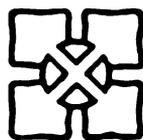

SVATÝ GABRIEL
OD BOLESTNÉ MATKY BOŽÍ,
KLERIK Z ŘÁDU PASIONISTŮ,
ALOISIUS NAŠÍ DOBY.
(1838—1862.)

Volně přeložily Školské sestry O. S. F.
na Král. Vinohradech, Korunní tř. 4.

1 9 2 1.

Nákladem vlastním.

Tiskla arcib. knihtiskárna v Praze.

SV. GABRIEL POSSENTI.

Nihil obstat.

JOS. HRONEK,
 censor.

Imprimatur.

Ab aep. Ordinariatu Pragae 14. Septembris 1921.

N. 12.882.

† ANTONIUS PODLAHA,
Episcopus Paphiensis,
Vicarius Generalis.

Ú v o d.

„Všecka krása dcery sionské jest vnitř.“ Jako vnější hříchy vycházejí ze srdce, tak i ctnosti zevně konané mají v něm kořeny. „Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti“ (Jan 15, 4). Jako vinný kmen dodává ratolestem mízy, síly a života, tak uděluje Kristus duši, jež s Ním je spojena, víru, lásku a milost, a tato víra, láska a tento život mají se vylévat do skutků, oživovati je a činiti je bohumilými. Co s naší strany se děje, byť bylo sebe větší, nemá bez lásky před Bohem ceny; ale doušek vody, který podáváme chudšasovi z lásky ke Kristu, zjednává nám věčnou odplatu v nebi. Jsou to tedy tiché vnitřní ctnosti, na kterých všecko záleží: víra, pokora, sebezapírání a především láska, „svazek to dokonalosti“. Záslužnost našich skutků a naše budoucí oslava vzrůstá rovnoměrně s láskou, jež oživuje naše srdce.

Naše neštěstí a příčina tak mnohých velikých škod v duchovním životě spočívá v tom, že příliš ceníme vnější činnost a zanedbáváme vnitřní obcování s Bohem. Nechceme pochopiti, že pravá velikost nezávisí na velikých, do očí bijících činech, nýbrž na vytrvalém plnění drobných denních povinností, které nám Bůh uložil.

Třicet let učil nás Spasitel této důležité pravdě, jsa poddán v tiché skrytosti rodičům. I svoji Matku nechal žít v ústraní, aby i v jejím životě byla tato pravda hodně zdůrazněna. Nečteme, že by vznešená Matka Boží byla kdy způsobila jeden jediný zázrak nebo kónala přísné kající skutky. Nikdo se však neponížil hlouběji, nikdo neměl vroucnější lásky k Bohu než Ona. Jak prostý, jak povzbuzující a jak přitažlivý jest tudíž také její život a příklad! Netoliko velikými přednostmi a královskou všemocí své přimluy, nýbrž i prostičkou velikostí své svatosti měla všecka srdce táhnouti k sobě.

Život věrného služebníka Mariina, který podáváme, připomene nám tuto velikou pravdu a ukáže nejlepší cestu k nebi, kterou označil svatý Pavel Korintským: prostou, královskou cestu lásky. Uvidíme, kterak svatý Gabriel nejen věrně uctíval Matku Boží, ale kterak i následování Marie Panny bylo základem jeho života. Podle příkladu přesvaté Panny žil ve skrytosti a pokoře, vroucně a upřímně miloval svého Spasitele a v tom hledal i našel svatost. Proto také jest život jeho prostý a jednoduchý, proto lze jeho ctnosti snadno napodobiti nejen řeholníkům, nýbrž i křesťanům ve světě. Jeho život nikomu neodejme odvahy. A to mu dodává zvláštního půvabu.

Zevně se na něm nejevilo nic nápadného ani mimořádného. To dosvědčuje i tato událost: Když se rozšířila zpráva, že Gabriel od

Bolestné Matky Boží bude prohlášen za blahoslaveného, zvolal jeden z bratří, kteří s ním byli v noviciátě: „Ale ten má štěstí! Jak jen si to zasloužil? My jsme přece byli jistě tak horliví jako on!“ Všecka krása tohoto služebníka Božího byla vnitř.

Ještě jiná okolnost nás přitahuje k tomuto světci. Jest v pravém slova smyslu moderním, dítětem naší doby a tím jest zároveň důkazem, že církev jest ještě stále svatá a že dosud má posvěcující sílu, tak že i my, dívky její, můžeme a máme o svatost usilovati. Svatý Gabriel se narodil roku 1838 a zemřel roku 1862. Jeden z jeho bratří se dožil nevýslovné radosti, že byl přítomen jeho blahorečení; rovněž tak i jeho duchovní vůdce a mnozí z jeho druhů. Jest tedy světcem našich dnů; poznal léčky dnešního světa, ale s milostí Boží a pod ochranou Marie Panny je přemohl.

Snadno se tudíž vysvětlí, že jméno tohoto světce jest daleko široko známo, že se mnozí podivují jeho životu a jej o pomoc vzývají a že všechna srdce táhne k sobě. A zvěst o jeho svatosti se již tak rozhlásila, že papež Lev XIII. dispensoval od obvyklého vyšetřování pověsti jeho svatosti.

I papež Pius X. pravil měsíc před blahorečením skladateli této knížky, důstojnému pánu P. Bernardovi z řádu pasionistů: „Jak mi to leží na srdci, abych tohoto milého blahoslavence mohl dáti křesťanské mládeži

za vzor a za ochránce“. To bylo již přáním Lva XIII., jenž nazval světce „Aloisem našich dnů“.

Sotva uplynulo devět měsíců, co Pius X. povýšil mladistvého blahoslavence na oltáře, když opět v dubnu roku 1909 ohlásila Acta Apostolicae sedis, že započal proces k jeho svatořečení. A roku 1920 byl prohlášen spolu s Marketou Marií Alacoque a s Janou z Arcu za svatého.

Touto knížkou rádi bychom i my přispěli, aby se naplnilo přání svatého Otce Pia X.; nechť požehná milý světec těm, kdo ji budou čísti a vyprosí jim milost veliké lásky a pobožnosti k Marii Panně, aby je, jako jeho, Maria přivedla k Ježíši Kristu.

I. Narození a první léta života.

Assisi, městečko umbrijské, rozkládá se malebně na západním svahu hory Subasio v jedné z nejkrásnějších a nejúrodnějších krajin italských. Je známo jako rodiště velikého patriarchy sv. Františka a jako kolébka jeho řádu. Tam se narodil náš světec 1. března 1838.

Jeho otec se jmenoval Sante Possenti a byl tehdy starostou assiským. Zastával již rozličné úřady v církevním státě a Pius IX., jenž byl tehdy biskupem ve Spoletu a v Imole, velice si ho vážil pro vynikající vlastnosti. Také kardinál Pecci, pozdější papež Lev XIII., jenž měl z Peruggie příležitost, aby poznal jeho veliké zásluhy, poctil jej svým přátelstvím.

Matka slula Anežka Frisciotti a pocházela ze šlechtického rodu z Civitanova v Marce Ankonské.

Pouty nejněžnější lásky a vzájemné úcty spolu spojeni, žili oba jako vzor vpravdě křesťanských a bohabojných manželů.

Jako by tušili, k jaké svatosti je jejich dítě povoláno, dali je pokřtiti hned v den narození, aby nebylo dlouho oloupeno o přátelství Boží. Bylo pokřtěno v katedrále v Assisi z téže křtílnice jako sv. František a obdrželo též jeho jméno.

„Byli jsme vychováni velmi pečlivě“, pravili bratři světci při procesu blahořečení. „Ponevadž naše matka byla velmi zbožná, vychovávala nás podle zásad našeho svatého náboženství.“

Šlechetná paní věnovala se s tím větší horlivostí veliké úloze výchovy, že její manžel byl ustavičně zaměstnán mnohými starostmi svého úřadu. Krátce po narození malého Františka odebral se na přání papežovo do Montalta, pak do Poggia Mirteta v Umbrii. Časté vzdalování od rodiny bylo mu velmi obtížné. Konečně se mu podařilo, že roku 1842 obdržel od papeže Řehoře XVI. pevné postavení. Byl jmenován soudcem při soudním dvoře ve Spoletu. První jeho myšlenkou bylo přestěhovat tam celou rodinu, jež dosud dlela v Assisi. Jaká radost pro rodiče i pro děti!

Ale štěstí tohoto světa trvá obyčejně jen krátce! Nešťastná událost uvrhla rodinu brzy do hlubokého zármutku. Několik měsíců po příchodu do Spoleta vyrvala kratičká nemoc manželku a matku ze středu milující rodiny. Když viděla, že jí nadešla poslední hodina, zavolala děti k smrtelnému lůžku, naposledy je napomenula, přitiskla na věrné mateřské srdce, požehnala jim a zemřela, posílena svatými svátostmi, ve věku 38 let, aby v nebesích přijala odměnu za vzácné své ctnosti.

Její manžel trpěl nesmírně, ale jsa pravým křesťanem, vzmužil se a oddal řízení Božimu jsa přesvědčen, že Pán Bůh jest naším otcem,

i když raní. Nyní spočívala výchova dítek jen na něm, i ujal se jí s největší svědomitostí.

Třeba že svatý Gabriel málokdy mluvil o sobě nebo o své rodině, stalo se přece tu a tam, že hovořival o věrné lásce otcově k dítkám nikoli bez hluboké lítosti, že se za takovou pečlivost tak málo odvděčoval. Otec můj, říkával, neopustil nikdy ložnice, dokud nevěnoval hodinu zbožným cvičením. Pak se odebral do kostela a vzal nás s sebou, pokud tomu nic nepřekáželo. Po mši sv. vykonával povinnosti svého úřadu. Večer náležel úplně rodině. Děti mu musely vyprávěti, co po celý den dělaly. Po večeři a po společné večerní modlitbě je poučoval a napomínal. Hovořival s nimi o povinnostech k Bohu, o vděčnosti k svaté církvi, o úctě k rodičům a představeným, o vyhýbání se nebezpečným příležitostem. Špatní přátelé, říkával jim, jsou vrahové mladistvých duší a náhončí ďáblovi. Aby ochránil jejich duše před klamnými radostmi světa, připomínal jim pomíjejícnost všeho pozemského a ujišťoval je, že pouze nebeské statky mají pravou cenu, protože dovedou ukojiti všechny žádosti našeho srdce. Tato napomínání nezůstala bez užitku. Zvláště František si je zapamatoval. Od útlého dětství bylo pozorovati, jak mu v duši klíčily a se vyvíjely nejkrásnější ctnosti. Životopisci uvádějí zvláště jeho něžnou lásku k chudým.

Domácnost otcovu obstarávala hospodyně jménem Pacifika, která pečovala o děti jako

druhá matka. Dávala často malému Františkovi drobné, pamlsky nebo jiné potraviny, z nichž rád rozdával chudým dětem. Potkal-li žebráka, utíkal domů, aby si něco pro něho vyprosil; a jestliže mu toho Pacifika hned nedávala, dovedl ji nejpádnějšími důvody brzy přemluvíti: „Otec si přeje, abychom dávali almužnu. Netrpí, abychom chudými pohrdali, neboť říká, že nevíme, co z nás může býti.“

S léty rostla tato jeho výmluvnost. Později budeme míti příležitost podívat se jí. Neméně dobrý byl k domácím. Viděl-li, že jeho bratři byli nevěnně nařčeni, hájival je; a jestliže chybili, prosil, aby jim bylo odpuštěno.

Sourozenci, znajíce dobrotu a přímost jeho povahy, volívali jej často za rozhodčího v dětských svých sporech. Nedovedl strpěti bezpráví, ať bylo učiněno jemu či jiným. Také nemohl viděti u sourozenců nebo přátel nic zlého, aby toho nepokáral. Pěkné předměty neměly proň nadlouho půvabu a nebylo mu zatěžko vzdáti se jich. Tak se vypráví, že jednou dostal drahocenný řetízek k hodinkám; vzal jej několikrát, ale pak jej daroval jednomu z bratří. To svědčí o dobrotě srdce, jež se za vedení otcova stále zdokonalovala.

Tím není řečeno, že bylo na něm všecko dokonalé. Měl též chyby, jež vyvěraly z jeho povahy, mírné sice a milé, ale též ohnivé a snadno vznětlivé. Naštěstí nebyl otec nakloněn k tomu, aby omlouval chyby svých dětí pod záminkou, že to jsou právě jen děti.

Protože je miloval v Bohu, snažil se, aby odstraňoval jejich nedostatky, nepřehlížeje při tom ani jediného.

František byl velice poslušný a pln uctivosti k otci, ale byl-li pokárán, dával se časem strhnouti k hněvu a odbíhal rozmrzelý. Ale vzrušení trvalo vždy jen několik okamžiků. Za chvíli vrátilo se dobré dítě s hořkým pláčem k otci a prosilo, aby mu odpustil. Bylo to jako náhlá bouře, která táhla mimo. Otec však, aby dal Františkovi lépe pocítiti, že pochybil, tvářival se, jako by ho neviděl a nedbal oň ani o jeho sliby. Přísně jej odbyl říkáje: „Nechci laskání, ale činy.“ Ale chlapec vzal jej kolem krku, políbil jej, a otec dojat mu odpustil.

Obezřetným vedením otce, jenž netrpěl dětem rozmarů, učil se hošík záhy bojovati proti svým chybám a přemáhati je. Uvidíme ještě, kterak se dovedl vždy opanovati a jak se stal vzorem nepřemožitelné trpělivosti — obnoveným divem mírnosti sv. Františka Saleského, kterého si také později zvolil za pafrona, čítal jeho spisy s obzvláštní zálibou a doporučil je svému otci.

II. U Školských bratří. První svaté přijímání. Studie v koleji jesuitské.

Z dítěte vyrostl zatím chlapec a otec svěřil jeho další výchovu bratřím sv. Jana Křtitele de la Salle. Tam se učil František základům

lidského vědění, tam se rozvíjely ctnosti, jež přísná výchova v rodině zasela v jeho duši. Maje bystrý rozum, dobrou paměť i značnou píli, prospíval znamenitě, což naplňovalo otce tichou radostí. Více však mu záleželo na pokroku ve ctnostech. Když byl František sedmiletý, přál si otec, aby šel k sv. zpovědi jednak pro velký užitek svátosti, jež očišťuje duši od každé skvrny, jednak i pro moudrá napomenutí zástupce Božího

O rok později, v červnu 1846 přijal svátost svatého biřmování z ruky arcibiskupa spoletského, monsignora Sabbioniho. Brzy potom nastal mu onen veliký den, jenž jest rozhodující pro celý život i pro věčnost den prvního sv. přijímání. Nejsvětější svátost přijal s takovou zbožností, vírou a láskou, že jak očitý svědek vypravuje, mimoděk vzbuzoval představu anděla.

City víry, nábožnosti a lásky k Nejsvětější Svátosti nevyhasly pak v srdci Františkově ani uprostřed života lehkomyšlného a do jisté míry světáckého. Mimořádný ráz vzaly na sebe, když opustil svět a začal žít v klášteře životem světce. Ostatně jak sám pravil, děkoval jen častému přijímání Nejsvětější svátosti, že se uvaroval hrubších nezřízeností.

Když dokončil nižší studia, přál si otec, aby navštěvoval — jako ostatní jeho synové — kolej jesuitů ve Spoletu. František měl z toho velikou radost. Navštěvoval ústav ten, pokud

zůstal ve světě a vykonal tam i studia filosofická, jež trvala dvě léta.

Jeho píle rostla právě tak, jak se rozum vyvíjel. Skvělá svědectví učitelů i spolužáků, jsou nejlepším toho dokladem. Každého roku obdržel několik cen a při závěrečné zkoušce zlatou medaili, kterou jeden z jeho spolužáků v době blahořečení ještě měl uschovánu. Představení jej rádi vyznamenávali před ostatními, neboť získával srdce všech nejen šlechtností povahy, ale i přívětivou, jasnou myslí a veselostí. Útlocit, jenž vedl jeho srdce k vděčnosti za prokázaná dobrodíní, učil jej zachovávatí vždy obzvláštní úctu k otcům Tovaryšstva Ježíšova.

Ale i tam se mnohdy projevovala prudkost jeho povahy. Byl-li upozorněn na nějakou chybu, hned byl pobouřen a hněvivý; ale často také bylo pozorovati, kterak pro to v nejbližším okamžiku proléval slzy lítosti.

Jako miloval své učitele a byl od nich milován, tak byl i vzorem a miláčkem spolužáků. Jeho veselá mysl učinila jej střediskem při zotaveních. Obveseloval všecky jemnými poznámkami a žertovnými historkami, které vypravoval.

Dalek toho, aby chtěl někoho zarmoutiti, používal každé příležitosti, aby jiným připravil radost.

Se svatou opravdovostí plnil všecky náboženské povinnosti a přistupoval-li k sv. svátostem, celá jeho bytost jevila vroucí

zbožnost a živou víru. „Často jsem jej vídal,“ praví kterýsi z jeho přátel, „jak máje ruce sepjaty a slzy v očích, je ponořen v hluboké myšlenky. Jak často jsem pozoroval jeho tvář takřka ozářenou jako tvář člověka, v jehož duši se dějí veliké věci!“ Vždy vroucně miloval Marii Pannu. Jeden z jeho bratří vypravuje, že měli doma sošku bolestné Matky Boží a že František si vyhradil, aby směl zdobiti její oltářík a nechával k její cti stále hořeti lampičku.

Později uslyšíme, jak často vděčně zdůrazňuje, že z nejmocnějších ochranných prostředků jeho nevinnosti byla právě úcta Matky Boží. „V jaké propasti bych byl upadl, kdyby mi nejblahoslavenější Panna nebyla přispěchala na pomoc,“ říkával často, když pomyslíl na dřívější život.

Bylo přirozeno, že vynikající vlastnosti, jež ho zdobily, mohly se mu státi nebezpečnými ve svůdném světě. Ovšem to se ďáblovi nepodařilo, aby mu nevinnost vyrval.

„Jeho mravy byly bezúhonné,“ vypravoval jeden z jeho přátel. „Nikdy jsem nezaslechl s jeho rtů nepatřičného nebo takového slova, jež by jen zdaleka mohlo upomínati na méně slušné věci.“

Následující příběh ukazuje, jak pečlivě bděl František nad ctností, jež mládeži propůjčuje tolik půvabu.

Jednoho dne viděl ho spolužák, kterak přichází ozbrojen dýkou. Velmi překvapen

poznámenal, že něco takového se proň přece nehodí. „Musil jsem se chopiti této zbraně,“ odpověděl jinoch živě a vzrušeně, „abych se mohl ubrániti útokům špatného člověka, jenž mne chtěl svést ke zlému a ustal teprve, když viděl, že jsem pevně odhodlán použití moci.“

Jistě si při této události vzpomeneme na chování andělského učitele Tomáše Aquinského a sv. Františka Saleského v podobných případech.

Jinoch měl tedy štěstí, že uchránil svoji nevinnost před každým hrubým pochybením. Nicméně dokázal přece zlý nepřítel, že jej svedl k rozličným chybám. Ke cti mladého hrdiny, jenž brzy měl plně zvítěziti, nesmíme ani těchto chyb mlčky přejíti.

Stíny ješitnosti a lehkomyšlnosti rozložily se v jeho duši a odňaly jí část krásy. Jeho šat musel býti zhotoven vždy podle nejnovějšího střihu a zpozoroval-li nedostatek na něm, byl hned zhorka nakvašen. Pěkně učesané vlasy bývaly vždy ňapuštěny voňavkou. Jsa přítelem veselých společností, oddával se různým lichým zábavám. Pilně navštěvoval divadlo, četl romány a vášnivě miloval tanec. Jeho spolužáci mu přezdělili „tanečník“. Tak ho pojmenoval i jeden z nejpřísnějších učitelů, P. Rincelli, když své třídě oznamoval novinku, že František vstoupil do kláštera: „Slyšeli jste to o tanečníkovi? Kdo by si to byl pomyslíl.“

Dal všemu s Bohem a stal se novicem u pasionistů !“

Jistě by byl svět zvítězil nad Františkem, kdyby byl tento způsob života trval déle.

III. Povolání k řeholnímu stavu.

Rozmanité jsou prostředky, kterých užívá Pán Bůh, aby povolal duše ke své službě. Brzy porazí k zemi Šavla a učiní z pronásledovatele církve nádobu vyvolení, brzy vzbudí neklid v duši a přesycení hříchem, jak to učinil při Augustinovi, brzy neočekávaným neštěstím ukazuje svým vyvoleným pomíje- jícnost a nicotu všeho pozemského, brzy jemně ale neodolatelně klepe na duši, jak tomu bylo u sv. apoštolů.

František byl z oněch vyvolených, jež Bůh určil k veliké dokonalosti. Jakých prostředků použilo božské milosrdenství, aby jej povolalo a kdy se po prvé ozval hlas Páně?

Jeho zpovědník P. Norbert vypráví: „Prvním popudem ke vstoupení do kláštera byla mu nemoc, která jej v několika dnech uvrhla na pokraj hrobu. Pohled na smrt vzbudil v něm spasitelnou bázeň. Modlil se za uzdravení a slíbil, že vstoupí pak do kláštera. Jeho modlitba byla vyslyšena; ale jinoch brzy zapomněl na slib a opět přilnul k světu.

Po nějakém čase navštívil jej Pán Bůh zánětem hrdla, jenž nabyt takové prudkosti, že se obávali o jeho život, protože téměř

Věčnou láskou miloval jsem tebe. Zasnoubím
tě sobě v spravedlnosti a soudu, v milosrdenství
a v slitování. (Os. 2, 19–20.)

Obláčka sv. Gabriela.

Nechávám světu nádhernost,
podvodnou chválu a hodnost.

Mne nic netěší na zemi
než Ježíš se svými ranami.

Za ním jdu ukřižovaný,
neb on je můj Bůh zraněný.

(Resp. k sv. Frant. Seraf.)

Ne vy jste mne vyvolili, ale já jsem vyvolil vás.

(Jan 15, 16.)

Kdo miluje otce neb matku více než mne, není mne hoden.

(Mat. 10, 17.)

nemohl dýchat. Opět se utekl k modlitbě a vzýval za přímluvu blahoslaveného Ondřeje Bobolu, jenž nedlouho před tím byl povýšen na oltáře. Položil si obraz blahoslaveného mučedníka na zanícené místo a obnovil slib, že se stane řeholníkem. Potom se uložil k odpočinku a spal velmi dlouho. Když procitl, cítil, že se mu velice ulevilo; dýchal zcela lehce. Po celý život vděčně vzpomínal na toto uzdravení, vzal onen obraz s sebou do kláštera a stále jej uctíval. Po této nové milosti pomýšlel nějaký čas na klášter, ale poněvadž stále odkládal, nabyla láska k světu zase vrchu a on zůstal, kde byl.

Z nejmilejších zábav Františkových byla honba. Jednou na honu upadl a zlomil si nosní kost. V témže okamžiku zazněl výstřel z pušky, kterou měl na pleci, ale kulka se pouze dotkla jeho čela. František porozuměl připomínce, počal plakati a obnovil slib svůj. I tehdy váhal, třeba mu jízvy připomínaly nebezpečí, jeho vrtkavost a nevděk. Přece však mu Pán Bůh neodňal své milosti a po čtvrté napomenul jinocha k opravdovosti a to způsobem zvláště citelným.

František měl upřímně rád své sourozence, nejvíce však sestru Marii. Zdálo se, že jsou jedno srdce a jedna duše. A tato sestra byla v květu mládí v máji r. 1855 zachváčena smrtí. Stala se prvou obětí cholery, jež toho roku ve Spoletu zuřila. Strašlivá to rána pro milující srdce jinochovo. Zdálo se mu, že

ztratil polovinu života a po několik dní byl hluboce sklíčen. Vzpomínka na sestru ho nepouštěla, avšak milostí Boží stala se mu připomínkou, jak pomíjející je vše pozemské. „Jsme jako tekoucí voda“, říkával často, „svět i člověk pominou jako stín a jako sen. Před několika dny byla moje sestra ještě obrazem krásy, těsila se plnému zdraví — a teď? Ó marnost nad marnost!“

Zdálo se, že milost konečně zvítězila; ale nebylo tomu tak. V prvním návalu zármutku sdělil otci svá předsevzetí a tvrdil, že teď už nic není s to, aby jej zdrželo od kláštera. Sante miloval velmi svého syna a zakázal mu dále o tom mluvit buď z obavy, že by jej ztratil, nebo aby lépe vyzkoumal jeho povolání. Brával jej ještě častěji než před tím do společnosti a do divadla. Ale byl by mohl vědět, že srdce jinochovo již velmi mnoho utrpělo ranami, jež mu styk se světem zasadil, a že opatrnost žádá, aby každou nebezpečnou příležitost od něho vzdaloval. Až příliš rychle dosáhl, oč usiloval. František se nechával více než jindy zaslepovati marnostmi světskými, aniž ovšem ztratil nevinnost, nebo byl jiným na pohoršení. I nadále přijímal věrně svaté svátosti a pilně se účastníval shromáždění kongregace.

Zatím připravoval Pán Bůh zázrak své milosti. František měl býti dle plánu Prozřetelnosti miláčkem Mariiným, skvěle zářícím vzorem pravé úcty k Matce Páně i výmluvným důkazem

mateřské lásky, s jakou Maria chrání těch, kdož se jí důvěrně doporučejí. Duch svatý chtěl tedy použití Matky Ježíšovy, aby překonal nadobro odpor jinochův proti jeho povolání. S ní započne život svatosti. Ukáže se mu — a vítězství je dílem jediného okamžiku.

V dómě spoletském se uctívá obraz Matky Boží — ikona, jež bývá každoročně v oktávě Nanebevzetí Panny Marie v slavnostním průvodu nošena kolem kostela. V zástupu, jenž tam klečel, byl toho roku i František Possenti. Stál tam ne jako pouhý divák. Upíral zrak na obraz a bylo mu, jako by nebeská matka naň pohlédla a jako by v nitru slyšel slova: „Františku, svět není pro tebe, jdi do kláštera!“ Tím byl hluboce dojat. Vstal, odstoupil a nebránil slzám. Byla to rána tak hluboká, že se dříve nezhojila, až když došel klidu v klášteře.

Nebyl to už František, milost jej rázem učinila jiným člověkem; poznával, komu je díkem zavázán a volal neustále: „Jedním jediným pohledem, Matko, jsi zranila moje srdce“.

Potom si trpce vyčítával: „Co činiš, Františku? Ty už nenáležíš světu a svět ne tobě, opusť otcovský dům a jdi, kam tě Bůh volá. Nerozmýšlej se již, nýbrž jednej!“

Zmoudřev zkušeností, chtěl nyní obezřetněji přikročiti k dílu a tak se chovati, aby nikdo a především otec, nepostřehl změny, jež se udála v jeho nitru. Oblékal se s toutéž pečlivostí, zůstával čilý a veselý, zkrátka navenek zůstal týž. Ale jeho bratr Jindřich, jenž

ho tajně pozoroval, vyprávěl při procesu blahořečení, že pod jemným šatem nosil kající pás, kožený řemen s ostrými železnými hroty, a třeba byl před lidmi veselý a pln života, byl-li sám, nedovedl zadržeti slz. Také se již nevzpíral, měl-li jíti s otcem do společnosti a navečer do divadla, ale sotva začalo představení, dovedl se pod nějakou záminkou vzdá-
liti a odcházival do dómu, aby se tam modlil před obrazem Matky Boží. Někdy byl kostel zavřen a tu se František modlíval venku. Ke konci představení opět vyhledal otce.

IV. Boj a vítězství.

Třeba se František snažil ukrýti dar Boží, přece se mu to podařilo jenom částečně, i otec se něco dověděl a protože nahlížel, že úmysl synův je vážný, velmi se rmoutil. František pozoroval tichou bolest otcovu, ale nepokládal chvíli za dosti příhodnou, aby mu sdělil své rozhodnutí. Nejprve chtěl své tajemství vyjeviti muži hodnému důvěry a poprositi ho o radu. Nepochyboval o pravosti svého povolání; přece však nechtěl rozhodovati pouze sám ve věci tak důležité. Vroucně se pomodliv k Pánu Bohu a nejblahoslavenější Panně, odebral se k P. Bompianimu, svému učiteli a zpovědníku. „Jedné srpnové neděle“, vyprávěl tento, „prosil mne František, zdali by směl se mnou promluviti mezi čtyřma očima. Když mi sdělil, že zamýšlí vstoupiti

do řeholního stavu, zkoušel jsem jeho odhodlání a upozorňoval jsem ho na různé obtíže. Naše rozmluva trvala dlouho, ale konečně jsem byl tak pevně přesvědčen o jeho povolání, že jsem mu poradil, aby vnitřního hlasu uposlechl a učinil potřebné kroky.“ Nespokojiv se tím, rozmlouval František ještě s P. Tedeschinim a s kterýmsi zbožným poustevníkem, jenž žil velmi kajícně na hoře nedaleko Spoleta.

Tak přesvědčen o svém povolání neztrácel již času a prosil, aby byl přijat u pasionistů. Umínil si též, že vše sdělí otci. Byla to těžká úloha. Avšak odvaha, jež ho oživovala, odňala mu všecku bázeň. Ale jakmile se objevil před otcem, zmocnilo se ho takové pohnutí, že nebyl s to vypraviti ze sebe jediného slova. Když však otec, který dobře tušil, oč jde, jej upokojil, nabyl zase odvahy a pověděl, že se teď pevně rozhodl opustiti svět, aby spasil duši a následoval konečně hlasu Božího, jenž jej volá k životu řeholnímu. I tentokrát chtěl otec odporovati, ale svědomí jeho se ozvalo a on mlčel. Protože se nechtěl ukvapiti, nesvolil ihned. František ho prosil po druhé. Privil, že zpovědník jeho rozhodnutí schválil, že se před Bohem za neustálých modliteb zkoumal, že jej vnitřní hlas neustále pudí a nedopřeje mu klidu, dokud nedosáhne s požehnáním otcovým svého cíle. Prosil už provinciála o přijetí a čeká každé chvíle odpověď; slovem, všecko je připraveno, jen ještě

svolení otcovo jest nutné. Třeba otec viděl, že všecko jest již tak přichystáno, nicméně se divil a tázal se, který řád si vyvolil. František jmenoval pasionisty.

Užaslý otec sotva sluchu věřil, že si syn zvolil řád tak přísný, a vypočítával mu všechny obtíže, jež ho čekají. Ale František odvětil, že neopustí pokoje, dokud mu otec nedovolí tam vstoupiti. Sante bojoval prudký boj. Déle se stavěti proti přání synovu bylo netoliko velmi těžké, nýbrž i odporovalo jeho svědomí; ale svoliti ihned, zdálo se mu neprozřetelné a nebezpečné.

V těch dnech byl právě doma bratr Františkův, dominikán P. Ludvík Tomáš. Velmi se podivil rozhodnutí bratrovu a rozmlouval s ním na přání otcovo o přísnosti řádu pasionistů a oprávněné obavě otcově, že jí není s to snášeti. František odpověděl, že svoje povolání dlouho zkoušel a co se týče zdraví, že skládá všecku naději na Pána.

Protože se nedal ničím zviklati, slíbil otec, že mu nebude déle brániti, schválí-li jeho povolání strýc, který byl kanovníkem v Loretě. O tom jinoch nepochyboval.

Druhého dne se odebral do kostela servitů, aby poklekl před obrazem bolestné Matky a poděkoval jí za mocné přispění. Pak již počítal hodiny, jež ho ještě dělí od blaženého okamžiku, kdy má přestoupiti práh kláštera.

Dne 5. září 1856 byly v koleji ve Spoletu slavnostně rozdělovány odměny; při zahájení

studenti vyšších tříd přednášeli básně. František zaujal mezi nimi první místo; neboť spojoval nejvýbornější vlohy; měl příjemný, harmonický hlas a zvláštní obratnost v přednesu.

Objevil se na podiu, oděn ještě vkusněji než obyčejně, s pečlivě učesanými vlasy, bílými rukavicemi a lesklými botami. Oblékl, co měl nejkrásnějšího a nejdražšího. Se zápalem a nadšením přednesl svoji báseň, takže posluchači byli uchvázeni.

Ani nejmenším pohybem neprozradil, co se děje v jeho nitru. „Vždycky jsem si myslíval“, praví Bonaccio, jeho spolužák a prvý životopisec, „že se František úmyslně oblékl s tak přehnanou pečlivostí, aby mohl lépe nohama pošlapati v přítomnosti tolika lidí marnost světskou. Neboť co se stalo druhého dne? Jinoch, jemuž svět byl otevřen a na něhož se usmíval, odvrátil se pojednou od jeho marnosti. S nejhlubší soustrastí pohlížel na malicherné sobectví světa a oplakával v srdci lehkomyšlnost těch, kteří se úzkostlivě za ním ženou.“

Po slavnosti rozloučil se František s nejdůvěrnějšími přáteli, ale přece jim neprozradil svého tajemství. Netušili, co zamýšlí a domnívali se, že bude o prázdninách cestovati.

Avšak nejen s nimi se rozloučil, nýbrž i s osobou, jejíž společnost pro něho mohla býti nebezpečnou. Ani s ní nemluvil o svém rozhodnutí. Myslíla, že opustí pouze na několik dní město, když v předvečer odchodu do klá-

štera k ní přišel, aby svou přichylnost k světu u jejích nohou usmrtil, jako by chtěl říci: „Již nejsem takový jako dříve; počal jsem milovati jiné věci; v nebi se opět uvidíme“. Tato dáma, manželka vysokého důstojníka, žila v době blahověření Gabrielova v Římě.

V. Loreta a Morovalle.

Když František vykonal obvyklé návštěvy u příbuzných a známých a k večeru se vrátil domů, rozloučil se s otcem, bratry a sestrami. Všichni byli velmi smutni. Zvláště otec přinesl tehdy velikou oběť. Dne 7. září 1856 odcestoval František časně ráno s bratrem dominikánem do Lorety.

K večeru se přiblížili k Recanati a pozdravili v dálce basiliku loretánskou. Srdce jinochovo překypovalo radostí, když posílal první pozdrav nebeské Matce; byl by si přál koním připnouti křídla, aby rychleji dostihl Lorety. „Dne 8. září“, vypravuje P. Ludvík, „ubírali jsme se časně ráno k basilice. Bratr tam zůstal dlouho do poledne a když jsem odsloužil mši sv., zastihl jsem jej klečícího v koutě, pohříženého v modlitbu. Když jsem se ho tázal, chce-li se mnou jíti na slavnou mši sv. a poslechnouti hudbu, odpověděl mi, že zůstane raději v kapli a tam že jej po mši sv. najdu.“

Jak vroucně se tam asi modlil, aby své milé Matce poděkoval za milost povolání a prosil

Ji, aby svou láskou a mocí chránila jeho drahou rodinu.

První jeho starostí bylo vykonati na tomto milostném místě generální sv. zpověď. Opustil svět, v jehož zkaženém vzduchu žil po 15 let, aby započal v klášteře nový život, život svatosti, a třeba duše jeho ve světě nezahynula, přece jen utrpěla škody. Chtěl se tedy očistiti v koupeli pokání a složiti všecky skvrny k nohám své Matky, aby v řeholi již nemyslel na dřívější slabosti. Když jej bratr zanechal samotného, dobře se připravil a přistoupiv ke zpovědnici, vyznal se slzami a vzdechy i nejmenší chyby, jež mu připadaly jako veliké hříchy. Obdržev rozhřešení opustil s lehkým srdcem zpovědnici. Poklekl s vroucím díkyčiněním v kapli Matky Boží a přijal pak Největější Svátost s láskou serafa. Není pochyby, že na tomto svatém místě, jež je posvěceno vřelými sliby zbožných poutníků a modlitbou tak mnohých vynikajících věřících, byla vložena do srdce jinochova jiskra neobyčejné pobožnosti k Marii Panně, kteráž v několika letech vzplanula v mocný oheň.

Když se P. Ludvík vrátil po pontifikální mši sv., jež dosti dlouho trvala, zastal bratra na témže místě ještě pohříženého v modlitbu. Spolu opustili pak chrám a odebrali se k strýci, kanovníkovi D. Cesarovi.

„Ten“, vypráví P. Ludvík, „obdržel ráno dopis, v němž mu otec sděloval rozhodnutí mého bratra, že se stane pasionistou. Když

jsme vstoupili, popatřil na Františka ještě tak mladého a útlého, dal se do smíchu a pokoušel se nejrozmanitějšími důvody jej odvrátiti od jeho předsevzetí. Ukazoval mu, že onen řád je velmi přísný zvláště pro toho, kdo je vychován tak jemně jako on. Hovořil mu o nočních bděních, mnohých přísných postech, drsném šatě a tolika jiných strádáních, jež na sebe musí vzíti. „Já sám,“ pravil strýc, „pobýval jsem několik dní v klášteře tohoto řádu a ještě teď se třesu při vzpomínce na jejich kající cvičení. Nevydržíš dlouho tak tvrdý život, a já bych si nepřál, aby ses rozhodl z nějaké přehnané horlivosti. Uvažuj ještě jednou a modli se pilně, abys toho později trpce neželel.“

František vyslechl uctivě všecky moudré rady strýcovy a odpověděl, že se již mnoho modlil i napřemýšlel, dříve než se rozhodl vstoupiti do tohoto řádu a že ani v nejmenším nepochybuje o svém povolání.

Tak dosáhl vítězství při tomto prvním útoku. Zdálo se, že chce nebeské Matce za to poděkovati, když hned po jídle opět navštívil basiliku. Lekl se, když jsem ho upozornil, že jest čas k odjezdu; kdož ví, jak dlouho by se tam jinak byl modlil.

Z Lorety se odebrali do Civita-Nova a zůstali tam u příbuzných na oběd. Ale sotva se tito přátelé dověděli o cíli cesty, už jinocha napomínali a útočili naň, aby přece upustil od své pošetilsti, jak jmenovali jeho roz-

hodnutí. Všecko nadarmo! František odpověděl s největší laskavostí a s výrazem blažené radosti, že již brzy budou vyplněny jeho nejvřelejší tužby.

K večeru dojeli cíle své cesty, Morovalle; tam bylo jinochovi přestáti poslední útok. Přebýval tam totiž P. Jan, tehdy kvardián kapucínů, příbuzný otcův. Také jej prosil otec, aby pečlivě vyzkoušel povolání Františkovo. Když přečetl dopis, pravil Františkovi: „Hleď, tento šat je drsný, ale drsnější jest roucho pasionistů“, a potom se pokoušel přesvědčiti ho, že jeho předsevzetí jest nesplnitelné. Ale nic nepomohlo; František setrval neochvějně při tom, co poznal jako vůli Boží.

Ještě téhož dne vedl jej bratr na výslovné přání do kláštera. P. Ludvík jej sice chtěl zatím jen představití otcům a potom ještě vykonati několik návštěv u příbuzných. O tom však nechtěl František ani slyšeti.

Na doléhání bratra, strýce i otců odpovídal s největší laskavostí: „Přišel jsem, abych tu zůstal u nových svých bratří a již odtud neodejdu.“

Kdo dovede vypsati štěsí nadšeného čekatele, když po prvé kráčel chodbami klášterními, a kdo pohnutí při pohledu na mladistvého řeholníka, jehož veselá tvář zdála se hovořiti: „My jsme šťastni! Jsme jako v nebi!“

Kláster v Morovalle leží ve velmi přívětivé krajině a jest — podle řádových pravidel pasionistů — zcela osamělý. Neboť zakladatel,

svatý Pavel z Kříže, chtěl, aby domy jeho kongregace byly budovány v nejdlejší samotě. Tak měla býti jeho misionářům vždy poskytnuta příležitost, aby po apoštolských pracích se mohli v samotě a mlčení vyzbrojiti novou silou.

VI. Gabriel, syn sv. Pavla z Kříže. *)

Dne 21. září 1856, na slavnost bolestné Matky Boží, shromáždila se klášterní družina v Morovalle v kostele k dojmavé slavnosti: k obláčke Františka Possenti. Blažený jinoch připravil se k ní devítidenními duchovními cvičeními, při nichž obdržel od Pána množství nebeských osvícení.

Hle, klečí před oltářem. Jeho sebranost, zavhlé oči, ohnivý pohled a úsměv kolem rtů svědčí o neskonalém štěstí. Novicmistr žehná nejprve různé částky oděvu. Kolem něho stojí kněží a oblečení již novicové.

S jakou uctivostí naslouchal František těmto modlitbám, s jakou horlivostí usiloval, aby porozuměl jejich smyslu. Vždyť bylo jeho je-

---

*) Řád pasionistů byl založen svatým Pavlem z Kříže (nar. 1694, zemřel 1775). Jeho členové se zavazují zvláštním slibem, že budou ustavičně rozjímati o hořkém utrpení Páně a podporovati pobožnosti k trpícímu Vykupiteli kázáním a misiemi. Řádové roudo jest černé; na levé straně prsou nosí členové malý srdcovitý štítek, na němž jsou znázorněny nástroje utrpení Páně.

diným přáním, aby od počátku dokonale plnil, co mu ukládá povolání a žil věrně v duchu zakladatele řádu. Duch a účel řádu, podporovati pobožnost k přehořkému utrpení v sobě i jiných, výstižně jest vyjádřen v žehnáních při oblačce.

A chceme-li porozuměti kráse života svět-cova, musíme aspoň poněkud poznati řád, ve kterém žil a pravidla, jichž věrným zachová-váním se posvětil. Proto podáváme v překladu ony modlitby.

Žehnání černého vlněného roucha:

„Pane Ježíši, jenž jsi se ráčil naší smrtelnou schránkou obléci, prosíme Tě pokorně, abys požehnal a posvětil tento šat, kterýž má uchováti vzpomínku na Tvé utrpení a smrt. Dopřej svému služebníkovi, jenž ve zbožné pokoře touží šat naší kongregace obléci, milost, aby oblékl Tebe“.

Žehnání pásu:

„Ó Bože, jenž jsi chtěl, aby Tvůj Syn od hříšníků byl spoután, aby tím osvobodil Tvého služebníka, požehnej, prosíme Tebe, tento pás, a dej, aby Tvůj služebník vždycky byl pamětliv pout našeho Pána Ježíše Krista. Propůjč mu také milosti, aby v této kongregaci vytrval a pamatoval, že je stále připoután k Tvé službě“.

Žehnání pláště:

„Pane Ježíši, račiž tento plášť požehnati a posvětiti jej svým božským slitováním; a jako jsi strpěl, abys byl v paláci Herodově oblečen bílým pláštěm a v praetoriu Pilátově šarla-

toovým, tak daruj Svému služebníkovi, jenž bude oblečen tímto pláštěm na památku Tvého utrpení, milost, aby snášel velikomyslně potupu, ponížení a posměch pro čest Tvého jména“.

Po těchto žehnáních upozorní kněz čekatele na veliký význam slavnosti a obleče jej posvěceným šatem, říká:

„Nechť tě Pán oděje tímto černým kajícím rouchem, abys vždy měl oči obrácené k Ježíši, jenž rukama hříšníků na kříž byl přibit a abys nad ním plakal, jako se pláče nad prvorozcem“.

Při oblékání pásu :

„Račiz tě Pán k sobě připoutati poutem spravedlnosti a lásky, abys zůstal s Ním spojen, setrváváje u paly kříže“.

Při oblékání pláště:

„Pane Ježíši, jenž jsi řekl: Jho mé jest sladké a břímě moje lehké, prosíme Tě, uděl služebníkovi svému milost, aby tak nosil tento plášť, aby povzbuzen nepřetržitým pozorováním Tvého utrpení bez přestání tělo své umrtvoval“.

Potom klade kněz kříž na ramena čekatele, říká při tom :

„Milovaný bratře, vezmi tento kříž jako památku na kříž Pána našeho Ježíše Krista; skloň se pokorně pod mocnou rukou Boží, abys jednou s Ním obdržel život věčný“.

Kněz vstaví mu na hlavu trnovou korunu, řka :

„Vezmi, milý bratře, trnovou korunu Pána našeho Ježíše Krista. Pokoř se pod všemocnou

rukou Boží a buď z lásky k Němu poddán každému stvoření“.

Potom podají čekatelovi hořící svíci, zanotují „Přijď, svatý Duše“ a všichni líbají nového bratra políbením pokoje. Pak se béře průvod kolem kostela.

Kdo necítí, jak dojímavá jest taková slavnost a jak mnoho přispívá k dokonalému porozumění povinností, jež novic při obláčce béře na sebe?

Že jim František dobře rozuměl, o tom výmluvně svědčí horlivost, s jakou se neustále věnoval věrnému jich plnění. Při obláčce obdržel také nové jméno, jak jest zvykem u passionistů: „Gabriel od bolestné Matky“. Tak jej budeme dále nazývati. Zvolil si jméno to, aby uctil anděla Zvěstování a bolesti nejsvětější Panny. Z toho jest patrné, že si lásku k Matce Boží přinesl s sebou.

Po ukončení slavnosti vrátil se do jizby a vrhl se na kolena, aby s vroucími slzami poděkoval Bohu a jeho přesvaté Matce. Při tom se obracely jeho myšlenky i k otci, kterého před čtrnácti dny zanechal hluboce zarmouceného ve Spoletu. Napsal mu dopis: „Nejdražší otče! Veliký den nastal! Již dlouho mne Pán Bůh očekával; já však jsem zůstával hluchý a nepřestával jsem ho ve světě urážeti. Přece však nekonečné jeho milosrdenství obrátilo všecko k dobrému. Dnes, na slavnost bolestné Rodičky Boží, naší ochránkyně a matky, oblékl jsem s nevýslovným štěstím po-

svátný šat a přijal jméno „Gabriel od bolestné Matky“. Až dosud, nejdražší otče, jsem nepocítil ani nejmenšího odporu k svému povolání. Bud přesvědčen, že koho Bůh povolal k řeholnímu životu, tomu také dává mimořádnou milost, které nikdo nedovede dosti oceniti. Jak opatrným byl bych musel býti ve světě, abych žil křesťanským životem. Prosim Tě, abys mi odpustil neposlušnost a mrzutosti, které jsem Ti působil. Také prosím za odpuštění své sourozence a Pacifiku, jestliže jsem se k nim snad špatně choval. Bratři moji, buďte hodní; nezarmucujte otce, neboť si toho nezaslouží. Milujte se vespolek. Prose o požehnání, drahý otče, znamenám se Tvůj milující syn, bratr Gabriel od Bolestné Matky, pasionista.“

Z prostých slov tohoto dopisu poznáváme dostatečně radost jinochovu, že se splnily jeho nejrůznější tužby. Chtěl také psáti bývalým soudruhům, aby, jak říkal, napravil, co pokazil zlým příkladem. Kterak se musíme diviti jeho útlému svědomí, jež ho nutkalo k takovým projevům pokory. Neboť přátelé, s nimiž obcoval, vyprávěli jednohlasně, že jim nikdy nebyl podnětem k zlému, a dali-li kdy špatný příklad, nemohl lépe napravit pohoršení než tím, že tak velkomyslně opustil svět.

VII. Odloučení od věcí pozemských.

František učinil tedy rozhodný krok. Klášterní brána se za ním zavřela. Jak tomu však

bylo v jeho nitru se zlými zvyklostmi, se zkaženými náklonnostmi, jež ve většině případů bývají nejnebezpečnějšími průvodci nově vstupujících členů? Bylo také jemu vésti úporný boj proti nim? Z toho, co jsme dosud poznali, dal by se takový závěr vyvoditi. A přece bylo u něho právě neobyčejným znakem povolání, že od chvíle, kdy vstoupil do řádu, byly vášně jeho jako spoutány. Ovšem musil bojovati, aby přemohl svou prudkou povahu, sám sobě musil činiti násilí, aby vášně zkontroloval; co jej však ve světě přitahovalo, nechávalo jej nyní chladným. Svět s ním šel až ku prahu klášternímu, ale nevstoupil s ním dovnitř. Mezi ním a bratrem Gabrielem postavena zeď. Cesty obou se rozcházel.

Náš Spasitel pravil, že třeba začít nenáviděti, co jsme dříve přespříliš milovali. Při vstupu do kláštera cítil omilostněný jinoch, jako by byl přenesen do jiné krajiny, ze které pozoroval svět jako v zrcadle. Obraz ten mu připadal jako strašlivý sen, na který vzpomínáme jen s hrůzou. Proto si častěji lítostně stěžoval: „Ó marnosti, pošetilosti, zaslepenosti, pomíjejícínosti světa, kdo dostatečně opláče neštěstí těch, kdo v něm hynou?“

Bylo mu nemilé, slyšel-li o světě hovořiti. Jestliže se dotkli někdy při zotavení tohoto předmětu, snažil se dáti rozhovoru jiný směr, říkávaje: „Co máme ještě činiti s tím, čeho jsme se navždy zřekli? Nechte mrtvých, ať pochovávají své mrtvé.“ Z ohledu naň se

o tom nemluvívalo. Také nikdo neslyšel, že by kdy vyprávěl příběhy ze života v domě otcovském nebo v koleji, takže bychom z jeho mladistvých let téměř ničeho nevěděli, kdyby nám jeho vrstevníci nebyli zpráv těch zachovali.

Dvě z jeho ctností zasluhují zvláště podivu: odtržení se od věcí, jež do jisté míry smíme milovati a odpor proti tomu, co by mohlo uvést do nebezpečí věčnou blaženost.

Smýšlení své vyjadřuje v dopise příteli z koleje společenské, Filipovi Giovanettimu, jinochu ryzí zbožnosti a bezúhonného života, později soudci v Rieti: „Milý příteli! Neříká se bez důvodu, že svět je pln osidel, úskoků a nebezpečí a že jest velmi těžko spasiti duši. Proto však netřeba, aby tvá mysl poklesla; neboť i ve světě možno státi se blahoslaveným. Nejdražší Filipe, chceš býti spasen? Nuže, zapřisahám tě, varuj se špatných přátel, varuj se divadla! Víím z vlastní zkušenosti, že je těžko účastniti se toho, aniž bychom ztratili milost Boží, nebo aspoň ji vystavili velikému nebezpečí. Nečti špatných knih; neboť nedá se vypověděti, kolik zla způsobují v duši jinochově. S Tebou jsem po léta obcoval a víš tedy, mluvím-li pravdu či ne. Nejdražší Filipe, ujišťuji Tě, že kdybych byl zůstal ve světě, jistě bych nebyl zachráněn. Ano, jest nemožno spasiti duši, obcujeme-li se světsky smýšlejícími přáteli, vystavujeme-li se mnohým nebezpečím a navštěvujeme společnosti, ve

kterých vládne duch světa. Řekni mi, mohl-li jsem se více oddávat zábavám a veselostem, než jsem to činil? A co mi zbývá ze všeho? Jen odpor, mrzutost a hořké výčitky svědomí.

Nejmilejší Filipe, doznávám, nesdělil jsem Ti vždycky, co jsem cítil v srdci; ale ujišťuji Tě, že nyní s Tebou mluvím upřímně, jako věrný přítel. Ubezpečuji Tě, že vzhledem k Tobě si přeji jen jedné věci. Až totiž sám svou duši zachráním, pak nechť v onen strašný den posledního soudu ochranný plášť Mariin nás oba šťastně skryje. A radíval-li jsem Ti dříve zle a dával Ti špatný příklad, pak Tě prosím, opovrhni tím teď. Často jsi mi ukázal, žeš upřímným přítelem. Nikdy toho nezapomenou. Avšak nyní chci a žádám od Tebe pouze jediného, abys neodmítl prosby přítele, jenž s Tebou hovoří se vši přímostí. Kéž Bůh dá, abys mohl čísti v mém srdci. Nejdražší Filipe, nesměj se mi, neboť mé srdce to mluví. Prosím Tě, abys mi odpustil mrzutosti, jež jsem Ti způsobil. Odvolávám všecko zlé, které jsem Ti vyprávěl o jiných. Zapomeň na to a pros Pána Boha, aby mi odpustil.“

Jestliže pravá výmluvnost jest řečí srdce, pak ona diktovala tyto prosté a přece hluboce procítěné dopisy. Nelze jich čísti bez pohnutí. Tyto ostré projevy Gabrielovy o světě a jeho radostech budou se mnohým zdáti přehnané a jeho odpor budou považovati za výron slabého, bázlivého ducha. Nám se však jeví slova jeho plna nebeské moudrosti, jako slova Písma

svatého: „Nemilujte světa ani toho, co ve světě jest, neboť svět jest zcela zkažený, panuje v něm žádost těla, očí a pýcha života; a tyto žádosti nejsou podle ducha Božího, ale jsou vlastní světu. Svět zahyne se svými rozkošemi: kdo však činí vůli Boží, zůstává na věky!“

Nyní o jeho odtržení od osob a věcí, jež jsou nám nejdražší, k nimž přirozeně nejvíce lneme. Kdo si jest vědom, že miloval věci zapovězené, musí se dle slov svatého Řehoře Velikého z ctnosti zdržovati i věcí dovolených.

To bylo i zásadou Gabrielovou. Při ní stál pevně a jednal věrně podle ní.

Příbuzné své, zvláště otce, vřele miloval. Dovedl však tuto přirozenou náklonnost tak opanovati, že přes něžnou svoji povahu byl jako bez citu; nebo lépe řečeno, uchoval si něžnou tu lásku, ale zbožností ji očistil a zušlechtil, a vzpomínka na příbuzné provázela jej stále při modlitbách.

To vidíme ve všech jeho dopisech.

„Nevěřte, že by syn, jenž vstupuje do řádu, mohl zapomenouti na lásku a dobrodiní svých rodičů; neboť mohu Vám říci, že láska v řeholním životě stále se zdokonaluje a že vždy vzpomínáme na přijatá dobrodiní.“ Čteme-li dopisy, jež psal domů, vidíme, že není ani jediného, jenž by projevoval smyslnou přichylnost. Z každé řádky mluví jinoch, jenž sice miluje své příbuzné, ale láskou svatou a nebeskou.

Psával domů o vánocích, velikonocích a letnicích. V listech oněch se zračí jeho zbožnost a nejhlubší víra. Tak píše: „Drahý otče! Co má obsahovati blahopřání syna dobrému otci! Nechci přicházeti s formálnostmi ani s přáním lichým. Žádám pro Tebe pouze jediného, aby totiž Božské dítě a jeho milá Matka ráčily vyplniti moje přání pro Tebe i celou rodinu.“ A přáním tím bylo, aby jeho příbuzní žili ve svaté bázni Páně, tak aby byli připraveni k hodině smrti. Na Boží hod velikonoční píše: „Upřímná láska k Vám mne nutí, abych splnil povinnosti jako křestan a syn. Kéž Vám Ježíš a Maria připraví blažené svátky velikonoční.“ A na Boží hod svatodušní: „Duch svatý nechť sestoupí na Tebe a mé bratry a obdaří Vás duchem pravdy, útěchy a pokoje, zárukou to věčné blaženosti. Kéž naše nejsvětější a nejsladší Matka v nebi, plná dobroty a útrpnosti k nám ubohým, odmění, otče, Tvou starostlivost, s níž jsi nás vychoval a s kterou jsi pečoval o blaho naší duše.“

Není to sice obvyklý sloh blahopřejných dopisů, jak je dnešní duch času diktuje. Ano, i v křesťanských kruzích mnohý by se ostýchal přijíti s tak zbožným přáním. Spokojujeme se prázdnyými frázemi a čistě vnějšími formami. Zdaž to zvyšuje upřímnost?

Výmluvným důkazem jeho odtržení od příbuzných byla jeho nechť ku psaní dopisů. Představený mu musel vždy připomínati a ulo-

žiti mu to za povinnost. A ještě hledal důvodů, aby se jí mohl vyhnouti. „Činí to ostatní také? Můžete mě ujistiti, že mi nebude třeba skládati z toho počet? Běrete odpovědnost na sebe? „Pak teprve byl upokojen a ihned začal psáti.

Tutéž nechuť pocítoval, obdržel-li dopis. Z toho patrně viděti, jak daleko dospěl v odloučení od nejdražších bytostí, jež na světě měl. Poznal-li novicmistr na adrese, od koho dopis jest a dával mu jej pak zavřený, nechtěl ho bratr Gabriel otevřít. Obdržel-li však dopis otevřený, tázal se, neobsahuje-li nic zbytečného. Jinak ho nechtěl vůbec čísti. Aby jej uklidnil, předčítával mu novicmistr dopis sám.

Avšak nejen duchovnímu vůdci sdělil svoji nechuť, nýbrž i otcí. Ten chtěl, protože jej obzvláště miloval, častěji o něm slyšeti a prosil ho, aby přece více psával. Gabriel snažil se pak otce upokojiti: „Nejdražší otče, protože Tě nerad nechávám v neklidu, chtěl jsem již častěji psáti. Nestrachuj se přece tolik, jak se mi daří. Mám Matku — mínil tím nejblaho-slavenější Pannu — která, třeba toho ani nezasluhuji, mě miluje a o mne se stará. Neznepokojuj se, daří se mi dobře a je-li to nutné, budu ještě psáti.“

Jindy vysvětluje otcí, že ze všech řeholníků nejvíce píše a to že mu působí nepokoj, protože by se raději přidržel přísného pravidla. Nechtěl by míti na svědomí, aby se zahrnily v klášteře zlořády. „Řeholník“, tak končí, „má

se varovati, pokud to na něm záleží, každého neužitečného styku s rodinou. Proto Ti dávám, nejmilejší otče, třeba jsem toho nehoden, od této chvíle za lěšitelku a ochránkyni bolestnou Matku, která jest útěchou všech lidí, zvláště zarmoucených; a když by ses rád něco o mně dověděl, jdi k Ní a řekni jí, že jest její povinností, aby Tě potěšila a splnila povinnosti dílka vůči otci. Ona to lépe dovede než já a ráda to učiní, protože tyto projevy něžnosti opomím z lásky k Ní. Ego diligentes me diligo. Miluji ty, kteří mne milují, pravila přece!“

Otec mu jednou napsal, že někteří z příbuzných ho chtějí navštívit. Ihned prosil otce, aby se postaral, aby se tak nestalo, neboť v tom viděl veliké nebezpečení pro svou duši.

„Předsevzal jsem si, že se budu stříci takových rozptylování a pokud na mně jest, chci se o to přičinit, třeba bych byl i nezdvorný. Nediv se mému rozhodnutí. Pochází od toho, který denně chybuje, ale chce nepříteli vyrvat každou příležitost, aby jej sváděl k pokleskům ještě hrubším. Můžeš si pomyslet, jak bych se zaradoval, kdybych opět uviděl své příbuzné, jež tak miluji. Ani moji představení by nebyli proti takovým návštěvám. Rozhodnutí vychází pouze z vědomí mé slabosti, jež mne nučí, abych se naprosto varoval všeho, co by mohlo znamenati pro ďábla třeba jen malé vítězství!“

Jaká to pokora a rozhodnost, jaké vědomí

vlastní slabosti! Jaká ostražitost a péče varovati se i sebe menšího nebezpečí!

I později, když skončil noviciát, odmítal každou návštěvu. Uslyšel, že otec přijede do Monte Georgia a že vyslovil přání, aby tam přišel i bratr Gabriel. Ihned psal otci: „Chceš, abych mluvil, jak myslím? Nuže tedy, pravím Ti upřímně, že nenahlížím nutnosti takové návštěvy, protože nemůže býti uvedena v souhlas s mým stavem a snad by i mé duši mohla uškoditi. Ostatně u nás pasionistů není zvykem konati takové cesty, ani ne u starších řeholníků. Jak bych mohl já tak brzy po profesi předstoupiti před své vrchní s takovým přáním?“

Jednou však, bylo to na konci noviciátu, musil se odebrati do Ferna, aby vyřídil jakési rodinné záležitosti. Tam přišla i jeho sestra, jež byla provdána za advokáta Pellegrina Pellegrini. V domě notářově se s ní shledal. Hovořil s ní o štěstí, kterého zakouší v řeholním životě. Byla zřejmě pohnuta. Třeba tomu bylo dávno, co ho naposledy viděla, mluvil s ní přece, jen když jej novicmistr k tomu vybídl. Při této příležitosti navštívili také kolej jesuitů, z nichž někteří, zvláště P. Cardella a rektor P. Rossi, jinocha dobře znali. Rektor, vypravuje novicmistr P. Norbert, tázal se mne, jak se Gabriel chová. Dobře! odpověděl jsem. Ale býval přece trochu lehkomyslný. — Milost povolání vše napravila! Má velmi dobrou vůli, je horlivý a tak zbožný,

jak si jen možno přáti. Bude-li tak pokračovati, máme oprávněnou naději, že v něm později budeme uctívati světce.“ P. rektor tím byl velmi vzdělán.

V té době asi psal P. Norbert panu Possentimu list, který jen potvrzoval, co bylo svrchu řečeno. „Od chvíle, co bratr Gabriel vstoupil do našeho kláštera, zasvětil se cele Pánu Bohu. Dosud jsem neměl jediné příležitosti pokárati jej. Naopak musil jsem vždycky bdíti, aby si neukládal kajících cvičení, jež by mu mohla uškoditi na zdraví; avšak i v tom ohledu jsem spokojen, pozoruje jeho poslušnost.“

V jiném dopise praví: „Bratru Gabrielovi se daří dobře; je spokojen a veselý a nepřestává oplakávati dřívější své zaslepenosti, že vyhledával tak horlivě světských radovánek, jež, jak říká, místo aby duši pozdvihly, naplňují ji pouze odporem a výčitkami svědomí. A tuto nechuť ukazuje nejen slovy, nýbrž i skutky a to v takové míře, že musíme klásti uzdu jeho horlivosti. Bude-li Vaše dítě i nadále působiti s milostí, kterou mu Pán udělil a ještě uděluje, bude pravým světce. To bude útěchou Vaší i mojí!“

V tomto dopise mluví P. Norbert o lítosti Gabrielově nad minulým životem.

Sám Gabriel psal otci:

„Prosím své bratry, aby neuzavírali přátelství se spolužáky, kteří nejsou právě příkladem ctnosti. Nevoď jich do divadla! Dobře vím, že nejsou všichni tak slabí, jako jsem byl já;

ale přece jest všecko toto nebezpečno. Ó můj Bože, jaké vzdechy vynucuje mi vzpomínka na tyto věci! Se vši upřímností tvrdím, že jakmile jsem jich začal vyhledávati, ztratil jsem lásku ke studiu. Byl jsem pln zmatku; a v jaké propasti bych se byl sřítíl, kdyby mi nebyla přišla na pomoc v oktávě svého Nanebevzetí Maria, jež jest vždy plna dobroty i vůči těm, kteří jí nevzývají. Hledáš-li skutečně spásy svých dítek, zůstaň neochvějně pevný v tom, co jsem Ti právě řekl.

Jiným zdrojem nářku a slz jsou pro mne proklalé romány. Jak velice bych si přál, abych jich nikdy nebyl četl! Zdají se nevinné a ve skutečnosti jsou ďáblem. Těchto několik řádků mi beze vši pochybnosti vnukla nejsvětější Panna. Stydím se sám před sebou, když je píši. Nejmilejší otče, odpusť, co Ti pravím; Bůh mi to uložil!“

A ještě po několika letech nejprísnějšího pokání v klášteře zůstala mu vzpomínka na dřívější život ostrým trnem, jenž mu zraňoval srdce a proto byly jeho výstrahy a napomenutí ještě důtklivější. Ustavičně se snažil ve svém srdci i v srdcích těch, kdož mu byli drazí, potlačovati lásku k světu.

VIII. Štěstí života řeholního a láska ke kongregaci.

Bratr Gabriel očistil tedy z lásky k Bohu své srdce od světské lásky, proto je Pán naplnil nevýslovnými radostmi.

„Není pravda“, praví Bossnet v jedné ze svých promluv, „že obětujeme radost, opouštíme-li svět. Neobětujeme jí, nýbrž čerpáme ji z čistého pramene. Obětujeme radosti smyslů pro Boha a čerpáme radosti duševní, radosti dobrého svědomí z obcování s živým Bohem. A jak by bylo pošetilé mysliti, že naše srdce jest jen tehdy spokojeno, když smyslům ničeho neodpíráme, kdežto přece pro vyšší radosti je stvořena naše duše.“

Takové radosti požíval Gabriel v domě Božím, do něhož vstoupil. Bylo mu, jako by došel konečného cíle a jako by už nic nezbyvalo, čeho by si mohl přát. Odtud neobyčejná láska, kterou lnul k řádu, do něhož jej Bůh povolal a kterou všichni jeho životopisci zdůrazňují jako zvláštní rys jeho charakteru.

Nikdy syn nemiloval tak něžně své matky, jako Gabriel svůj řád. Jmenoval jej druhou archou Noemovou. Nikdo neokoušel více než on čistých radostí klášterního života a blaženosti, jež přebývá v domě Páně. Mlčelivé zdi, tiché jizby ano i kameny byly mu tolikerymi hlasy, jež ho zvaly k rozjímání o božských věcech a tím jej volaly k nejblaženějším radostem. Spočíval v Bohu jako dítě, jež klidně spí na klíně matčině. Radost, kterou pocífuje při pohledu na nejnádhernější zahrady, na nejkrásnější přírodní zjevy, byla pouhým stínem proti jeho štěstí. Zábavy, divadla, skvělé slavnosti a veselé společnosti, jež navštěvoval

ve světě, byly mu hořké jako aloe, srovnal-li je s tím, co měl nyní. Ve světě nebyla jeho šlechetná, něžně citlivá duše na pravém místě; v klášteře byla ve svém živlu.

Snad bude toto líčení připadat upřílišeným těm, kdož nikdy neokusili nebeských radostí Bohu zasvěcených duší. Poslyšme proto našeho světce: Měsíc po obláčce psal otci: „Nevýslovnou je radost, které zakouším v těchto posvátných zdech. Daleko převyšuje všechno, čeho mohou člověku poskytnouti prázdné a pošetilé zábavy světské. Věř mi, nejdražší otče, věř svému synu, který k Tobě mluví se vši upřímností, že bych nezaměnil za rok, ba ani za několik let světských radostí jedinou čtvrt-hodinu před obrazem přeblahoslavené Panny, naší těšitelky, naší ochránkyně a naděje. Ó, jak je sladké sloužiti Bohu!“

Později pak psal: „Můj život jest ustavičným požitkem, dni a měsíce rychle míjejí. Až příliš dobře se daří člověku ve službě Pána a Paní, kteří své služebníky každodenně odměňují takovou laskavostí, nepřihlížím-li ani k věčné odměně, kterou doufám od jejich milosrdenství.

Jak tato myšlenka i trpkost oslazuje a příjemňuje! Jaká slast, smíme-li přebývati v domě Božím! Jak dovede Pán odměňovati svoje služebníky již i zde! Úplně jinak zachází se svými poddanými než svět. Pomíjitelné zábavy, jež tento nabízí, jsou smíšený s pekelným jedem. Takový nápoj musí služebníci světa vypíti ve chvíli smrti až do poslední

kapky a jest jim zárukou toho, co jest jim slíbeno po tomto životě.

Teď rozumím lépe mnohým pravdám, jež se mi dříve zdály bezvýznamnými. Chápu také, že kdo vstupuje do řeholního stavu, vyvolil nejlepší stránku, že veplul do klidného přístavu, že jest zabezpečen před bouří, před mnohými úklady ďábla i světa. Šťasten, kdo jest povolán a ihned následuje této milosti“.

Přes všecka podobná ujišťování obával se otec, že jeho syn přece jen želí svého kroku a sdělil mu tyto obavy. Takové podezření připadalo Gabrielovi jako urážka jeho stavu a s nejvřelejším přesvědčením odpověděl: „Pamatuji se, nejdražší otče, na slib, že přijdu domů, jakmile bych upozoroval, že nejsem povolán od Pána Boha do této kongregace. Ale nikdy bych nedovedl, milovaný otče, opustiti tak láskyhodného Mistra, jako jest náš Božský Spasitel a tak láskyhodné Matky, jako jest Maria. Čím více jim vypravuji o bolesti, kterou jsem jejich svatým srdcím způsobil, tím více mi dávají poznati, že jsou dárci jediné pravého štěstí. Radosti světa zanechávají v srdci vždy prázdnotu“.

„Naším zotavením“, píše jindy, „jsou procházky s pokojem v srdci, jež milost Boží přináší. Jako jest pravdivo, co řekl kdosi: Kdyby lidé ve světě znali mír, pokoj a štěstí kláštera, byly by kláštery zalidněny jako města a ta by se stala pouští. Jaká však útěcha pro řeholníka, když večer vidí, že dík božské mi-

losti, celý den ztrávil ve službě Pána, který uděluje tak skvělou mzdu. Ano, srdce řeholníkovy přetéká radostí, když se klade na chudé lůžko máje na mysli, že brzy bude moci opět vstáti, aby znovu pěl chválu Boží.

A co činí jho Páně tak sladkým a příjemným, jest vyhlídka, že brzy nastane den, kdy budeme věčně patřiti na Boha, aniž by nás mučila myšlenka, že se nám bude odloučiti od statků a od rodiny“.

Jeden z bratří prosil Gabriela, aby mu sdělil něco o životě v klášteře. Napsal mu tedy: „Nerad bych Tě uváděl ve zmatek, ale slova: „Přeji si snažně, abys mi podal bližší vysvětlení o svém povolání“, učinila na mne hluboký dojem. Od té chvíle jsem nepřestal Tě doporučeti Pánu a blahoslavené Panně a budu tak i dále činiti.

Můj milý bratře, kéž by také Tobě nastala blažená hodina, jež mně už odbila, třeba jsem byl mnohem nehodnější této milosti! A proč by neměla ta, jež slove útočištěm hříšníkŮ, obrátiti svŮj milosrdný pohled na nás oba? Rád bych uvěřil té myšlence a je-li tomu tak, nezbývalo by mi nic jiného, než zvolati k Tobě: Surge et veni, vstaň a poď! Nejednej jako já, kterého Pán tak často zval a který tak dlouho z nedbalosti opomíjel následovati jeho volání; slyšíš-li jeho hlas, nemeškej ani okamžik! Opusť vědy, rodiče i svět a přilož ruku k dílu. Nedej se oklamati zlým nepřitelem, jenž Ti řekne: „Nejprve třeba dobře uvážiti . . .“

Nikoliv, neposlouchej ho, nýbrž hned se vydej na cestu a vstup do šlépějí Ježíšových“.

Snad bych nebyl tam, kde jsem teď, kdybych byl ještě několik okamžiků odporoval volání Božímu. Obrať se k Marii a jestliže ona Ti vymohla drahocennou milost povolání, ukaž se jí vděčným býti tím, že složíš u jejích nohou v oběť všecko se slovy: „Obětuji Ti vše: vědy, rodiče i statky tohoto světa“. Utec se pod její ochranu a přijď!

Nyní Ti povím, jaký jest náš způsob života. Předem Tě upozorňuji, že v naší kongregaci se vede dokonale společný život. Jednotlivec se nemusí starati o výživu a ošacení. To všecko mu obstará představený, jenž má o své podřízené tutéž péči, jako dobrý otec o děti.

Pasionisté nemají důchodů; žijí pouze z almužen. Ostatně Tě mohu ujistiti, že nám, díky Bohu, nikdy nic nechybí, neboť nás Pán opatruje bohatě vším.

Podám Ti stručně rozvrh hodin pro den i noc.

Večer se odebereme dosti brzy na odpočinek a po pěti hodinách vstaneme, abychom v chóru zpívali litěni. Tato modlitba trvá asi hodinu; na to půl hodiny rozjímáme. Pak se odebereme opět k odpočinku, v zimě na tři hodiny, v létě na dvě a půl. Ráno se pomodlíme prvou a třetí hodinku. Potom obcujeme dvěma mším a když si uspořádáme cely, jest snídaně. Potom jdeme studovati, zpovídati atd. •Pak máme čtvrt hodiny duchovní čtení a ko-

náme procházku; na to se modlíme v chóru šestou a devátou hodinku a jdeme k obědu.

Mimo postní čas a advent postíme se třikrát v týdnu: ve středu, v pátek a v sobotu.

V určitou hodinu zpíváme nešpory; po nich následuje čtvrt hodiny duchovní čtení, načež jdeme opět po své práci. Večer máme opět procházku. Ve čtvrtek a v neděli odpoledne jest vycházka mimo dům, při níž smíme hovořiti. Vrátivše se zpíváme kompletář a hodinu se modlíme. Po večeři jest určena v zimě hodina, v létě půl hodiny k zotavení. Potom se modlíme růženec.

Tak uplyne rychle den v pokoji a spokojenosti.

Ó, jak sladký jest odpočinek, můžeme-li si pomysli, že jsme po celý den sloužili Bohu, třeba jen nedokonale! Jak blahodárný a pokojný jest spánek, jenž ničím není rušen, ani strachem, ani starostmi nebo úzkostí, ba ani myšlenkou na smrt; neboť jsme-li ve stavu milosti, jak doufáme, může nám smrt býti pouze vysvobozením ze slzavého údolí.

Končím připomínaje Ti, že i já jsem okusil rozkoší, jež podvodný svět nabízí a přece Ti mohu říci, že jeden jediný povzdech k Ježíši a Marii poskytuje více radosti než všechny ničemnosti a malichernosti světa.

Vzpomeň si na zázračný obraz, o němž nám otec tak často vypravoval; pokud se pamatují, jmenuje se „Naše milá Paní milosrdenství“; jdi tam, pros Matku Boží, aby Tě

<p>Jindřich Possenti, bratr světcův, kapitulní kanovník</p>	<p>P. Fr. Ludvík Tomáš, bratr světcův, dominikán, † 1908.</p>	<p>P. Jan Křtitel, kapucín, strýc světcův.</p>
<p>Marie Possenti, sestra světcova, † 3. června 1855.</p>	<p>Sante Possenti, otec světcův, * 1796.</p>	<p>Vincenc Possenti, bratr světcův, † 1862.</p>
<p>Terezie Possenti, sestra světcova, † 1908.</p>	<p>Michael Possenti, bratr světcův, lékař.</p>	<p>Pavel Possenti, bratr světcův, † 1848.</p>

osvítla, řekni jí, že otec se k ní utekl a ne-zklamal se. Ani Ty nebudeš zklamán.

Tvůj Tě milující bratr.

Byl-li bratr Gabriel v řeholním stavu tak šťasten, není divu, že napsal dva měsíce před smrtí: „Jsem šťasten, že jsem vstoupil do tohoto sdružení; s milostí Boží chtěl bych raději býti posledním z našich bratří, než dědicem královské koruny“. A drsný svůj hábit by nebyl zaměnil za nejdražší šat. Z této oddanosti poznáváme jeho lásku k řeholnímu životu. Jemu byl řeholní šat symbolem ctností, jež měl konati, ustavičnou upomínkou na velikou milost povolání a zároveň obrazem Ježíše Krista, jehož měl oblékati. Proto měl ve zvyku uctívati svůj hábit, jako uctíváme drahoucennou relikvii a jeho obličej jevil takovou radost, že se zdálo, že nemá vzácnějšího pokladu na zemi.

Pokud byl zdráv, nikdy neodkládal řeholního šatu. Jest totiž pasionistům dovoleno pouze v těžké nemoci svlékati hábit. Ale i tenkrát chtěl jej podržeti a teprve dva dni před smrtí jej svlékl z poslušnosti. Jak rád by byl v něm zemřel! Když mu tedy novicmistr přikázal, aby jej odložil, ulekl se nejprve a tázal se: „Plním však tím vůli Boží?“ A když ho v té věci uklidnili, byl spokojen. Jakmile však měl vykonati rozkaz, byl tak zarmoucen, až zaslzel. Uchopil roucho, políbil je s takovou vroucností, že přítomní byli tím

pohnuti a pravil: „Ó svatý šate, odpusť mi! Tak rád bych byl v tobě zemřel, ale poslušnost mi toho nedovoluje!“

IX. Mladý novic příkladem všech ctností.

Když Gabriel vstoupil do kláštera, byl páter Norbert druhým novicmistrem. Po roce stal se sám duchovním vůdcem jeho a zůstal jím až do jeho smrti. Třeba byl ještě mlád, měl přece jasný rozhled v duchovních věcech a postřehl proto, jak krásná duše sídlí v tomto novici.

Dojem, jaký naň činilo chování horlivého novice po čas zkušebního roku, vyličuje slovy: „Pokud jde o jeho chování v noviciátě, musím říci, že vstoupil do kláštera s pevným předsevzetím odevzdati se úplně Bohu a že je od počátku věrně prováděl. Svědomitě a přesně zachovával pravidla i domácí řád, pečlivě se při tom varuje, aby nebyl nějak nápadný. V několika dnech se již tak dokonale vžil do poměrů, jako by byl už léta v klášteře. Třeba se tam jeho způsob života velmi lišil od dřívějšího a také přirozenosti odporoval, přece se srovnával zcela s jeho povahou.

Rozumí se, že bylo třeba upozorňovati jej na mnohé věci a že potřeboval při svých povinnostech a zaměstnáních návodu; ale nevím, že bych ho byl někdy musil napomínati nebo trestati; byl ve všem tak přesný a horlivý,

jak jen si lze přát. Pánu Bohu se věnoval bez výhrady a přes všechny obtíže nikdy ničeho neubral z této oběti. Kdo jej znal, musí říci, že horlivost jeho stále rostla, že konal své práce vždy s onou velikomyslností, jaká jest vlastní světcům a že se den ode dne zभावoval svých nedokonalostí. Již v noviciátě jsme viděli počátek ctností, pro které jeho život měl se státi tak skvělým vzorem“.

A jinde praví P. Norbert: „Tento služebník Boží měl povahu živou, příjemnou a veselou, ale i rozhodnou a šlechetnou. A to mu velmi pomáhalo v konání ctností. Ano i v dobách duševní vyprahlosti byl tak horlivý a čilý, že kdo neznal jeho duševního stavu, pokládal jej za stále stejně šťastného. Byl velmi citlivý a snadno k někomu přilnul. Přece však v klášteře dovedl dobře užívatí této vlastnosti povahy, jež jest tak nebezpečna mladému člověku, zvláště nachází-li vzájemnou lásku, a postaviti ji do služby Boha, ctnosti a bližního, takže pro nic jiného nikdy nepocitoval lásky. Celé jeho vystupování bylo milé, půvabné a zdvořilé; v obcování byl čilý a ducha- plný, při zábavě ochotný a zajímavý, takže všechny upoutával. Jeho osoba spojovala v sobě tolik darů, že je málokdy tak na cházíme. K tomu přistupovala i milá, ušlechtilá řeč a příjemný, zvučný hlas. Proto chápeme, že byl přítelem všech, i když nehledíme k jeho ctnostem a svatému životu, který všechno korunuje. Bylo jenom třeba naň pohlédnouti a

již každý rád s ním obcoval; hned se cítil horlivějším, toužil státi se lepším člověkem a přál si, aby se s ním opět brzy setkal. Bratr Gabriel byl nepřítelem neupřímnosti, ale zároveň opatrný; otevřený vůči představeným, zvláště vůči zpovědníkovi, jemuž nikdy ne-skrýval, co se dalo v jeho srdci“.

Jaké asi násilí si musil činiti, než dospěl tak daleko? V tom právě spočívá cena jeho ctností. Ovšem, milost mu pomáhala, ale on též spolupůsobil ze všech sil a jeho pokrok na cestě dokonalosti třeba připisovali jeho ustavičným vítězstvím nad sebou samým.

Všichni svědkové jeho blahořečení shodují se v tom, že dokonale ovládal své náklonnosti a vášně. Neuvěřitelný klid, jehož stále požíval, byl výsledkem péče, s kterou se snažil, aby jej zachoval. Nebyla to vrozená bezcitnost, nýbrž ovoce stálého, namáhavého boje!

P. Bernard, jeho přítel z noviciátu, píše o něm: „Věděli jsme o něm, jak žil ve světě a nyní jsme ho viděli, kterak se od prvního dne odtrhl ode všeho a byl tak pokorný, poslušný, sebraný a svědomitý, že nám bylo přiznati, že započal dílo svého zdokonalení s neobyčejným sebezapřením. Stále se vnitř umrtvoval a byl při tom tak vesel a šťasten, že kdo jej znal ve světě, nebyl by věřil, že jest to on. Lehkomyslnost a nevázanost, netrpělivost a vznětlivost, náklonnost projevovali silnými výrazy nevoli, všecky známé své

špatné vlastnosti hned s počátku potlačil, takže pouze pěkné rysy zůstaly. Dovedl se tak opanovati, že mnozí řeholníci, kteří s ním až do smrti obcovali, mysli, že lehkost, se kterou bratr Gabriel konal ctnosti, jeho klid a ustavičná veselost vycházejí z příznivých vloh k tomu“.

Avšak dobře známe velikou slabost člověka, že se mu při nejlepší vůli přece vždy nepodaří překonati některé náklonnosti zkažené přirozenosti. Předobře víme, jak lstivá jest sebeláska, jak snadno uvádí na scestí nazývající horlivostí, co jest pouze žárlivost, označující za dovolené a slušné, co zasluhuje hany; naopak zase ukazující nejlepší jednání jako nemoudré nebo aspoň neslušné a nevhodné. Takovéto preludy nezmátly nikdy bratra Gabriela, neboť nejen že samolásku potlačil, nýbrž zcela ji vypudil. Proto mohl zpovědník o něm říci: „Tento služebník Boží stále tak usiloval o potlačení vášní, že se nepamatují, že by kdy byl s plným vědomím povolil nějaké zvrácené náklonnosti“.

Ale třeba dosáhl mladý novic takové vlády nad sebou, přece nedůvěřoval svým silám. Pevně držel otěže a odpíral si i nejnevinnějších radostí. Byl-li v pochybnostech, utíkal se k nejblahoslavenější Panně a modlíval se s dětinou důvěrou: „Milá Matko, pomoz mi“, a to stačilo, aby mu pomohla přenést se přes obtíže.

Taková náhlá změna nelíbila se zlému nepříteli, jenž ještě před několika měsíci byl jist, že má jinocha ve své moci a proto uchystal mladému bojovníkovi hrozné pokušení. Jeho zpovědník vypráví o tom: „Musil mnoho bojovati s pekelnými duchy a zápas byl často tak prudký, že jej dosud vidím, jak ke mně přicházel, aby prosil o pomoc ve stavu, který se podobal stavu posedlého. A přece neměl nikdy, co by si vyčítal; tak pevně byl přesvědčen, že vyplnil svoji povinnost a zůstal vítězem. Občas vyjevil ďábel pekelný úmysl a sváděl jej zjevně ke hříchu. Ale nemohl nikterak srdci tak útlocitnému ublížiti. Proto změnil válečný plán: představil se jinochovi jako anděl světla a snažil se jej lstivě lapiti do sítí. Ale stanul tváří v tvář osvědčenému bojovníkovi“.

Gabriel se nedal zmásti, přiostril zbraně v modlitbě, sdělil své boje zpovědníkovi, pověděl mu se vši prostotou tajemství svého srdce, věrně splnil jeho rady, choval neobmezenou důvěru v boží milosrdenství, nikdy však nedůvěřoval svým názorům nebo vlastním silám; bojoval s klidem a skončil dokonalým vítězstvím. Vždy zůstal týž, veselý a čilý a to jest důkazem, že překonal pokušení; neboť porážka činí zasmušilým. Takový klid předpokládá dokonalé panství ducha nad tělem a úplnou oddanost do vůle Boží.

X. Složení slibů.

Konečně nadešel Gabrielovi nejslavnější den života, 22. září 1857, kdy měl složit svaté sliby. Po celý rok se na okamžik ten připravoval životem, jenž vzbuzoval podiv všech, kdo se s ním stýkali. Jemu však připadalo, jako by ještě nic dobrého nebyl vykonal. Čím více se přibližoval veliký den, tím více se snažil očistiti srdce a vyzdobiti je ctnostmi, aby oběť jeho byla dokonalá a líbila se Pánu.

Netřeba připomínati, jak klidně a radostně kněží kláštera odevzdali hlasy, aby svatého jinocha připustili k řádové profesi. On sám plakal, když klečel před rektorem a ten se ho podle obyčeje tázal, čeho si přeje. Odpověděl, že jeho pevnou a rozhodnou vůlí jest zasvětit se úplně Bohu v řeholním stavu a věrně Mu sloužiti přesným zachováváním pravidel až do smrti. Pak započal duchovní cvičení, jež se konávají před skládáním profese. Konečně nastal veliký den; ráno přijal velmi zbožně Tělo Páně. S ním skládali sliby dva jiní novicové: bratr Hermenegild a bratr František Xaver. Tento se stal později generálním představeným kongregace; vyprosil na svaté Stolicí blahořečení, podal žádaná vysvětlení a zemřel krátce nato v radostném vědomí, že proces blahořečení bývalého spolubratra již tak daleko pokročil.

V předvečer významného dne po nešporách shromáždila se celá klášterní družina u oltáře.

Představený, oděn obřadním rouchem, požehnal signum *), odznak, který pasionisté nosí na prsou.

Po dojímavé promluvě P. Rafaela četl jáhen umučení Pána našeho podle sepsání svatého Jana. Mezitím se zvonilo na znamení mystické smrti tří jinochů, kteří leželi na zemi s tváří obrácenou k oltáři. Při slovech: „A nakloniv

---

*) Tento odznak jest nadpřirozeného původu, jak se vypráví v životopise svatého Pavla z Kříže, zakladatele pasionistů.

„Když jsem se jednou“, napsal světec Pavel, „vracel domů po sv. přijímání z kostela kapucínů v Castellago (ještě nebyl opustil svět), byl jsem uchvácen velikou zbožností a v téže chvíli jsem se viděl oděn černým šatem, jenž sahal až k zemi. Na prsou jsem spatřil bílý kříž; pod ním bylo svaté jméno Ježíšovo v bílých písmenách“.

Druhého dne zjevila se mu nejblahoslavenější Panna. Byla oděna černým hábitem a na prsou měla svaté signum. Pravila světci: „Vidíš, že jsem oblečena ve smuteční šat? Jest to pro hořké utrpení mého přemilého Syna Ježíše. Založ kongregaci, v níž by se odívali tímto způsobem a ustavičně truchlili nad utrpením a smrtí mého Syna“.

Odznak bílé barvy na černém podkladě má tvar srdce, nad nímž se zdvihá kříž; v srdci jsou zobrazeny hřeby a heslo kongregace pasionistů: Jesu $\overline{\text{XPI}}$ Passio = Jesu Christi passio = utrpení Ježíše Krista. Řecké X jest naše Ch, P naše R. Znaménko nad písmenami značí, že slovo jest zkráceno. Jest tedy zkratka řeckým monogramem slova Christi = Krista.

hlavu vypustil duši“ povstali, poklekli jeden po druhém před kněze a vloživše ruce své do jeho rukou, odřikávali formuli tří slibů, chudoby, čistoty a poslušnosti se zvláštním slibem, že budou rozšiřovati úctu k hořkému utrpení Božského Spasitele.

Jaký dojem učinila tato slavnost na vnímavou duši bratra Gabriela, nelze vypsati. Když před rokem na stupních téhož oltáře přijímal řeholní roucho, proléval slzy. Při této slavnosti neplakal, ale byl hluboce dojat. Zdálo se, jako by jeho tvář tonula v plamenech a všichni měli dojem, že vidí před sebou serafa. Pět dní později psal z poslušnosti otci: „Drahý otče, ve čtvrtek bylo, dík božské milosti a přimluvě mojí zarmoucené Matky Marie, vyplněno mé přání, že jsem složil sliby. Nechť jim Bůh a svatá Panna požehnají a mne hojně obdaří svými milostmi. Neboť, přijal-li jsem tak drahocenný projev přízně Boží, mám povinnost dle něho jednati. Můžeš si tedy pomyslit, jak velmi potřebuji Tvé modlitby“.

XI. Studentem v Pievetorinč a v Isole.

Po složení slibů bývají novicové pasionisté obyčejně posíláni do jiných domů, aby dokončili studia. Bratr Gabriel zůstal ještě několik měsíců v domě noviciátu, protože musil čekat na profesii několika jiných noviců, kteří s ním měli začít studie. Opustil klášter morovallský teprve v únoru roku 1858 a odebral

se do Pievetoriny. Tato vesnice leží nedaleko Camerina v Marce Ankonské. Tam zůstal až do července roku 1859, kdy byla jeho třída přeložená do nově založeného kláštera v městečku Isole v diecesi pennské (Penne).

Podání vypravuje, že onen klášter i sousední kostel ke cti Neposkvrněného Početí založil svatý František z Assisi a že jej zalidnil svými řeholníky, kteří tam zůstali až do francouzské revoluce a do zrušení klášterů.

„Vzduch jest tu zdravý“, napsal bratr Gabriel otci několik dní po příchodu, „a jest zde mnoho ovocných stromů, známka to, že jest tu mírné podnebí“.

Isola leží v malebné krajině nedaleko Adrijského moře. Dvě říčky ji obtékají, odtud jméno Isola, to jest ostrov. Tato nepatrná a neznámá osada měla se státi proslulou v celém světě svatostí Gabriela Possenti a mnohými zázraky, jež se staly na jeho přímlovu. Tam zůstal světec dva a půl roku, až do 27. února 1862, kdy se odebral do věčné vlasti.

V Pievetorině dokončil filosofická studia a v Isole začal theologická, která jeho rozum velice uspokojovala, protože se rád zabýval nebeskými a božskými věcmi. Díval se na studium jako na vážnou, svatou povinnost svého stavu a proto se mu věnoval s velikou věrností a horlivostí. Kladl na ně převelikou váhu a často povzbuzoval rodné bratry, aby v něm byli pilní.

Když slyšel, že dva z nich studují nedbale, napomínal je naléhavě a připojil k tomu: „Upřímně přiznávám, že z výčitek svědomí, jež drásají moje srdce, k nejpalcivějším patří ta, že jsem byl dříve nedbalý ve studování.“ Jak se těšil, když jeho napomínání bylo dobře přijato: „Otče, jsem šťasten pro zprávy, jež se týkají mých bratří. Pozdravuj je ode mne srdečně. Připomínej jim po čas studií na prvním místě cíl, o jehož dosažení mají usilovati.“

Právě to mu leželo nejvíce na srdci. Vzdělání rozumu není přece hlavní věcí; ba ani není možné bez zušlechtění srdce a ducha, jež jediné dává odvahu, aby se člověk zřekl světských lákadel. Jak mnoho lidí bude asi želeť se svatým Gabrielem, že mařili drahocenný čas neužitečnými zábavami.

A přece má míti křesťanská mládež na očích nejen úkol, jež třeba vyplniti na zemi, nýbrž má usilovati o cíl vyšší, o nebe a především proto práci věrně vykonávati. K tomu jest nezbytně třeba křesťanského vzdělání srdce. Pro Boha má každý člověk pracovati!

Takovéto smýšlení Gabriel opět a opět doporučoval. „Milý Michaeli,“ psal bratrovi, „rozpomeň se, že nelze sloužiti dvěma pánům. Klamou se, kdož se domnívají, že mohou zachrániti duši, protože konají některé cvičby pobožnosti nebo tu a tam učiní dobrý skutek, zatím co jinak věsí srdce na tvory, na rozkoše světské.“

Ježíš Kristus řekl: Cesta k nebi jest úzká. A dodává, že chce-li kdo jíti za ním, musí se zapíratí a denně kříž svůj bráti na sebe.“

Bohu sloužiti, čest boží prací rozšiřovati bylo jeho přáním a touhou, jež ho pobízela k větší a větší horlivosti. „Kněz Páně,“ tak říkával sám sobě, „musí býti dle sv. Pavla dobře vyučen v těch věcech, jež se vztahují na jeho svatý úřad; nemůže s užitkem pracovati na vinici Páně, neučinil-li dříve pokroku jak ve zbožnosti, tak také ve vědě.“ Často vzpomínal na slova, jež říkával ctihodný Strambi svým novicům: „Chystáte-li se ke studiu, představte si, jako byste byli obklopeni nesčíslným davem ubohých hříšníků, kteří jsou oloupeni o všecku pomoc a toužebně žádají, aby byli vyučeni pravdě a uvedeni na cestu spásy.“ „Musím Ti doznati,“ píše bratru Jindřichovi, „že z myšlenek, jež mi nejvíce strachu nahánějí, vzpomenu-li na blížící se kněžské svěcení, jest pomyšlení na studium. Ovšem, dík božskému milosrdenství, v posledních čtyřech letech jsem poněkud méně nedbale studoval, než jak jsem to doma u Tebe činil, a přece mine málo dní, ve kterých by pomyšlení na studium nevzbuzovalo ve mně obavy.“

Tak se povzbuzoval k vážnému studiu pro Boha a spásu duší a proto mu byla věda mocným prostředkem, aby se zdokonaloval, kdežto nejednou se stává mladým řeholníkům právě překážkou na cestě dokonalosti.

Aby neztrácel ani chvilky, umínil si, že

v době studia neopustí nikdy jizby. Ve třídě lpěl očima na rtech učitelových a bylo na něm viděti, že předměty vyučovací, byť byly někdy i suchopárné a abstraktní, přece zaujímají celou jeho pozornost.

Proto vynikl nade všecky, i nad schopnější. Měl-li pojednati o otázkách ve třídě probíraných, mluvil tak jasně a přesvědčivě, že bylo s podivením, jak mohl tak látku ovládnouti.

Po několikaletém pilném studiu byl služebník boží vyzbrojen potřebnými vědomostmi, aby mohl býti posvěcen na kněze. Dne 25. května r. 1861. udělil mu v katedrále v Penne Msgr. d'Alfonso nižší svěcení. Potom se připravoval k vyšším svěcením. Avšak za revolucionářských rejdů v neapolských provinciích byly horské krajiny znepokojuvány loupežníky a jinou čeládkou a biskupové pokládali tudíž za prospěšné odložiti posvěcení kandidátů, až by nastaly lepší časy. V listech často Gabriel na to poukazuje: „V neděli před svátkem sedmiboletné Panny Marie se bude udíleti svěcení podjáhenské a v kvatembrových dnech před vánoci jáhenské. Bude-li nám však pro vnější obtíže odložiti cestu, staň se svatá vůle boží.“

XII. Vnitřní život.

Křesťanský život je zvláštní poměr Boha k člověku a člověka k Bohu; jest to tajemství mezi oběma, které znesvěcujeme odhalující

je a kterého nemůžeme dosti pečlivě ukryti těm, kterých se netýká. Proto nám přikázal Syn Boží, že chceme-li se modlit — a to platí o všech křesťanských ctnostech — máme se uchýliti stranou a dveře za sebou zavřítí. Tak musí býti křesťanský život životem skrytým a pravý křesťan musí upřímně toužiti, aby byl ukryt pod křídly božími, aniž by byl jinými pozorován (Bossuet).

Této rady mohou klerikové pasionistů snadno následovati, protože žijí téměř v úplné odloučenosti. Modlitba, studium a cvičba v rozličných ctnostech jsou jejich jediným zaměstnáním po devět let, kdy se připravují na život apoštolský.

V šesti letech klášterního života neměl tedy bratr Gabriel ještě ani příležitosti konati veliké činy a k tomu dovedl dokonalost svých ctností pečlivě ukryvati. Měl zásadu, že dokonalost záleží především ve věrném plnění povinností. Protože se mu přičilo zvláštnůstkářství, snažil se žiti obyčejným životem. Toužil sice vykonati ještě mnohem více pro Boha a jeho čest, ale dával se s prostotou dítěte voditi poslušností a přednášel dětská svoje přání pouze svému nebeskému Otci důvěruje, že mu pomůže. Zatím co klidně konal a trpěl, co mu Pán Bůh poslal, byl šťasten, že může Pánu nabídnouti oběť svých tužeb.

Život jeho neposkytoval zdánlivě nic mimořádného. Vskutku byl však neobyčejný vnitřním duchem, který jej oživoval a na tom všecko

záleží. „Nemám-li lásky,“ pravý svatý Pavel, nic mi neprospívá.“ Vnitřní duch víry a lásky k Bohu a bližnímu vtiskuje našim pracím božský ráz, zušlechťuje je a jediný jim propůjčuje v očích božích takovou cenu, že nám Spasitel pro jediný doušek vody, který podáme chudému z lásky, slibuje nebe. A přece jak málo lidí má tohoto vnitřního ducha a jak málokterí se přičiňují, aby si jej osvojili. Kéž by z prostého života světcova poznali svou pošetilost i škodu, kterou si sami působí. Gabriel nečinil ničeho, čím by na sebe obracel pozornost světa, a přece se líbil Bohu, protože vše, i věci nejnepatrnější konal s nejčistším úmyslem a snažil se, aby svědomitě plnil povinnosti a varoval se všeho, co by se nevztahovalo k Bohu.

Hlavním prostředkem, aby dokonale plnil povinnosti stavu, bylo mu pamatování na přítomnost boží. Tuto svatou cvičbu doporučil Bůh již Abrahamovi jako mocný prostředek posvětití se a začátečníky v duchovním životě třeba především upozorňovati na užitek a potřebu této cvičby. Svatý zakladatel řádu pasionistů rovněž to připomínal opět a opět a sám žil ustavičně ve svaté přítomnosti boží. „Nemohu pochopiti,“ říkával často svým řeholníkům, „jak možno nemysleti na Boha.“

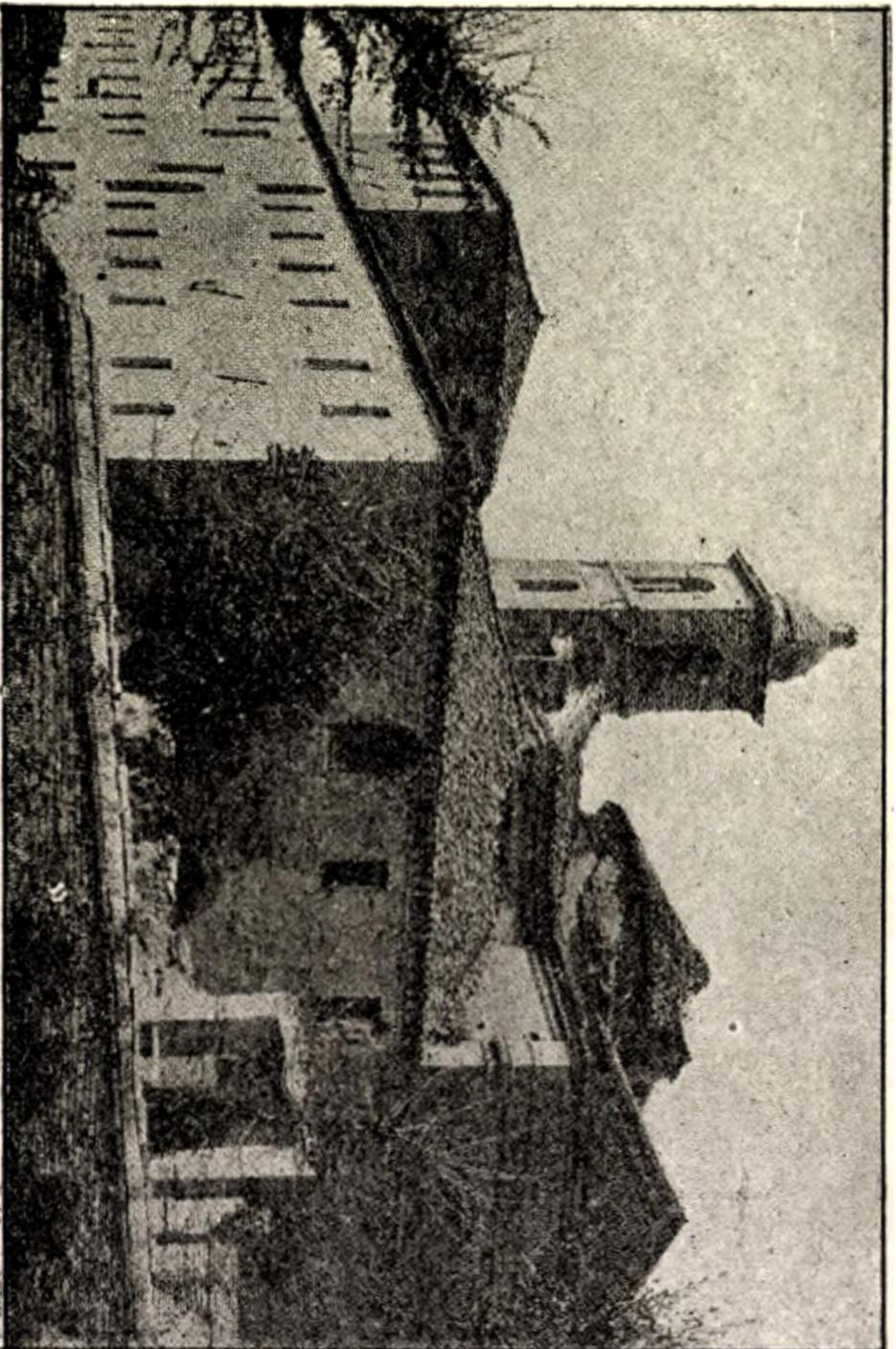
Jako hodný syn takového otce uchovával blahoslavený Gabriel stále vědomí přítomnosti boží a tím dosáhl takové sebranosti a ovládnutí sebe, že ani vnější zaměstnání ho ne-

vyrušovalo. V božském světle, jehož byl tím účasten, poznával každé hnutí srdce, všechny milosti, jimiž jej Pán zahrnoval; postřehl každé slovo, které Duch svatý hovořil k jeho duši, ale snažil se také varovati se i nejmenších chyb. „Služme Bohu,“ říkával, „služme Bohu vši silou své vůle, vši vřelostí své duše.“

Protože svatá sebranost v Bohu mu byla tak drahá, vyhýbal se pečlivě roztržitosti, všem neužitečným myšlenkám a odpuzoval je jako pokušení, Zamítal jak přenáhlenost, tak i úzkostlivost. „I když to není zlé,“ říkával, „přece škoda času, který v takových myšlenkách uplyne. Překážíť prospěchu, kdežto dobrými myšlenkami láska roste a duše je povzbuzována ke konání ctností.“ Proto považoval i nejmenší ztrátu, již jeho duše utrpěla, za opravdové neštěstí. Odtud péče, s jakou opatroval brány smyslů, odtud i jeho odpor proti novinkám ze světa. Poněvadž. tedy stále myslíval na věci nebeské, nedovedl se o jiných předmětech rozhovořiti. Druhové ve studiích znali jeho smýšlení a živili je buď úmyslně, aby mu způsobili radost, nebo aby se vzdělali. Jestliže se tedy bavili o lhostejných věcech a on vešel, ihned začali hovořiti o něčem užitečném.

Ještě jiného prostředku používal Gabriel, aby spěl k dokonalosti. Konal své povinnosti tak, jako by se měl hned potom objeviti před soudnou stolicí boží.

Chtěl potěšiti jednáním svým Pána Boha.

Klášter v Moravalle.

A neraduje-li se otec i z malých darů svého dítěte? Bůh nepotřebuje našich darů, nýbrž hledí na srdce, na lásku a ta může býti veliká, i když vnější dar je nepatrný. Když se jednou spolužák Gabriela tázal, co by činil, kdyby mu bylo oznámeno, že musí ihned zemřít, mohl upřímně říci: „Pokračoval bych v tom, co bych právě činil.“ A kdyby zvěst ta přišla, když bychom byli u stolu nebo na lůžku? „Pak bych pokračoval v jídle nebo bych zůstal ležeti, neboť by to té chvíle byla moje povinnost. Či se nemůžeme právě tak dobře připravit na smrt, když jíme nebo odpočíváme? Dokonalost nezáleží v tom, abychom konali mimořádné skutky; neboť cena našich činů závisí jen na dobrém úmyslu, s kterým je konáme.“ A potom se odvolal pln zápalu na slova svatého papeže Řehoře, jenž pravil: „Netěž se, co konáme, ale jak to činíme.“

Touha líbiti se ve všem Bohu plnila jeho srdce spolu se svatým odporem k tomu, co se Bohu nelíbí, totiž ke hříchu. Z předních jeho životních pravidel bylo: „Od nynějška již nic, co se Bohu nelíbí,“ zásada to podle které žil tak věrně, že konečně byla jedinou zásadou jeho života. Proto mohl o něm zpovědník říci, že se u něho nepamatuje ani na jediný dobrovolný všední hřích z celé té doby, kdy byl pověřen úkolem jej vésti. Vyprávěl tuto událost: „Jednoho dne jsem kráčel po chodbě, kde byla jeho cela. Poznáv, že jsem to já, otevřel a prosil mne, abych vešel. Pak

mi pravil se slzami v očích: „Řekněte mi, prosím, mám-li něco, co se Bohu nelíbí; ať jest to sebemenší, chci se s milostí boží polepšiti.“ Poslední slova pronesl s takovým pohnutím a rozhodností, že jsem byl dojat. Abych jej uklidnil, odpověděl jsem, že pro tu chvíli nevím ničeho, aby se však modlil k Pánu Bohu a tak s klidem, bez úzkosti a obavy pokračoval.“

Zlému nepříteli nemohlo se nikterak líbiti takovéto důvěrné obcování s Bohem a proto se pokoušel zničit božské dílo milosti. Obzvláště v určitých dobách zuřil a napadal jej tak mocně, že ubohý jinoch nesmírně trpěl. Trápil jej zlými myšlenkami proti Bohu, našeptáváje mu tak ohavná rouhání, že se neodvažoval mluvit o nich ani se zpovědníkem. Nikdy se však ani trošku neobával, že v ně svolil a zachovával obvyklý klid a veselost.

Živá víra dávala mu i hlubokou úctu před Písmem svatým, kterou projevoval i navenek, čítaje v něm a naslouchaje mu s obnaženou hlavou, ano i kleče. Živil ducha nejkrásnějšími jeho výroky, hlavně těmi, které odpovídaly stavu jeho duše. Aby zvláště při chórových modlitbách byl na ně upomínán, psával si je na lístky, jež vkládal do breviře.

Proniknut city nejhlubší zbožnosti modlíval se officium s neobyčejnou pečlivostí a rozjímal slova svatého textu. Jestliže mu slabé zdraví nedovolovalo modliti se breviř v chóru, aspoň to vždy konal stoje a s obnaženou

hlavou a kdyby mu představení byli dovolili, byl by se jej modlil vždy kleče.

Protože znal cenu duchovního čtení a přednášek, poslouchal je rád a velmi pozorně a bylo viděti, jak hluboce jej pravdy svaté víry dojmají. Tím jeho živá víra stále mohutněla a ve světle jejím viděl zřetelněji a zřetelněji, jak klamné a liché jsou statky pozemské, jak pomíjitelný jest svět, jak pošetilí jsou lidé, kteří jej milují a že pouze Bůh a ctnost mohou člověka učiniti vpravdě šťastným. Jak se proto těšil, slyšel-li o obrácení hříšníka nebo nevěrce! Hořel touhou, aby se mohl apoštolskou prací postaviti cele do služeb duší. Protože však, jsa prostým bratrem, nestýkal se s lidmi, nemohl vyhověti své horlivosti. Zdvojnásobil proto modlitby za kněží a za spásu duší.

Novicmistr dovolil mu často, aby rozmlouval s pastýři nebo s chlapci, které cestou potkali, neboť znal vzácné dary duše jinochovy a věděl, kolik dobrého může způsobiti. Jak šťasten býval pak služebník boží! Použil příležitosti, aby učil lidi katechismu, aby se jich dotazoval, jak konají denní modlitby, napomínal je zvláštěm, srdce získávajícím způsobem, aby nezanedbávali vyučování náboženského.

Živou svoji víru osvědčoval i v lásce ke svaté církvi, jež nám uchovává a rozdílí nebeské poklady. S ní žil, za ni se modlil, s ní truchlil, s ní slavil tajemství našeho vykoupení.

Ve světle víry pohlížel na všechny události

života. Když jeho otec nebezpečně onemocněl, napsal mu: „Nejdražší otče, poznal jsem z posledního tvého dopisu, že Tě Bůh navštívil. Našel jsi útěchu v myšlence, že Pán zkouší ty, které miluje a že není dobrým znamením, usmívá-li se na nás stále štěstí. Tento život není dobou klidu, nýbrž dobou utrpení. Odpočinek přijde, až se zalíbí Pánu v jeho božském milosrdenství, aby nás k sobě povolal. Nyní si připravujeme obydlí, v němž budeme přebývat ne třicet, čtyřicet nebo sto let, nýbrž věčně. Takový příbytek budeme míti, jaký jsme si připravili; na nás záleží, budeme-li věčně šťastni či nešťastni. Odvahu tedy, drahý otče; jsme cizinci a proto se nemáme cítiti doma v klamavém světě. Mějme zrak obrácený k vlasti! Pohlížej zbožně na Ježíše a Marii. Hleď, jejich bolesti daleko převyšují všechno utrpení. Trp ochotně z lásky k nim, oni tě dovedou odměniti. Ježíš, král světa a Maria, královna, trpěli; a my bychom si neměli přát, abychom trpěli z lásky k nim anebo lépe, ke svému vlastnímu prospěchu?“

Listy Gabrielovy jsou svědectvím, kterak náboženský život, dalek toho, aby potlačoval šlechetné přirozené city k příbuzným, naopak ještě stupňuje jejich něžnost.

Na první pohled bylo nápadným, že mladý pasionista nikdy nepsal bratru dominikánovi a bratru Michaelovi odeslal řadu dopisů. V jednom listě se o té věci zmiňuje: „Budeš-li psáti našemu bratru dominikánovi, pozdravuj

ho ode mne a sděl mu, že i kdyby se mu zdálo, že naň nemyslím, protože mu nepíši, přece naň nezapomínám. Odevzdej mu tuto malou památku. Musíme na to pamatovati, že jsme, já i on, přísně zavázáni usilovati o dokonalost“. Ne tedy z nedostatku lásky opomíjí psáti přemilému bratrovi, nýbrž proto, že v tom shledává spíše přirozené uspokojení než duchovní prospěch, kdežto při častém dopisování s bratrem Michaelem má pouze nadpřirozený cíl. Chtěl jej napomínati, aby věrně plnil povinnosti a varovati jej před nebezpečími, jež mu hrozila. Michael studoval totiž lékařství a často dlel ve společnosti lidí, kteří se málo starali o spásu duše.

Duch víry se u služebníka Božího ukazoval jasně i v denních zábavách s řeholními bratry. Jeden z nejdůvěrnějších jeho přátel vypravoval při procesu blahořečení: „Náš spolubratr byl obdařen božskou ctností víry v té míře, že podivuhodným způsobem takřka nakazil každého, kdo s ním hovořil o náboženských věcech. Kdo chtěl, aby se na procházce nebo při zotavení rozhovořil, potřeboval pouze obrátiti řeč na náboženské thema. Pak hned bylo patrné, jak celá bytost Gabrielova oživila. Obyčejně se zúčastnit čile zábavy; ale někdy jsme ho vídali zahloubaného a tak sebraného, že jsme se tím všichni velmi vzdělali“.

P. Norbert pak praví: „Nemohu si na tohoto jinocha vzpomenouti bez pohnutí; vidím v něm vzor služebníka božího. A já, který

znám tajemství jeho duše a všechna přání jeho srdce, musím se sám za sebe stydět a přát si, aby všichni, především však jeho spolubratři, znali cesty, kterými krácel a dosáhli toho stupně svatosti jako on. Za šest let vystoupil tak vysoko, protože započal řeholní život s horlivostí, která neochabla, nýbrž stále vzrůstala. Hledal jsem ctnosti, které by neměl, ale nenašel jsem jí. Víím, že i jiní došli téhož závěru. Konečně ještě poznamenávám, že jeho touha po ctnosti byla tak veliká, že používal každé příležitosti, ano, sám jí vyhledával a nalézal i ve věcech nejlhostejnějších. Můžeme říci, že se ctností živil, takže nemohl žít bez ní. V posledním roce života tak věrně spolupůsobil s milostí, že jsem se tomu nemohl dosti nadiviti. Jeho ctnost, vždy nenucená a provázená veselou náladou mysli, nabyla jakési důstojnosti a mužnosti. Zapisuje tyto záznamy chtěl jsem především zdůraznit vnitřní, skrytý život služebníka božího, neboť se mi zdá, že jej Pán chtěl postavit za vzor mládeži, zvláště novicům a studujícím, aby podle jeho příkladu položili hodně pevně základy k veliké budově křesťanské dokonalosti a svatosti. Bez vnitřního života nemohli by plnit nejhlavnějších svých povinností.

XIII. Sjednání s Bohem v modlitbě.

Křesťanský život se zakládá na víře, vychází z víry. „Spravedlivý živ jest z víry.“

Život z víry nemůže se však udržeti a vyvíjeti bez modlitby a rozjímání. Proto jest povinností křesťana, jenž opravdově usiluje o dokonalost, aby konal rozjímavou modlitbu. Ještě více jí potřebuje řeholník; ten musí býti především mužem modlitby a rozjímání, jinak jest, podle výroků duchovních učitelů, tělem bez duše.

O tom byl i Gabriel hluboce přesvědčen a protože se pevně rozhodl státi se svatým, oddal se svaté cvičbě té s neochvějnou horlivostí, takže nemnohá léta jeho řeholního života byla ustavičným rozjímáním. „Od prvních dnů noviciátu“, tak vypravoval jeho přítel z dob studií, „obracel všechny svoje myšlenky na rozjímání o nebeských státcích. Jakmile začal tuto svatou cvičbu, zakoušel celé její sladkosti a dychtil po ní jako hladový po pokrmu“. „Jest to div“, praví jiný, „že mladík, jenž sotva opustil svět a mnohé jeho roztržitosti, má takovou zálibu ve věcech nebeských, jako by se jimi byl dávno obíral.“

Čas při rozjímání mu vždycky ubíhal příliš rychle. Byl pokaždé tak zaujat předmětem, že se podobal soše a jeho tvář obrážela v sobě cosi božského, co plnilo jeho duši vytržením. Nechceme se ani pokoušeti, abychom líčili, jak důvěrně s ním Bůh obcoval a jak hojnými milostmi byl obdařen. Sám pravil:

„Radosti, jichž zakoušíme v jediné hodině modlitby před Ježíšem ve svatostánku a u Marie, jeho božské Matky, jsou nesmírně větší než

ty, jichž skýtají rozkoše světské. Neboť ty srdce nikdy vpravdě neobšťastní“.

V modlitbě činil stále pokroky. Pozdvihoval se na jejích perutech k Bohu, před ním meškával v nerušeném pokoji, prost roztržitosti. Tu ho nevytrhovaly ani bouře pokušení, ani temné mraky rozptylujících představ. V posledním roce života požíval totiž přednosti, již se dostávalo svatému Aloisiovi: že se modlil bez nejmenší roztržitosti. A jako Aloisius nacházel také Gabriel v modlitbě právě tolik radosti, kolik jiní pociťují při ní odporu. Po důvěrných rozmluvách s Bohem se varoval, aby nepatřil na věci, které by ho mohly v sebranosti rušiti. Zdálo se, jako by chtěl říci: Jak ošklivou mi připadá země, když jsem rozjímal o nádheře nebes. Ostatně prozrazovaly časté pohledy na kříž v cele nebo na ten, který nosil stále u sebe, jeho důvěrné spojení s Bohem.

Mýlili bychom se však, kdybychom se domnívali, že dar modlitby byl pouze milostí. Služebník boží mnoho se oň přičinil, konaje všecko, aby si jej uchoval: Byl vnitřně sebrán, cvičil se v mlčení a umrtvování smyslů, varoval se i nejmenších chyb a ustavičně trval v přítomnosti boží. Vystříhal se zvědavosti a nikdy neposlouchal rozmluv, jež nebyly s to, aby pozdvihly jeho ducha a srdce k Bohu.

Za politických zmatků roku 1860 a 1861 dlel v Isole, jevišti válečných operací. Byly o kritické chvíle. Služebník boží se však

úplně odevzdal do božské prozřetelnosti a nechtěl slyšeti o tom, co se dálo. „Proč tím mařiti čas, co nám to prospěje? Jen nám to způsobí roztržitost v modlitbě a to jest zajisté zlo, jehož se nelze ani dosti pečlivě varovati.“

Ale třeba byl duch silný, útlé, slabé tělo nesneslo ustavičného napětí duševního. Novicmistr to pozoroval a třeba se velmi namáhal, aby mírnil horlivost novicovu, přece mu bylo utíkati se k nejkrajnějším prostředkům. Konečně mu zakázal rozjímati.

A tu se vyskytlo totéž, co v životě svatého Aloisia. Jako on, tak trpěl i Gabriel vnitřní mučednictví, protože mu poslušnost ukládala, aby se do jisté míry od Boha vzdálil. Tento zákaz se však vztahoval jenom na vlastní rozjímání a nikoliv na vnitřní sebranost v Bohu, které mu ovšem nebylo možno zakázati.

Aby se udržel ve spojení s Bohem, užíval častěji střelných modliteb, z nichž čerpal bohatou potravu pro duši. Ostatně mu bylo všecko prostředkem, aby se povznášel k Bohu, ano lze říci, že stvoření mu bylo žebříkem, po němž vystupoval k nebi. Květina, ovoce, všecko mu kázalo hlasitě moc, moudrost, dobrotu, krásu a otcovskou prozřetelnost boží a povzbuzovalo jej, aby Tvůrce miloval, jemu sloužil a jej velebil. A v této cvičbě tak pokračoval, že vždycky, když se ho tázali, nač myslí, mohl odpověděti: „Na Boha!“

XIV. Dokonalá poslušnost.

Rozmanité jsou obtíže, které nám překázejí ve sjednocení s Bohem vírou a láskou. Božský Spasitel nám dal proti nim mocný prostředek ve třech evangelických radách, které se řeholníci zavazují plniti, když slibují chudobu, čistotu a poslušnost.

Sliby ty nejen odstraňují překážky na cestě dokonalosti, nýbrž jsou i ustavičnými úkony lásky, protože člověk jimi dává Bohu vše, co má a míti může.

„Bratr Gabriel,“ vypráví svědek při procesu, „plnil slib poslušnosti opravdu podivuhodným způsobem. Jeho poslušnost se vztahovala i na nejmenší cvičby klášterního života. Od počátku řeholního života byl neobyčejně poslušný, poddajný a se vším spokojený. Jest to tím podivnější, že ve světě hlavní chybou jeho povahy byla citlivost a tvrdošijnost. Od chvíle, kdy vstoupil do kláštera, se zdálo, že se stal jiným člověkem.“

Měl stále na mysli pravdu, že se uplatňování vlastní vůle nikdy nemůže Bohu líbiti. Byl myšlenkou tou tak proniknut, že i v hořečce za poslední nemoci volával: „Nikoliv, svévole není Bohu milá. I kdybychom měli největší právo a sebe lepší úmysly, přece by se vlastní vůle Bohu nelíbila, nikoliv, nelíbí se mu.“ Proto vynaložil všecku píli, aby se jí zbavil a dal se vésti jenom vůlí představených. Sotva zvěděl rozkaz nebo jen přání předsta-

veného, již je vykonal do nejmenších podrobností.

Aby snáze a dokonaleji pěstoval svatou poslušnost, pamatoval především na to, že představený jest zástupcem božím, že jeho hlas jest hlasem božím. Proto plnil se svatým klidem jeho rozkazy. „Neboť,“ říkával, „Bůh nežádá počtu z toho, co jsme vykonalí v poslušnosti.“ Ano i tak daleko zacházel, že nechtival ani slyšeti, chtěl-li mu novicmistr sdělití důvod svého rozkazu. Stačilo mu, že to bylo přikázáno. Chtěl-li prositi, aby mu bylo něco dovoleno, snažil se nejprve uvéstí duši ve svatou stejnomyslnost a býti hotov, aby přijal stejně rád odpověď kladnou jako zápornou. Modlíval se pak: „Dej mi i vezmi vše, co chceš, Pane. Tvá nejsvětější vůle se staň, jak to přispívá ke chvále Tvé. Dopřej mi pouze, abych všemu odumřel z lásky k Tobě.“ Obával-li se, že projevil větší náklonnost k nějaké věci a tím měl vliv na rozhodnutí představeného, říkával: „Nechci naprosto povolití vlastním náklonnostem; chci toliko učiniti, co schválíte.“ Ostatně neměl před novicmistrem tajemství. Otvíral mu stále celé své nitro, sděloval myšlenky, přání, pohnutky svého jednání, předsevzetí, pokušení, obtíže, zkrátka všecko ve vnějším i vnitřním životě, aby vše řídila a posvěcovala poslušnost.

Avšak nejen představených byl svědomitě poslušen, nýbrž díval se na scholastiky, své spolužáky, jako na představené a plnil jejich

přání, tak ochotně, že všichni dosvědčili, že jich nikdy neodmítl.

Toto dokonalé odřeknutí nepocházelo však z duševní omezenosti a bezcitnosti, spíše bylo ovocem nejuvěrnějšího spolupůsobení s milostí; vždyť byl přirozeně velmi živý a citlivý, měl bystrý, pronikavý rozum a věděl tudíž ze zkušenosti, jak těžká může býti časem poslušnost.

Podnět této vznešené ctnosti byl tedy zcela nadpřirozený. Bůh to byl, jemuž se podřizoval v osobě představených. Ostatně věděl, že tak kráčí po nejpřímější cestě k svatosti, protože dokonalost se zakládá na sjednocování s vůlí boží.

Protože si Gabriel tak vážil klášterního života, ctil hluboce i svatá pravidla. Byla mu souhrnem nejvhodnějších prostředků k řeholní dokonalosti, stručným nástinem všech jeho povinností, živým projevem božské vůle.

Proto mohl jeho zpovědník dosvědčiti, že dobrovolně nepřekročil ani jediného pravidla a že je zachovával dopodrobna s úzkostlivou přesností. A nemohl-li pro chatrné zdraví plniti některý předpis, bylo patrné, jak bolestně to pociťuje.

Zpozoroval-li, když ležel nemocen, že jest čas k některému společnému cvičení, upozornil na to ošetřovatele a neslyšel-li v horečce bít hodiny, říkával, když myslil, že jest čas: „Poslyšte, spolubratře, jest čas, hleďte, zvoní!“

Z toho můžeme poznati, jak pokud byl zdráv, spěchával ihned při prvním znamení;

ať se zaměstnával čímkoliv, hned toho zanechal, neboť v té chvíli nebylo proň nic důležitějšího, než k čemu jej poslušnost volala. V hodinách zotavení, bylo-li dáno znamení, že nastává mlčení, přerušoval i započatou větu.

Poněvadž tak dokonale poslouchal, mohl mluvit o vítězstvích, jež Písmo svaté přislíbujícím, kdož věrně ostříhají zákona božeho. Zvítězil nad sebou a nad svými vášněmi, dosáhl vznešené svatosti, zakoušel pokoje, jenž podle slov svatého Pavla převyšuje všechny radosti světa. Čeho by se byl také obával? Vždyť věděl, že věčný soudce nikdy nebude žádati počtu z toho, co jsme učinili z poslušnosti.

Jsou lidé, kteří si o jeho svatosti nedovedou utvořit vyššího pojmu, neboť marně pátrají v jeho životě po mimořádných a záračných věcech. Těm pravíme ještě jednou, že svatost se nezakládá na skvělých činech ani na divech a vytrženích, nýbrž na věrném, svědomitém, dokonalém plnění povinností, jež jsou pro řeholníka obsaženy ve svatých pravidlech; jinak by světci nemohli býti našimi vzory. Proto praví veliký papež Benedikt XIV.: „Ukažte mi řeholníka, který dokonale zachovává řeholi a já jej ještě zaživa prohlásím za svatého.“ Byla to tedy veliká věc, mohli-li zpovědník Gabrielův o něm říci, že se v celém řeholním životě dobrovolně neprovinil ani v nejmenším proti pravidlům své kongregace.

XV. Andělská čistota.

„Ó, jak blaze by bylo světu,“ praví P. Weiss, „kdyby chtěl odložití svůj neobyčejný strach před podivuhodnou ctností panickosti. Kdysi byla země pokryta pannami. To byli dnové síly, úspěchu, divů. Panenství bylo semenem mučedníka; krev mučedníků pak semenem křesťanů. Skoro se zdá, jako by se také nyní víc a více schylovalo k novému rozhodnému boji. Ale ten bude opět záležeti na mučednících a pannách.“

Bez panen není mučednictví, bez mučednictví není vítězství pravdy a ctnosti.“

Pán však neopouští své církve a daroval jí v bratru Gabrielovi pro dnešní dobu světce, jež papež Lev XIII. nazval „Aloisem našich dnů“.

Nechť byl život jeho ve světě jakkoliv roztržitý, světský a lehkomyšlný, přece víme, že si vždy uchoval drahocenný poklad neposkvrněné čistoty. Veliká byla sice nebezpečí, kterým byl vysazen živou povahou. Byl by jistě zahynul, kdyby ho blahoslavená Panna se zvláštní láskou nebyla ochránila. Jí děkoval, že morový dech světa, v němž se tak bezstarostně pohyboval, ho neztrávil a že si přinesl do kláštera neporušenou andělskou ctnost, aby ji tam zdokonalil.

„Nemohu vypsati“, praví jeho zpovědník P. Norbert, „jak vřele miloval tuto ctnost, jak žárlivě ji střežil, jak pečlivě se vyhýbal i nej-

menšímu nebezpečí a jakých prostředků stále používal, aby zvýšil její lesk. Nikdy si nepotřeboval stěžovati ani na nejmenší nedbalost v pokušeních proti andělské ctnosti.“

Učinil smlouvu s očima svýma. „Budu opatrný v pohledech“, bylo jeho předsevzetím a byl mu tak věrný, že nikomu nepohlédl do tváře. Na procházkách rád obětoval požitky, kterého by mu byl poskytoval pohled na krásy přírodní a velmi se měl na pozor, aby se nedíval po mimojdoucích. Potkával-li osoby druhého pohlaví, odvrátil nepozorovaně zrak a hleděl na křížek růžence. Chtěl ke cti Matky Boží složit i slib, že nikdy nepohlédne na ženu, ale duchovní vůdce mu toho nedovolil.

Duši svou živil svatými myšlenkami, vypoovídaje z ní ihned představy třeba i o věcech nejlhostejnějších.

V rozhovorech se pečlivě varoval každého slova, které by mohlo býti převráceně vykládáno, i když ani nejzbožnější ze spolubratří v tom nic zlého neshledávali.

Ukládal-li se k odpočinku, nechal si podle předpisu řehole hábit, zavěsil veliký růženec kolem krku, skřížil ruce na prsou a v pravici držel kříž.

Útlost jeho svědomí ohledně andělské ctnosti se zřetelně jeví v této události :

Ačkoliv se v poslední nemoci sotva mohl pohnouti, dovedl to přece vždycky tak zaříditi, že se ho nikdo nemusel dotknouti. Jeden

z bratří se chtěl několik okamžiků před jeho skonáním přesvědčiti, má-li studené nohy. Avšak bratr Gabriel, jako by se probudil z tvrdého spánku, stáhl je rychle zpět a zvolal: „Nechte toho, nedotýkejte se mne!“

Nespokojil se však jen tím, aby ve svém srdci pěstoval lásku k této ctnosti. Přičiňoval se také, aby pro ni nadchl i jiné, jak svědčí jeho dopisy. Proč se stavěl vší silou proti divadlům, proti jistým večerním zábavám, proti nebezpečným knihám? Proč zapřisahal tak často své bratry, aby se varovali všeho, co by se jim mohlo státi příležitostí ke hříchu? Proč se vracel stále a stále k témuž předmětu, i když se mu bylo obávati, že bude pokládán za přepjatého a příliš úzkostlivého? Bylo to pouze z lásky k čistotě, protože znal cenu její a věděl, jak jest útlá. Nechť se svět posmívá této ctnosti a ještě více neobyčejné ostřížitosti světců. Práví učedníci Kristovi budou však i dále svatou bdělostí, modlitbou a pokáním střežiti a pěstovati tuto něžnou lilii, jejíž krása úžasem plní nebe a jejíž vůně svolává milost boží a chrání zemi před úplnou zkázou.

XVI. Lásky k chudobě.

Mezi osmi blahoslavenstvími, v nichž jsou obsaženy zákony nové boží říše na zemi, je chudoba na prvem místě. Blahoslavení chudí duchem! Tím rozumíme dvojí věc: Odloučení

od pozemských statků a pokoru srdce, pohrdání bohatstvím světa a sebou samým. Tyto dvě ctnosti měl bratr Gabriel ve veliké míře. Ke konání první zavázal se slibem. Nyní chceme hovořiti o odtržení od pozemských statků. Pokorou jeho se budeme zabývati později.

Aby mohl věrně zachovávat evangelickou chudobu, rozjímal často o Božském Spasiteli, jenž si ji zvolil za nevěstu a neměl, kam by hlavu sklonil. Čím více se v ní cvičil, tím lépe poznával, že chce jen proto osvoboditi naše srdce od přichylnosti k pozemským statkům, aby je naplnila nebeskými. Často ho bylo vídati, kterak plakal uvažuje, že jej Bůh povolal do kongregace, v níž se zachovává chudoba tak přísně, ano, kdyby mu byli stokrát ponechali na vybranou, byl by si ji stokrát vyvolil. Ale ani to mu nepostačovalo. Mezi chudobnými chtěl býti nejchudším.

Nespokojiv se tím, že věrně zachovával slib chudoby v mezích určených pravidly, cvičil se pilně i ve ctnosti chudoby, jež překračuje rámec závazků ve slibu obsažených, zároveň však podmiňuje dokonalost slibu. Ve světě hověl František ješitnosti a vyhledával pohodlí, v klášteře se dal ovládati zcela jiným duchem, i když mu to někdy připadalo hodně tvrdým.

Jenom co jest nejpotřebnější! Ve všem ať vládne chudoba; nikdy o nic neprositi, nic nepřijímati a nerozdávati bez dovolení; budu si vybíratí vždycky nejnepatrnější věci v domě

a varovali se, abych nepoškodil věci mi svěřených, nikdy si nebudu stěžovati na nedostatek. To byly zásady, podle kterých věrně žil až do smrti. Nikdy nebylo slyšeti z jeho úst stížnosti nebo poznámky o šatu nebo o potravě; nikdy neprosil o nic zvláštního, ať byl zdráv či nemocen. „My jsme chudí a musíme se za chudé pokládati! Jaký význam by měla jinak naše chudoba? Chudým chybí často i potřebné a my máme též býti ochotni zříkati se toho s radostí.“

Třeba jeho jizba byla chudičká, podrobil ji přece občas přísné prohlídce a vždy našel něco, čeho mohl postrádati; svatý obrázek, medailku nebo knihu. Donesl to představenému, jako by ho to tížilo. Řekl-li představený, aby si to ponechal, že se mu to později hodí, odpověděl pokorně: „Teď mi toho není třeba, jakmile však toho budu potřebovati, poprosím o to.“

Kdyby na něm bylo, nebyl by měl ani pera ani kalamáře v cele a, byl by o věci ty denně prosil. Teprve když mu představený přikázal, aby si je ponechal v cele, upokojil se.

S věcmi zacházel velmi šetrně. Používal jich opatrně, takřka uctivě, jako by byly posvěceny. „Neboť“, říkával, „jsou to předměty, jež patří Kristu Pánu a chci s nimi proto tak zacházeti. Nikdy by nebyl použil věci k jinému účelu, než k jakému ji dostal. Když se tomu někdo divil, odvětil: „Jsem snad majitelem těch věcí? Vlastník může s nimi činiti, co se

mu líbí, já jich pouze smím použít k tomuto účelu.“

Byla to láska k svaté chudobě, jestliže i drobné kousky papíru sbíral a psal na ně předsevzetí, zbožné myšlenky a modlitby. Prosil, aby si sám směl spraviti hábit a z lásky k chudobě užíval k tomu kousků nití, jež našel tu a tam. Připadá nám to přehnané a zdá se, že i jeho novicmistr tak soudil říkávaje mu: „Jaký to jste lakomec! Lituji vašich podřízených, až se někdy stanete představeným!“

Když se rozdělovaly předměty pro denní potřebu, hleděl si vždy vzít nenápadně nejhorší.

Zkrátka bratr Gabriel miloval chudobu a čím byl starší, tím více si jí vážil a přísněji ji zachovával. Dospěl k úplnému odloučení ode všech věcí, takže mu je mohli odníti, aniž ho tím zarmoutili. Když nedlouho před smrtí pozoroval malou svou celu, trochu nábytku v ní, prosté lůžko a holé zdi, byl pln blažené radosti: byl by si přál ještě dokonalejšího odřeknutí. Představený se ho tehdy tázal žertem: „Nuže, bratře Gabrieli, kdy uděláte poslední vůli?“ Na to odpověděl usmívaje se: „Moje poslední vůle jest hotova! Ó, jaké milosti mi popřál Pán!“

Víra nás učí spatřovati v chudých trpící údy Ježíše Krista. Náš Spasitel chtěl sám býti chud, aby chudé učil, že mají býti spokojeni a býti chudí duchem, aby jich chudoba příliš netla-

čila a byla jim zároveň prostředkem k získání zásluh pro nebe. Následující Ježíše Krista milovali světci chudé a snažili se pomáhati jim, těšiti je a býti jim vším.

Rodná sestra Gabrielova Terezie, dosvědčila, že František měl od dětství soucit s bližním, k chudým se choval velmi laskavě a dával jim chléb nedbaje často, že sobě nic neponechal. Potkal-li, jsa již řeholníkem, na procházce chudáka, šel k němu, pohlédl naň laskavě, řekl mu několik vlídných slov a díval se pak za ním. Nemohl-li mu pomoci, modlival se Zdravas Maria, aby mu Matka Boží vzbudila dobrodince. Směl-li s chudými promluvit, byl přešfasten. Poučoval je, jak by měli s užitkem a záslužně snášeti bídu, připomínal jim, kterak také náš Spasitel byl chud, trpěl strádání nejtrpčí chudoby, povzbuzoval je nadějí na odměnu v nebi, jež je připravena těm, kteří nesou kříž svůj s křesťanskou trpělivostí.

Jednou nastala v Isole drahota. Představený nejen zvýšil obvyklé almužny, nýbrž i dovolil řeholníkům, aby podle příkladu svatého zakladatele Pavla z Kříže, schovali mísu pokrmu pro chudé. Jakou radost měl tehdy bratr Gabriel! Novicmistr musel dávat pozor, aby nedal stranou příliš mnoho. Když upravoval mísu pro chudé, dával tam nejlepší sousta a tak pečlivě, jako by byla určena pro knížete. „Co jest pro chudé, musí býti z věcí nejlepších“, říkával, „a třeba to opatrovati s ve-

likou péčí a čistotou. Ó, jak bychom měli cítili s chudými!“

Vrátnému říkal: „Dáváte-li někomu něco, hlavně chudásovi, čiňte to s radostí; neboť malá almužna s láskou daná těší Pána Boha více než veliká, udělená s odporem.“

Protože jsa řeholníkem nemohl chudým pomáhati, jak by si byl přál, prosíval v listech často otce, aby on tak činil. „Otče, buď za-
dobře s dělníky a především s chudásky. Ří-
kával jsem to často Michaelovi a Pacifice: vracím se však k tomu ještě jednou. Drahý otče, slyš přání svého syna, který sice často býval nevděčný a působil Ti mrzutosti, ale nyní Tě z celého srdce prosí, abys mu odpustil a jen jedno hledá, přeje si a Tobě vy-
prošuje: spásu Tvé duše. Opakuji, drahý otče, až přečteš tento dopis, zaříd' své rozkazy podle tcho. Nebylo by do nebe volající, kdyby otec, jehož syn, díky Bohu, dobročinností jiných v ničem nemá nedostatku, chudé odmítal nenasyceny? Buď přesvědčen, že udílením almužny ještě nikdo nezchudl. Naopak dobrořečení chudásovo vyprosí božího požehnání Tobě i celé naší rodině. Vždyť Božský Spasitel sám praví: Co jste učinili chudým, mně jste učinili. Kéž Ježíš a Maria působí, aby se náš dům stal útlukem chudásků. Neboj se, milý otče, že se Ti bude něčeho nedostávat. Až se bude smrt blížit, bude Tvou nejsladší útěchou, že jsi ani jediného chudása neodbyl. Toto vědomí Tě bude těšiti a

obhajovati před soudnou stolicí boží a zjedná Ti mnoho zásluh pro nebe. Doufám, že Tě nikdo neodvrátí od tohoto předsevzetí. Jsi pánem svých statků a nikdo Ti nemůže upříti práva, abys pro čest boží a své vlastní štěstí užíval, co Ti Pán uštědřil podle svého milosrdenství.“ A končí takto: „Napsal jsem Ti to z vnuknutí samého nebe; Tvá dobrota a přesvědčení, že tyto řádky vycházejí ze srdce, jež Tě upřímně miluje, budou mi omluvou. Kéž Ježíš a Maria doplní, čeho se nedostává mým slovům na síle; buď ubezpečen, že kdo jest milosrdný k chudým, najde milosrdenství u Boha.“ Později končí jiný dopis domů slovy: „Chcete-li býti spaseni, dávejte almužny chudým, kteří zastupují místo Ježíše Krista. Nával žebráků u brány svolává požehnání boží na vás. Chudého dobře přijmouti jest Krista dobře přijmouti; a chudým pohrdati znamená Kristem pohrdati. Nechť Jindřich vzpomene, že jáhnové v prvotní církvi měli povinnost pečovati o chudé. Nevydávejte peněz zbytečně, nýbrž ukládejte je spíše do bezpečné pokladnice chudých.“

Otec odpověděl jednou na podobný dopis, že nemůže býti toho roku tak dobročinný k chudým jako jindy, protože žeň tolik nevynesla, takže má málo obilí. Dne 19. prosince 1861, tedy několik týdnů před smrtí (zemřel 22. února 1862) napsal mu syn: „Odpovídám Ti ihned na milý dopis a připomínám, že Ti Bůh již dá prostředky, když o Něho

chceš pečovati v osobě chudých. Ó drahý otče, kdyby skutečnost nepotvrdila, co Ti pravím, znělo by to jako odporování si a pokoušení Boha! „Jak, nejprve dáti chudým, co mám a pak čekati od Boha zázraku, abych neměl nedostatku? To je pošetilost, to je nemoudrost!“ Tak myslí a mluví mnohý křesťan. Ale není tomu tak. Snažíme-li se tu nebo tam šetřiti na útraty chudých, budeme stále žiti ve starostech. Ano, zkus to, a nepotvrdí-li zkušenost mých slov, nazvi mne lhářem. Buď štědrý k chudým Kristovým! K nejmocnějším prostředkům, abychom zůstali uchráněni od nedostatku a abychom byli na zemi šťastni a na smrtelné posteli našli ulehčení, náleží, že jsme dobří vůči chudým Páně. K tomu však nestačí, abychom je odháněli s kouskem suchého chleba, který jim podáme s mrzutou tváří. Vzpomeň si, otče, že máš syna, který ve světě ničím není než žebrákem, jenž žije z almužny. A nejen že netrpí nedostatku, nýbrž má se lépe než doma. Sluší se proto, abys dával chudým Ježíše Krista, co Ježíš Kristus dává Tvému vlastnímu dítěti.“

Jest možno smýšleti šlechetněji? Takové názory sídlily v duši, jež opravdu vroucně milovala Spasitele a jeho nevěstu, svatou chudobu.

XVII. Pokora.

Pramenem, základnou a kořenem všech ctností jest podle učení svatých pokora, jako pýcha jest počátkem a základem všech hříchů.

Gabriel si vzal za vzor Božského Spasitele a stále rozjímal o jeho životě. Z něho poznával, kterak náš Spasitel všecky vybízí, aby se od něho učili býti pokornými a tichými srdcem; viděl, kterak celý život Ježíšův byl ponížením a pokorou, zvláště při hrozném utrpení, o němž nejčastěji uvažoval.

Denně pokračoval v této ctnosti. Proniknut zásadou sv. Pavla z Kříže, že zrnečko pýchy stačí, aby skácelo velikou horu svatosti, myslíval víc a více na vlastní nicotu, na dřívější chyby, náklonnosti k zlému, na odporování milosti boží. To všecko jej naplňovalo velikou nedůvěrou k vlastním schopnostem. Často říkával: „Sám ze sebe nemohu nic dobrého činiti, kdybych byl ponechán sám sobě, páchal bych největší zločiny.“

Tato myšlenka ho však nečinila malomyslným a nečinným, nýbrž byla mu mocným popudem, aby podstupoval vše, co se Bohu líbí. Třeba býval kdysi chudý ctnostmi, chtěl aspoň teď jimi býti bohat, aby Pána Boha potěšil a sobě utrpenou škodu nahradil. Byl přesvědčen, že mu Bůh pomůže. A nezklamal se. Neboť pokorně prosícím slíbil Pán svoji milost a Gabrielovi se podařilo vše, co podnikl.

Ale opravdu pokorný nepřestává na tom,

že málo o sobě myslí, nýbrž snaží se také skrývati všecko, co by mu mohlo býti ke cti. Tak nezaslechl nikdo z úst Gabrielových ani slova k vlastní chvále. Vyhýbal se samolibosti a ješitnosti jako nakažlivé nemoci. „Nikdy se nebudu radovati z lidské chvály, ale vždy ji odmítnu jako nezaslouženou. Nikdy nepromluvím ani slova ke své chvále“, bylo jeho předsevzetím,

Vyhledával vždy poslední místo a volil pro sebe rád nejnižší práce: „Tím můžeme nejvíce získati před Bohem“, říkával. Modlíval se co nejdůvěrněji za tuto ctnost; mimo to vyhledával též pokoření, protože jsou podle sv. Bernarda nejbezpečnější cestou k pokoře.

Děkoval-li mu kdo za prokázané služby nebo mu projevil úctu, bylo patrné, jak nerad to přijímal. Naproti tomu používal každé příležitosti, aby byl pokořen. Vytkl-li mu představený omylem, nebo aby ho zkusil nějakou chybu a pokáral jej proto, následoval Spasitele, jenž obviňován neotevřel úst svých. Jeho předsevzetím bylo: „Nikdy se nebudu ospravedlňovati a budu se míti na pozoru, abych vinu nesváděl na jiné. Nebudu trpěti v srdci ani nejmenší nevole.“ Jeho jedinou odpovědí býval láskyplný úsměv a po napomenutí se vzchopil s tímž klidem a veselostí jako před tím. Jeho touha po pokroku v této ctnosti byla tak veliká, že často prosíval zpovědníka, aby jej veřejně káral nebo hodně citelně ho pokořil a velmi si stýskal, nebylo-li

jeho přání splněno. Byl-li pokárán od představeného, vrhl se ihned na kolena a nepovstal, až mu bylo poručeno. Několikrát se stalo, že se představený vzdálil nedav mu tohoto rozkazu; Gabriel zůstal klečeti, dokud mu neporučil, aby vstal. Dábel a vlastní vášně stavěly se však proti pohrdání vlastním já, takže byl dlouhý čas pokoušen k ješitnosti. Avšak pokušení ho jen upevnilo v pokoře.

„Zpozoroval-li něco“, praví jeho zpovědník, „co jej mohlo v očích spolubratří ponížiti, vždy to dovedl nastrojiti tak, aby se o tom dověděli. Upamatoval-li se, že zapomněl na některou okolnost, jež by ještě zosířila pokoreni, pospíšil si, aby prostým způsobem oznámil, co, jak říkal, z pýchy a sebelásky zamlčel a činil to s lítostí, jako by se byl dopustil veliké chyby.“

Tak pokorný byl sluha boží. Není tedy divu, že Pán, jenž pravil: „Kdo se poníží, bude povýšen“, tolik milostí mu propůjčil a že ho nyní v církvi tak oslavuje.

XVIII. Lásky k spolubratřím.

Přirozenost a milost, něžná mysl a energická vůle, vroucí víra a hluboká zbožnost byly v srdci Gabrielově tak harmonicky sjednoceny, že jej učinily jednou z oněch přitažlivých a láskyhodných duší, jaké zřídka nacházíme mezi lidmi. Jeho obraz, jak se dosud rozvíjel před naším zrakem, ukazuje, že si

solva lze mysliti příznivější půdy, v níž by vzklíčila a rostla ctnost lásky k bližnímu, kteráž jest v duši lidské nejčistším obleskem nekonečné boží dobroty.

Gabriel miloval bližního, protože v něm spatřoval dítě boží, ano Ježíše Krista samého. Proto jednal s každým laskavě a uctivě; proto se však také snažil, aby se nedával voditi přirozenými sklony srdce.

Miloval všecky a neznal rozdílu osob, oškli- vil si zvláštní přátelství, která ve společném životě obyčejně působí mnoho nepořádku. Jeho srdce náleželo všem i každému zvlášť. Pociťoval-li zvláštní náklonnost k někomu, potlačoval ji, vyhýbal se takové osobě a vyhledával ty, kdož mu byli méně příjemní. Právě ti měli přednost. „Pro ně“, poznamenává jeho zpovědník, „nebylo mu nic příliš a já, znaje důvod jeho jednání, velmi jsem se vzdělal jeho ochotností a vlídností vůči nim.“ V obco- vání, v zábavách byl vždy přívětivý, laskavý, nešlo-li o chyby; byl bystrý a nelpěl na vlastním mínění. Proto nikdy jeho společnost nenudila, nýbrž těšila a osvěžovala.

Byl otevřený a veselý, nikdy nedal pocítiti svou převahu, ale mluvil vždy pokorně a uctivě a pokládal se za nejnepatrnějšího a za služebníka všech. Jeho spolužáci svědčí, že vždy byl ochoten prokázati službu, o kterou ho prosili.

Jestliže se tak přičiňoval, aby v bližním viděl Pána a sloužil v něm Bohu, byl s druhé

strany úzkostlivě opatrný, aby se varoval všeho, co by mohlo ublížiti královně všech ctností a bližního sebe méně zarmoutiti.

„Nikdy“, čteme v aktech blahořečení, „nebylo slyšeti z jeho úst výsměšného slova nebo výrazu, který by spolubratra snižoval. Nikdy na něm nezpozorovali, co by zasluhovalo pokárání v tomto ohledu. Naopak byl všem předmětem obdivu.“

Nikdy netrpěl, aby chování bližních bylo posuzováno, ať v přítomnosti jejich nebo v nepřítomnosti; slyšel-li však, že se to přece děje, uvedl obratným způsobem rozhovor na jiný předmět, připomenul boží přítomnost nebo říkával přímo: „Raději přerušme tento rozhovor.“

Jak už připomenuto, prodléval v Isole právě v době politických nepokojů v království neapolském, kterými se toto stalo provincií nového království italského. Tu nezřídka v hodinách zotavení bývalo haněno chování povstalců, zvláště vůdců odboje a jistě na tom nebylo nic zlého. Přece však byl útlocit Gabrielův tak veliký, že se nikdy nezúčastnil takových hovorů.

Přes tuto krajní opatrnost obával se časem, že porušil bratrskou lásku. Tehdy se pokořil v přítomnosti všech, padl před uraženým na kolena a prosil: „Odpusťte mi, bratře“, a nepovstal, dokud neuslyšel: „Odpouštím“.

Vždy vyhledával příležitosti, aby jiným po-

máhal, pokud mohl a neměl-li dovolení, prosil o ně tak dlouho, až se mu ho dostalo. Nikdy nikoho neobtěžoval. Tak se vypráví, že v poslední nemoci často litoval spolubratří, kteří jej ošetřovali a že se všemožně snažil, aby jim ulehčil službu lásky.

Aby lásku k bližnímu udržel a rozmnožil, modlíval se ustavičně, stanovil si přesně pravidla, kterých mu bylo třeba se přidržeti a všechno si tak zařídil, že vždycky byl připraven prováděti je. Nalezly se zápisky o všech jeho zvyklostech a jest z nich patrné, jak pečlivě v jednotlivých případech uvažoval o plnění předsevzetí. „Uzavru srdce každému pocitu odporu, smutku a nechuti, ale ještě více nenávisti, hněvu a pomstychtivosti. Nikdy nedám najevo, že bych někoho méně ctil, ať jest přítomen nebo ne; nikdy nebudu mluvit o chybách jiných, ať jsou sebe známější: budu o bližním mluvit pouze dobré věci. Budu se střežiti, abych nikoho neurazil nebo nesnížil a proto nechci nikdy užívati tvrdých, ostrých slov. Nechci nikomu odporovati nebo jej haněti. Chci bratří milovati a působiti jim radost tím, že budu vždy přívětivý ve slovech, zdvořilý v odpovědích, úslužný vůči všem a vše-likému zvláštnímu přátelství se budu vyhýbati. Nikdy nebudu nikoho nepříznivě posuzovati; naopak budu chyby bližních zakrývati a projevovati jim úctu. Budu se radovati ze štěstí jiných a každý pocit závidi budu pokládati za chybu.“

Jeho láska k ubohým, kterou jsme již připoměli, neomezovala se pouze na tento svět; vztahovala se i na říši mrtvých. Jsa věrným synem sv. Pavla z Kříže, o němž praví životopisec, že měl neobyčejný soucit s dušemi v očištění, snažil se zmírňovati jejich bolesti. Jeho zповědník praví, že neznal nikoho, kdo by tak horlivě získával odpustky duším v očištění. Vykonal hrdinský čin lásky. Tím se zřekl dosti-činící síly všech dobrých skutků, jež by sám vykonal nebo které by byly konány za něho v životě i po smrti a řekl-li mu někdo, že na sebe příliš zapomíná, odpovídal: „Nejblaho-slavenější Panna se o mne již postará; ostatně není pravá ta láska, jež sobě dává přednost.“ Ale i spolubratry pobízel horlivě k modlitbě za dušičky, tak, že jej nazývali apoštolem očištěnce.

XIX. Kajícnost.

Často hlásal Božský Spasitel zákon umrtvování a pokání a říkal, že denně máme nésti svůj kříž. Ale jak málo rozumí svět — i křesťanský — tomuto slovu Spasitelovu! Zní mu příliš tvrdě. A přece není jiné cesty k Bohu a k pravému štěstí. „Zdaž nemusel Kristus těch věcí trpěti a tak vejíti do slávy své?“ „Až budu povýšen od země, všecko potáhnu k sobě.“

Slyšeli jsme již mnoho o sebezapírání a vnitřním odříkání, služebníka božího. Rádi

bychom ještě ukázali na jeho vnější umrtvování smyslností a smyslů.

P. Norbert podává o tom takovéto svědectví: „Pokud jde o vnější umrtvování, musím říci, že jsem u něho shledal vždycky takovou snahu po pokání, že by si byl v krátké době zničil zdraví, kdybych ho nebyl mírnil, a musím doznati, že mi při něm nic tak nepřicházelo za těžko jako právě toto. Aby dosáhl dovolení ke kajícím skutkům, uváděl rozmanité důvody a dovedl tak přesvědčivě hájiti svou věc, že jiný, méně opatrný, by mu byl povolil. Připomínal-li jsem mu slabé zdraví, odpovídal: „Počítati se všemi okolnostmi, nedojdeme nikdy k ničemu; ostatně není pro hříšníka, jakým jsem já, nic příliš těžkého. Mnozí svatí konali přes útlé zdraví mnohem více. Svatému Aloisiovi říkávali, že bude na smrtelné posteli želeti přísných kajících cvičení; ale nestalo se tak. Naopak, svatí bývali v tomto ohledu velmi přísní!“

Čím více pokračoval ve ctnosti, tím méně stál na vyplnění svých přání a konečně stačilo jediné slovo, aby od nich upustil. „Tak si v klášteře získáváme dvojnásobnou zásluhu,“ říkával, „obětujeme-li touhu po umrtvování poslušnosti. Ostatně jest toto vnitřní mrtvení mnohem vznešenější a Bohu milejší než umrtvování tělesné, jehož bychom si sami přáli.“

Protože tedy nemohl ukojiti touhu po tuhém pokání, snažil se odškodniti drobným umrtvo-

váním při jídle a pití, při sedění a klečení, střežením jazyka a očí; při všem hleděl ničiti přirozenost a sebelásku. Dálo se to však způsobem nenuceným, že toho nikdo ani nepozoroval. Pro každý smysl měl zvláštní umrtvování a to neustále.

Nikdy nepřešla přes jeho rty stížnost na nedostatečnou úpravu pokrmů. Byl se vším spokojen, Rád vzpomínal, že Spasitel často trpěl nedostatek a že měl na kříži jen ocet a žluč. Byly-li pokrmy připraveny dobře a chutně, děkoval Pánu Bohu za to a měl se na pozoru, aby se nedal voditi přirozenou zálibou.

V poslední nemoci nemohl se již umrtvovati obvyklým způsobem a velmi jej to bolelo; ano byla to jeho jediná trýzeň; v náhradu za to obětoval Pánu Bohu bolesti své nemoci a snažil se tak uspokojiti touhu po utrpení.

Jak skvělé však bylo vítězství po tak vytrvalém boji! Není to podivuhodné, že jinoch tak živé povahy v letech, kdy jsou vášně nejprudší, měl tělo tak v moci a tak je dovedl podrobovati duchu, že se zdálo, jako by byl osvobozen od zákona žádostivosti? Nesa mrtvení kříže ve svém těle žil pouze pro nebeského snoubence panen, jenž tak rád prodlévá mezi liliemi.

XX. Veselost povahy.

Kdo ví málo o životě světců, kdo vidí pouze cvičby kajícího a přísný život sebezapírání, mohl by pokládati světce za mrzuté, zasmušilé lidi, kteří jsou sami sobě břemenem a druhým nesnesitelní. Svět aspoň si je takto představuje. V jeho očích lze spojití svatost s radostí asi jako světlo se tmou. Má svět pravdu?

Život Gabrielův, dětská veselost jeho povahy a neochvějný jas nechť odpoví na tuto otázku.

Viděli jsme, kterak již ve světě všechny přitahoval milým chováním. Tvář jeho prozrazovala vždy nezkalenou veselost jeho duše. Avšak milost neničí statků, jež příroda dala člověku, nýbrž naopak je zdokonaluje a tak pracoval Gabriel neustále na tom, aby s pomocí boží tento skvělý dar ještě rozmnožil, protože byl v jeho očích mocným prostředkem, aby rychle pokračoval na cestě ctnosti.

Slýchal často, kterak jeho křestní patron, sv. František z Assisi nazýval melancholickou zasmušilost „babylonskou nepravostí,“ kterak sv. Kateřina Sienská označovala ji za výsledek působení ďábelského a kterak sv. Terezie ničeho se tak nebála, jako když viděla, že její sestry ztratily radost srdce. Učil-li se z těchto slov poznávati nebezpečí zasmušilosti, znal s druhé strany také cenu radostné nálady pro zdraví duše i těla, pro uvarování se mnohých chyb, pro konání křesťanských ctností a zmužilé

snášení denních křížů. Bůh chce, abychom mu dávali dary s radostí, protože jinak nejsou trvalé a protože nic není otci více ke cti, než nezkalená veselost na tvářích těch, kdož ho milují. Proto také vidíme, kterak ve svých předsevzetích, že se bude cvičiti v lásce k bližnímu, na prvé místo staví: „Chci uzavříti srdce všemu rozčilení, odporu a smutku.“ Co mu tedy příroda dala, snažil se pěstovati jako mocný prostředek k zvelebení Boha a ke konání ctností.

S druhé strany byla tato veselost opět drahocenným plodem jeho ctností, vnitřního sjednocení s nejvyšším Dobrem podle slov svatého Písma: „Okuste a vizte, jak sladký jest Pán! Blahoslavený člověk, který důvěřuje v Pána!“

Abychom došli pokoje na zemi, třeba nám pohlížeti vzhůru. Protože Gabriel byl stále naplněn nebeskými myšlenkami, mohl stále plesati pro velikost svého povolání a pro statky, kterých očekával,

A jak horlivě se přičiňoval, aby se zapíral a umrtvoval pro Boha. To však jest cestou k vnitřnímu pokoji, protože Kristus Pán nás ujišťuje: „Naleznete pokoj duším svým. Jho mé jest sladké a břímě mé lehké.“ Je-li v těle člověka něco v nepořádku, jest nemocen; panuje-li v jeho duši nepořádek, je v ní neklid a nespokojenost: Proto třeba vypleniti kořeny nepokoje sebezapíráním a obětí. Kdo z lásky k Bohu srdnatě přiloží ruku k dílu,

pozná velkomyslnost svého Pána. Každým vítězstvím nad pohodlností a pokušením přibude srdci klidu a radosti, právě tak jako každá porážka má v zápětí sklíčenost a neklid. To potvrzuje život Gabrielův. Rád a ochotně se cvičil v odříkání a svatá radost mu byla odměnou.

Konečně si zvykl při důvěrném svém spojení s Bohem vírou a láskou, že se na všechno díval jako na řízení a dopuštění boží, aby se stala vůle Páně. Pokládal se stále za dítě boží a byl přesvědčen, že tento dobrý Otec ničeho by neučinil ani nepřipustil, co by mohlo uškodit jeho dítěti. Proto se ve všem odevzdal boží prozřetelnosti a důvěřoval jí více, než nejlepší dítě svému otci. Když se ho tázal spolužák, co by učinil, kdyby jej novicmistr propustil, pravil: „Splnil bych vůli boží. Neměli bychom se úzkostlivě starati o budoucnost, ať se stane cokoliv, nýbrž plni důvěry se vrhnouti do náručí božího.“ Ano i v politických zmatcích, jež tak těžce dolehly na církve a utlačily ji i mnohé náboženské společnosti, neztratil klidu srdce. Zvláště klášter v Isole byl velmi postižen a můžeme si představití ustavičnou úzkost, v níž družina žila. Gabriel neztratil však nikdy klidu a veselosti. „Jsme v rukou božích,“ říkával, „Bůh na nás myslí; všechno se děje podle nejsvětějších úradků jeho prozřetelnosti.“ Viděl ve vůdcích povstání pouze nástroje, jichž Bůh používal, aby dobré zkoušel a tříbil, nechoval k nim ne-

návisti a prosil jen Pána, aby je pokořil, tak aby se mohli obrátiti.

Jestliže mu vzpomínka na chyby a myšlenka na přísný boží soud, nebo pokušení ďábelská a duševní vyprahlost naháněly strachu, obrátil se ihned s největší důvěrou k otcovské lásce boží. A říkal si: „Jakou radost, jakou útěchu připravujeme svému Spasiteli, když se mu plni důvěry odevzdáváme, neboť jeho Srdce jest tak dobrotivé, jeho láska nekonečná. Jestliže se tak hluboko snížil, že se stal člověkem pro mne, jestliže jej láska ke mně dohnala k tak bolestné smrti: mohl bych se báti, že nepřidá to málo, kterého jest potřebí k dokonání jeho díla?“

Také jiné se snažil varovati před nedůvěrou. Viděl-li spolubratra poněkud pokleslého na mysli, snažil se ho povzbudit. Neboť měl za to, že skleslost a nedostatek důvěry jsou největším neštěstím, jež může řeholníka potkati.

Tak se stále snažil odstraňovat z vlastního srdce i ze srdce spolubratří všecko, co by mohlo kaliti svatou radost. Se svatým Pavlem povzbuzoval sebe i jiné: „Radujte se v Pánu vždycky; opět pravím vám: Radujte se a služte Bohu s veselostí!“ Těšil se s upřímnou vděčností z milosti povolání i ze všech ostatních, jež se k ní pojí, poznávaje ve světle víry jejich velikost. Neustávající, přesné plnění povinností, jež ukládá řeholní stav, bylo mu novým pramenem nejčistších radostí.

Rozkoší jej naplňovalo ustavičné rozjímání

o velikosti, dobrotě a dokonalosti boží, rozkoš nalézal ve zvelebování svého Pána a v pevném přesvědčení, že Bůh sám bude jednou skvělou odměnou jeho obětí. Jeho něžně milující duše nalézala radost i v tom, mohla-li jiným radost působiti. Jeho dobrota a láska učinily ho miláčkem všech v klášteře. Proto mohl krátce po vstoupení tam napsati: „Můj život jako pasionisty jest životem míru a štěstí. Ó, jak sladko jest sloužiti Pánu.“ A jindy doznává, že čtyřadvacet hodin denních mu připadá jako čtyřadvacet krátkých okamžiků a že by jediné čtvrt hodiny nechtěl zaměnit za mnoho let prožitých v pozemských radostech, že jeho život jest nepřetržitým blahem. Často opakoval v dopisech slova: „Nemohl bych býti šťastnější než jsem.“

Při vši veselosti dbal však napomenutí, jež sv. Pavel připojuje k svému povzbuzení: „Skromnost vaše budiž známa všechněm lidem, neboť Pán blízko jest.“ Svatá veselost vycházela u něho z bázně boží, ze živého vědomí o boží přítomnosti a proto nebyl při své veselosti nikdy rozpustilý ani lehkomyšlný.

Této svaté radosti neztrácel nikdy; ukázala se navenek roztomilou veselostí, jež oblažovala všechny, kdož ho viděli: „Kdo pozoroval ustavičnou veselost jeho tváře a roztomilost jeho chování,“ čteme v aktech, „byl by řekl, že žil v nejužším spojení s nebeskými a že paprsek nebeské slávy ustavičně osvětloval jeho čelo.“

Jeho příkladu připisoval novicmistr, že všichni jeho spolubratři byli stále dobré mysli a veselého srdce a že studijní dům byl pravým rájem. V poslední nemoci byla veselost Gabrielova magnetem, jenž přitahoval spolubratry k jeho lůžku; neboť nejen bratrská láska je pobízela, aby ho navštěvovali, nýbrž i uspokojení, jehož jim skýtala nikdy neutuchající veselost. Třebaže tělo utrpením bylo zmořeno, obrážela se přece ve vyhublé tváři nebeská radost, jež sídlila v jeho duši.

Avšak zjev jeho povzbuzoval netoliko zbožnost spolubratři, kteří měli štěstí denně s ním obcovati, nýbrž i jiní lidé jej pozorovali s podivením. Více jinochů doznato zpovědníkovi, že potkali jakéhosi novice, jenž dýchal nebeskou radostí a již pouhým zjevem všecky zval, aby si vyvolili řeholní život.

Tak odměňuje Pán Bůh služebníky své již na zemi za každou obět; dává jim předchuť nevýslovných slastí, kterých budou jednou věčně požívatí a tak okoušejí pokoje, kterého svět se všemi požitky nemůže dáti.

XXI. Pobožnost k přehořkému utrpení Páně a k Nejsvětější Svátosti.

Dosud jsme hovořili o jednotlivých ctnostech Gabrielových, zvláště o královně všech, lásce. Odkud čerpal tolik síly a statečnosti?

Tajemství jeho svatosti je v uvažování utrpení Páně, ve vroucí lásce k Eucharistii a v něžné zbožnosti k Marii Panně, obzvláště jako Matce bolestné.

Kříž a svatostánek jsou školy, v nichž se můžeme naučiti lásce k Bohu. Pouze tam poznáváme, kterak nás Bůh miloval a jak my jej máme milovati.

Tak tomu rozuměli svatí a není ani jediného, jenž by neprojevoval veliké zbožnosti k ukřižovanému Spasiteli a k Nejsvětější Svátosti. Tak tomu rozuměl svatý zakladatel řádu pasionistů, jenž v rozjímání utrpení Páně spatřoval hlavní prostředek k záchraně světa. To pochopil i Gabriel, jehož pobožnost k Ukřižovanému byla královnou a matkou všech ostatních. Ponořil se do tohoto tajemství, a naučení Bohočlověka na kříži si vtiskl tak hluboko do srdce, že se mohl honositi s apoštolem národů, že nezná leč Ježíše a to ukřižovaného.

U tohoto božského učitele vši svatosti činil takové pokroky, že Ježíš ukřižovaný byl jeho jediným pokladem, jedinou radostí.

Na psacím stole míval vedle knih ke studiu stále obraz kříže. Jeho zraky utkvívaly na něm a povzdechy lásky tryskaly z jeho srdce. V breviři měl obrázek bolestné Matky u paty kříže. Pohlédl-li naň, býval k slzám dojat. Obrázek byl již od slz skoro neznatelný. Umíraje, tiskl jej na srdce a tak vypustil duši. Byla to jediná památka, již zanechal otci. Ukládal-li se

k odpočinku, položil si křížek na prsa a představoval si, že leží rozpjat na kříži se svým Spasitelem.

„Pamatuji se“, praví jeden z jeho spolužáků, „že stačilo obrátiti rozmluvu na utrpení Spasitelovo, aby duše jeho vzplála ohněm lásky. Pak mluvil v nejvznešenějších výrazech a rozohnil se tak, že dlouho hovořil o tomto předmětu s nadšením stále rostoucím a s uchvacující výmluvností. Velmi často, když jsme všichni vespolek rozmlouvali, bývala naše zábava přerušena, když se bratr Gabriel rozohnil a upoutal pozornost všech. Říkával: „Co bychom mohli jiného činiti než plakati při pohledu na Bohočlověka, jenž umírá za své děti? Byl by nám mohl tisíci prostředky zasloužit život; jediná krůpěj jeho svaté krve, jedna slza, jediná modlitba byla by postačila; co však dostačilo spravedlnosti, nestačilo jeho lásce? Takové myšlenky přiváděly jej do vytržení údivem: „Můj Bože“, volával, „proč jsi mne tak miloval? Proč, ó Pane, proč? Ježíši, tvoje láska tě učinila pošetilcem! Neboť kdo byl tak pronásledován, tupen a trýzněn, jen aby byl od lidí milován? Pane, ty přece nepotřebuješ naší lásky; my tvé potřebujeme k svému štěstí? Co tě tedy stála naše láska, naše štěstí! A přece tě nemilujeme! Není to vrchol pošetilsti a nevděku?“

Chtěl lásku Ježíšovu splácti především láskou. U paty kříže vzplanulo jeho srdce láskou k ctnosti, tam činil hrdinská předse-

vzetí, že ji bude konati za všech okolností a tak se stával den ode dne podobnějším božskému vzoru.

V Nejsvětější Svátosti zanechal nám Spasitel památku svého utrpení a smrti, božský pomník své lásky, ano i nekrvavou obnovu oběti na kříži. Protože byl Gabriel proniknut tajemstvím kříže, byl též neodolatelně přitahován k Svátosti oltární. Jeho hluboká sebranost ukazovala, jak je přesvědčen o vznešenosti tohoto tajemství. Šel-li mimo svatostánek, cítil, že jest k němu neviditelnou silou přitahován. Chvatně pouze poklekl, aby nebyl proti své vůli zadržán prudkostí své lásky. Slovem byl jako motýl, jenž ustavičně poletuje kolem svatostánku. Tam spěchával, aby došel pomoci a síly ve všech obtížích, námahách a starostech. Zbývalo-li mu za dne několik okamžiků, použil jich ke krátké návštěvě velebné Svátosti. O Spasiteli ve svatostánku, o jeho lásce, o lhostejnosti mnohých křesťanů, o strašné zlobě těch, kdož jej nehodně přijímají mluvil tak živě a s takovým zápalem, že vzdělal každého, kdo naslouchal jeho slovům, takže on i posluchači prolévali hojné slzy.

Největší jeho radostí bylo, směl-li přisluhovat při mši sv. Činil to s největší uctivostí a když kněz pozdvihoval sv. hostii, míval oči na ni tak pevně upřené, že bychom myslili, že spatřuje Spasitele bez závoje způsobu chleba před sebou. Slzy mu vstoupily do očí, tváře mu začaly hořeti, na rtech se usídlil úsměv,

obličej prozrazoval vytržení, srdce prudce bilo. Té chvíle podobal se serafínům, kteří se vznášejí kol našich oltářů.

Nejvyšších a nejčistších radostí mu skýtalo svaté přijímání. Veliká byla jeho touha po něm a léty rostla. Připadalo mu zatěžko, musel-li ráno požití léku a nemohl proto přistoupiti k sv. přijímání. Prosíval mne úpěnlivě, aby směl jíti jiný den. A jak se připravoval! Ještě pečlivěji plnil povinnosti, snažil se svědomí ještě více očistiti a srdce zanítiti svatou láskou a vřelou touhou. Se svatým Aloisiem rozdělil čas mezi dvěma svatými přijímáními na díkučinění a na přípravu.

Prostí věřící v kostele poznávali jej mezi spolubratřími podle nábožného chování, i když ho jinak neznali a ještě nyní, po tolika letech, se někteří pamatují na přijímání svatého bratra z Isoly.

Několikrát za den konal duchovní sv. přijímání. Radíval je spolubratřím: „Přijímáme-li Spasitele často duchovně do svého srdce, bude v jistém smyslu zavázán přijmouti nás jednoho dne do ráje.“

V poslední nemoci žádal několikrát o svaté přijímání a v noci před smrtí netoužil po ničem jiném.

I k božskému Srdci Ježíšovu choval upřímnou úctu; jest to přece výheň láskou planoucí, jediný pramen všech dobrodiní božích. Všecko činil, všecko obětoval ve spojení s božským Srdcem. Jednou prosil otce, aby mu

poslal darem knihy k rozšiřování úcty k božskému Srdci.

Tak si získal stálým prodléváním u paty kříže a spojením se Spasitelem ve svatostánku ryzí ctnost a stal se tak podobným Spasiteli, že mohl vpravdě říci: „Živ jsem já ne již já, ale živ jest ve mně Kristus, a můj život jest skryt s Ježíšem Kristem v Bohu.“

XXII. Pobožnost k Panně Marii.

Jest ještě jiný pramen jeho nadlidské síly, podivuhodného obrácení a obrovských pokroků na cestě dokonalosti: pobožnost k přeblahoslavené Panně. Můžeme tvrditi, že jeho mimořádná láska k Marii Panně jest základem a korunou jeho svatosti.

Úcta Gabrielova k přesvaté Panně byla veliká; obzvláště uctíval její bolesti s dětinnou láskou. Miloval božského Spasitele, jehož bolesti byly mu útěchou, tělo a krev potravou; proto miloval i Marii, která nám dala Spasitele a chce nás k němu blíž a blíže vésti.

Pobožnost Gabrielova k přeblahoslavené Panně byla tak veliká, že církev ve svém oficiu na prvním místě ji klade a vzhledem k ní praví: „Non est inventus similis illi; nebyl nalezen podobný jemu!“

Všecky jeho myšlenky, slova i skutky byly spojeny s Mariinými a jejím prostřednictvím podávány božskému Synu.

Ano i ve spánku bylo lze říci, že bdělo jeho srdce a téměř všechny jeho sny se k ní odnášely; tak hluboko se mu vtiskl milý její obraz do srdce, tak byl uchvácen láskou k ní.

Bylo třeba i poslušností mírniti žár jeho pobožnosti a zapovídati mu, aby se nezabýval příliš takovými myšlenkami, aby tím netrpělo jeho zdraví; tu mohl pak říkati se svatým Aloisiem: „Recede a me, Domina, recede a me! Odstup ode mne, Paní, odstup ode mne!“

Již před vstoupením do řádu vyučovárl a příklady v kruhu rodinném, potom vychování u Školských bratří a u jesuitů vstípilo do jeho srdce vroucí lásku k Marii Panně. Byla však jenom semenem, jež vyklíčilo a rozvilo se v překrásný květ.

Dvě knihy čítal s obzvláštní láskou, protože obsahovaly tolik pěkného o jeho Matce; „Vznešenosti Mariiny“ od sv. Alfonse a „Lásku k Panně Marii“ od P. Roberta z řádu kamaldulského. Četl je opět a opět. Buď mu byly úplně nové, nebo je ve světě četl jen povrchně. Sotva jich okusil, staly se mu tak drahými, že čtení z nich ho nikdy neunavovalo. Krátce před smrtí dovedlo mu toliko čtení ze „Vznešeností Mariiných“ poskytnouti útěchy a ulehčení.

Složil jakýsi hymnus, který nazýval mariánským vyznáním víry a nosil jej stále s sebou. Skládá se z nejkrásnějších míst, která svatí Otcové napsali o Matce Boží. Uvedeme pouze

některá: „Věřím, ó Maria, že jsi Matka všech lidí, náš život a po Bohu jediné útočiště hříšníků; věřím, že uděluješ křesťanům život a pomoc; že tvým prostřednictvím dostáváme neocenitelný dar vytrvání, že nebloudíme, jdem-li za tebou, že napravím své chyby, modlím-li se k tobě; že se nemám čeho báti, jestliže ty mne ochraňuješ; že k tobě přijdu, budeš-li ty mně milostiva. Věřím, že ochraňuješ těch, kteří tebe hledají a že spěcháš ku pomoci, i když tě neprosíme. Věřím, že tvá přímluva jest potřebna k našemu spasení; že Bůh nám poskytuje milostí pouze tvým prostřednictvím; že tys byla pomocnicí při tajemství našeho vykoupení a že všichni hynou v bouřlivém moři tohoto světa, kterých se ty neujmeš. Věřím, že jediný tvůj povzdech více zmůže než prosby všech svatých a že modlitby všech nepomáhají, nepřipojíš-li i ty své přímluvy. Věřím, že ti, kdož v tebe důvěřují a tebe ctí, budou spaseni a že pobožnost k tobě jest zároveň jistým znamením vyvolení. Věřím, že jsi povýšena nade všechny anděly a svaté a že pouze Bůh sám může oceniti tvoji podivuhodnou velikost. Věřím, že ti Bůh propůjčil více milostí a darů než všemu ostatnímu stvoření dohromady. Věřím, že jsi od prvního okamžiku svého bytí láskou převyšovala anděly a svaté a že již tenkrát by se byli mohli serafové nebeští od tebe učiti lásce k Bohu. Věřím, že tvá láska k lidem jest větší než láska všech svatých spolu.“ A tak pokrač-

čuje se stupňujícím žářem nadšení a s pocity vděčnosti a lásky.

Puzen touhou, aby novým způsobem projevil něžné své city, pojal úmysl, že si svaté jméno Mariino napíše krvavými písmenami na hrud. Ale marně prosil, aby mu to bylo dovoleno. Jeho první návrh — vpáliti si žhavým železem toto drahé jméno — nedošel sluchu. Tu připadl na nový plán, jehož provedení se mu zdálo méně nebezpečné a obtížné, vepsati je špičatým předmětem; ale ani to mu nebylo povoleno, i musel se spokojiti tím, že si je vepsal do srdce.

Již v prvních měsících řeholního života vyslovil přání, aby se směl zavázati slibem, že vždy a všude bude podporovati úctu k Matce Boží. Při skládání slibů ještě živěji po tom toužil a po pět let si na zpovědníkovi stále vyprošoval dovolení k tomu, až mu bylo dáno r. 1861, asi rok před smrtí. Jak byl Matce Boží tento slib milý, poznáváme zřetelně z hojných milostí, jež obdržel v posledním roce života.

Jak horlivě plnil svůj slib, jak nadšená a ohnivá byla jeho slova, mluvil-li o Marii! Lacordaire pravil: „Výmluvnost jest řeč vzrušené duše; vlož vášnivost do duše a výmluvnost se z ní bude rozlévati jako proud. Chudoba řeči pochází z neznalosti. Kdo nějakou pravdu dobře promyslí a se všech stran pozoruje, vždy bude bohat výrazy.“ Tak byl bratr Gabriel nevyčerpatelný, mluvil-li o Marii,

protože mu ustavičně stála před duševním zrakem. Zní to podivně a těžko tomu uvěřiti; přece však jest to pravda. Jeho řeč nebyla omezena časem, místem nebo jinými okolnostmi, protože jeho láska byla tak veliká, že jí nemohl překonati. Celé hodiny by byl dovedl nepřetržitě hovořiti o Marii se zápalem a s nadšením, jež nemá sobě rovného. Nejlepším prostředkem obveseliti jež za poslední nemoci bylo, že se mu poskytla příležitost mluvit o Marii. Pak mluvila ústa z plnosti srdce, ano bylo třeba ukládati mu mlčení, nebo by si byl přepínáním uškodil na zdraví.

Nemohl toho dobře snést, jestliže druzí byli vlažni a liknaví v uctívání a chválení Panny Marie. V tomto bodě nechtěl ničeho věděti o důvtipnosti theologů, nýbrž se svatým Aloisiem si přál, abychom se drželi mínění, jež učení církve neodporuje a zároveň slávu Matky Boží co nejvíce vyvyšuje, i když — přísně vzato — může býti o něm pochybnost, že totiž všecko, co můžeme o Marii říci, zůstává daleko za tím, co si zasluhuje.

Miloval obzvláště kněží, kteří horlivě kázali o Panně Marii, o její vznešenosti a moci a nazýval je šťastnými lidmi. Hovořil-li s misionáři, snažil se je přemluvit, aby mnoho kázali o Marii. Jednou se ho tázal spolubratr, chtěl-li by býti misionářem mezi pohany. „Je-li to vůle Boží,“ odvětil, „rád bych poučoval ty ubožáky o své dobré Matce.“

I v dopisech se snažil doporučovati jiným

lásku k Marii Panně ; není ani stránky, z níž by nezářilo jméno Maria. Dopis, v němž jméno to nebylo napsáno, zdál se mu jednotvárný. Jest tedy nesnadno vybrati, co v listech těch je nejkrásnější a nejdojímavější. Tak píše otci, který je znepokojen pro jeho nemoc. „Můj otče, nedělej si se mnou přece tolik starostí ; mám Matku, jež mne miluje a ujímá se mne s něžnou láskou. Kéž bychom měli více důvěry k této dobrotivé Matce, jež nás tak často ujišťuje o své lásce a praví nám s Isaiášem prorokem : Kdyby se matka zapomněla nad svým dítětem, já se nad tebou nezapomenu. Ó, naše spása ji stála tolik ; za jakých bolestí dala nám na Kalvarii život ! To znamená, že s Marií přišlo zároveň všecko dobré. Všecko máme tedy, máme-li ji ; všecko chybí, kde ona chybí. Jestliže ona nás ochraňuje, budeme zachráněni ; opustí-li nás, jsme ztraceni. Kdybychom na to více mysli, více bychom milovali tak něžnou Matku ; doporučeli bychom se jí s velikou důvěrou a nebáli bychom se tolik pekla. Je-li Maria při nás, kdo bude pak proti nám ?

I bratru Michaelovi psal : „Michaeli, chceš-li někoho milovati, pak miluj Marii ! Kdo je krásnější, lásky hodnější a mocnější než ona ! Nemysli, že je to nudné milovati Marii, mluvit s ní, jí se obírat ; naopak útěcha a radost, kterou uděluje, jest mnohem upřímnější, trvalejší a více způsobilá uspokojiti naše srdce, než lze vysloviti. Jest láskyhodná ; jest věrná.

Nedá se láskou předstihnouti ; nalezne-li jen srdce, jež chce milovati, přispěchá, aby je objala a vzala v ochranu. Budme kazateli pobožnosti k ní a uchvátime její srdce. V hrozný den soudu, v němž zaslepení milovníci světa budou oplakávati svou pošetilou lásku, najdeme my ochranu pod jejím pláštěm.“

Jak se těšil, viděl-li krásné obrazy Matky Boží, tak zase jej rmoutilo, byla-li to špatná práce. „Krásný obraz nebo krásná socha,“ říkával, „jsou pravý poklad ; neboť oživují pobožnost. Ošklivé obrazy naproti tomu uzavírají srdce spasitelným pocitům.“

Byl velmi vynalézavý v prostředcích, kterak se cvičiti ve službě přesvaté Panny ; neboť mu velmi ležela na srdci. Jak se těšival, mohl-li ozdobiti obraz nebo oltář své Matky. Po celý rok plnil jí vázu květinami, jež sám v koutku zahrady pěstoval. Když kvetly, uvil z nich kytici a běžel pln radosti k oltáři jejímu. Tam poklekl, obětoval jí své srdce a prosil, aby mu požehnala. Pak odcházel radostně. Byly-li v zimě květiny vzácné, hledal divoce rostoucích, takže nejblahoslavenější Panna nikdy nebyla bez kytice.

Ze všech jmen, kterými bohobojný jinoch Marii Pannu ctil, byl mu nejmilejší název bolestné Matky.

Tuto náklonnost jsme u něho pozorovali již před vstoupením do kláštera. Jsa ještě studentem, koupil si sošku bolestné Matky a postavil si ji v pokoji na oltářík, kde ve dne v noci

nechával hořeti světlo. Lpěl tak na tomto obraze a na této pobožnosti, že často prosíval domácích, aby sošku chovali ve zbožné úctě; ano, když mu pan Possenti sdělil, že chce přesídliti do Říma, odpověděl ihned: „Nezapomeňte vzíti s sebou sochu bolestné Matky; ctěte ji co nejvíce!“

Sám rád hovořival o bolestech Mariiných a tu bylo viděti, jak býval hluboce dojat. Ve spojení s věčnými pravdami uvažoval stále o bolestech a ctnostech přeblahoslavené Panny; neboť takové úvahy jej vedly jistě ke konání ctností a k posvěcování sebe. Tak se ho jednou v sobotu v rekreaci tázal spolu-bratr, rozjímal-li o nebi (u pasionistů totiž mají studující bratři v tento den rozjímati o nebi). „Mým nebem“, odpověděl, „jsou bolesti dobré mé Matky Marie.“

Jeho úcta k bolestné Matce byla tak veliká, že byla zevně patrnější než pobožnost k utrpení Krista Pána a k nejsvětější Svátosti. V probodeném srdci Matčině našel pravý pokoj a tam odpočíval s radostí. Tak psal otcí za politických nepokojů v království: „Láskyhodná královna mučedníků nemůže bez útrpnosti patřiti na naši bídu. Ochraňuje nás pod svým pláštěm a užívá k našemu obhájení týchž mečů, jež pronikly její srdce. Mějme soucit s jejími bolestmi, bude míti mnohem větší soucit s našimi. Jak sladké a uklidňující jest jí se odevzdati! Je-li Maria při nás, kdo bude pak proti nám?“

Nespokojuje se tím, že při všech rozjímáních se obíral Marií Pannou, používal k tomu i zbývajících volných chvil. Obvyklým svým neodolatelným způsobem radil i spolubratřím, aby činili totéž. „Když jsme skončili své dílo a zbývají nám ještě dvě nebo tři minuty, použijme jich k rozjímání o bolestech Mariiných. Nezapomínáme-li na její bolesti a úzkosti, pomůže nám v poslední hodině a ochrání nás před hrůzami smrti, je-li to ke cti Boží.“

Nikdy nezapomněl modliti se růženec k uctění sedmi bolestí Panny Marie. Vůbec byly jeho cvičby tak četné, že novicmistr nemohl pochopiti, kde na to bere čas. Především nacházel bohatou potravu své pobožnosti v sekvenci „Stabat Mater“. Denně se jí modlil a ještě krátce před smrtí prosíval bratra, který při něm bděl, aby říkal některé verše z ní. Psával-li domů, často žádal otce a bratry, aby hodně uctívali bolesti Marie Panny a nikdy neodcházeli na odpočinek, dokud se jí srdečně nedoporučili: „neboť cesta, jež vede ke spáse, otvírá se nám skrze Marii a koho ona chce spasiti, ten bude spasen. „Milý otče, neustávej doporučeti mým bratrům otcovskými slovy pobožnost k bolestné Matce, jak jsi to vždy činíval.“ Ale nepřišli bychom ke konci, kdybychom chtěli vypsati všechny rady a povzbuzení; neboť každý dopis je jich plný.

A kterak tato mimořádná pobožnost k Marii Panně přivedla Gabriela ke svatosti? Záleží-li naše dokonalosti v tom, že se ve všem připo-

dobňujeme Spasiteli, že se mu ve všem odevzdáváme a spoléháme pokorně na jeho milost, pak máme nejjistější naději, že dospějeme až tam, přidržujeme-li se Marie Panny. To poznal Gabriel a cvičil se v tom a proto též Spasitel chtěl na něm ukázati, jak si váží těch, kdož ctí jeho Matku. Láska světcova se však nespokojovala něžnými a důvěrnými slovy, nýbrž projevovala se i skutky. Byla velkodušná a obětavá; povzbuzovala jej, aby se stával podobnějším milé Matce a ryzími ctnostmi jí působil radost. Maria nám ukázala skvělým svým příkladem cestu, po které máme kráčet a viděli jsme již, kterak Gabriel ustavičným rozjímáním ji poznal. Byl-li v pochybnostech, tázal se své Matky, pozoroval, jak si počínala a nejistota pominula. Přiblížil-li se k Marii, mlhy zmizely.

Toto rozjímání nejen ho osvěcovalo, nýbrž bylo mu i pramenem horlivosti a mocnou pobídkou, aby kráčel poznanou cestou a sám sobě činil násilí. Maria byla jeho nebem. Všecko v jejím životě ho uchvacovalo, strhovalo. Pozoroval-li její čistý, krásný obraz, pohlížel-li na její lásku a oběť její lásky, neznal váhání. Státi se jí podobnějším, milejším, bylo vroucím přáním jeho srdce. Tato touha jej vedla k tomu, že se neustále snažil odkládati, co by se jí nelíbilo, že konal její ctnosti a pracoval a trpěl z lásky k ní. Měl-li podstoupiti boj se svými vášněmi, byla-li mu nějaká oběť těžká, potřeboval-li přemoci odpor, pak se

tázal: „Nechtěl bych oběť přinést z lásky k Marii?“ „Všecko, co konal bratr Gabriel“, praví současník, „mohl bych shrnouti v jediný pojem: Byl ustavičnou obětí na oltáři své Matky.“ Tak abychom jen jeden příklad uvedli, jedl velmi rád ovoce. Této věci použil, aby uctíval Marii skutky sebestmrtvení. Z prvních plodů, jichž ta která doba roční poskytovala, nikdy si nevzal. Též v den před mariánskými svátky nejídal ovoce; rovněž po devět dní před největšími slavnostmi a po čtyřicet dní před Nanebevzetím Panny Marie. Podobným způsobem se snažil zalíbiti své Matce také konáním jiných ctností.

S velikou horlivostí, ale i s velikou dětinnou důvěrou vzýval Gabriel Pannu Marii. Viděli jste již, že nemohl jeho představený pochopiti, odkud bral čas, aby se mohl tolik modliti. A s jakou důvěrou tak činil! Z nejmilejších jeho modliteb byla sv. Bernarda: „V tebe, moje Matko, složil jsem svou důvěru, na věky nebudu zahanben.“ Každou obtíž na cestě ctnosti překonal, doporučuje ji Marii. Cítil se v jejích loktech tak bezpečným, že bylo při něm jisto, že její přímluva mu dopomůže k věčné blaženosti. „Vyprosila mi tolik menších milostí,“ říkával, „neměla by mne teď přivést do nebe? Kdo uctívá Matku Boží, zemře bez smrtelného zápasu a nikdy nebude ďáblem přemožen; neboť přeblahoslavená Panna se nedá překonat velkomyslností. Bude nám pomáhati, vždyť může i chce, je-li nám to spa-

sitelné, učiní, že zcela klidně zemřeme.“ A vskutku se slova ta na něm vyplnila, jak později uvidíme. Ostatně nám zpráva o poslední nemoci a o blažené smrti našeho mladičkého světce poskytne ještě příležitosti, abychom se vzdělali a poznali hlouběji jeho něžnou lásku k Marii, matce svaté lásky.

Z toho, co bylo řečeno, pozná čtenář, proč jsme tak důkladně pojednávali o tomto bodě. Pobožnost k přeblahoslavené Panně jest zvláštním rysem povahy Gabrielovy, on jest světcem Mariiným. Kdo ho tedy chce dobře pochopiti, musí jej pozorovati ve světle Gabriela od Marie Panny, nebo Gabriela od bolestné Matky. Miloval svoji nebeskou Matku a ona jeho a tato láska byla mu pramenem nejbohatších milostí, základem jeho ctností a divů, jež proslavily jeho jméno v celém světě.

XXIII. Poslední nemoc.

Třebaže náš mladičkový bratr zachovával s největší přesností přísná pravidla svého řádu, přece tím netrpěl na zdraví, naopak s léty sílil, takže mu všichni předpovídali dlouhý, zdravý život. Bůh však měl jiné úmysly s touto vyvolenou duší a chtěl ji brzy v nebeské slávě odměniti. Jako svatý Alois, zemřel i Gabriel ve věku čtyřadvaceti let, z nichž prožil šest v klášteře.

Ve dvacátém čtvrtém roce začal trpěli celkovým vysílením, jež z prvu skrýval z obavy,

že by byl osvobozen od řeholních cvičeb ; ale nemoc se horšila. Lékaři rozpoznali souchotiny. Tak se vyplnilo přání světcovo. Od noviciátu prosil Pána Boha, aby směl brzy zemřít a to úbytěmi. Chtěl umřít právě touto nemocí, aby se při plném vědomí, jež souchotináři obyčejně podržují do posledního okamžiku, mohl lépe připravit na dalekou cestu. Chtěl umřít mlád, neboť se bál, že by později mohl ochabnouti ve službě boží. Sám se k tomu přiznal. Když novicmistr naň naléhal, aby se modlil k bolestné Matce za uzdravení, odpověděl : „Otče, dovolte mi, prosím, abych se raději modlil za šťastnou hodinku smrti ; nebezpečenství znelibiti se Bohu jest tak veliké !“

Tyto dvě prosby opakoval často a to s takovou upřímností a zápalom, že zpovědník, jenž se bál, že jeho modlitba bude rychle vyslyšena, mu poručil, aby spojoval svou prosbu s nějakou podmínkou, na příklad : srovnávali se to se ctí boží. Velmi svědomitě uposlechl tohoto rozkazu. Neboť když po roce jeho utrpení dostoupilo vrcholu a jeden ze spoluhraťů mu našeptával, aby prosil Pána Boha, aby jej k sobě brzy povolal, odpověděl mu : „Nesmím, zpovědník mi to zakázal.“

Zatím co nemoc ztravovala poslední jeho tělesné síly, posilovala milost duši a působila v ní vzrůst svatosti, o kteréž praví zpovědník : „Neviděl jsem důvěrnějšího spojení s Bohem, živější víry, žhavější lásky k němu.“

Po několika chrleních krve, prvním to znamení chorobného stavu, ukazovala se nemoc navenek stále stejně, jenom že od té doby ztravovala vleklá horečka pomalu jeho síly. Zatím nastal únor r. 1862. V první polovině měsíce mohl Gabriel ještě do kostela a přistupoval se spolubratry k svatému přijímání. Tak to zůstalo až do neděle 16. února. Toho dne obcoval ještě mši svaté a přijal Nejsvětější Svátost oltářní. Protože však byl slabší než jindy, bylo mu poručeno, aby ulehl. V úterý cítil hroznou bolest, načež dostal prudké chrlení krve. Když pominulo, byl zapotříben. Byla jedna hodina v noci. Když se řeholní společnost shromáždila, byla mu donesena Nejsvětější Svátost. Jakmile nemocný uviděl, že do jeho cely přichází Bůh svatostánku, byl uchvácen údivem a jako zdrcen majestátem i ponížením svého Boha. Dříve než přijal Nejsvětější Svátost, prosil všech, aby mu odpustili, že jim dával špatný příklad. Bratří, kteří se pouze vzdělávali jeho ctnostmi, plakali.

„Když dokončil díkučinění, dal si mne zavolati,“ vypravuje P. Norbert. „Tam v zásuvce,“ pravil mi, „leží knížečka, do níž jsem zapisoval milosti, které jsem obdržel od přeblahoslavené Panny. Bojím se, že si z toho vezme ďábel podnět, aby mě pokoušel k marivosti. Vezměte si ji a slibte mi, že jí nikomu neukážete.“ „S radostí a nebudu jí ani sám čísti.“ „Nuže dobře,“ odpověděl mi

uctivě, ale s rozhodností, „raďte si vzpomenouti, že každý slib zavazuje.“ „Spoléhejte na mne,“ odpověděl jsem a Gabriel umkl.

„Vyšel jsem ven, roztrhal jsem sešitek a řekl jsem to nemocnému. Zaradoval se a pravil: „To jste učinil velmi dobře.“

Téže noci si vzpomněl, že slíbil otci, že mu podá zprávu, jakmile by nastala změna v jeho stavu. Hovořil o tom se zpovědníkem a ten ho prosil, aby mu přenechal starost o to. A ačkoliv služebník boží miloval upřímně otce a hleděl ho — pokud možno — ušetřiti každé bolesti, přece o tom již nemluvil.

Zatím minulo nebezpečí, ale nemocný byl velmi sláb. Stále tiskl křížek na prsa a líbal jej. Totéž činil s obrazem bolestné Matky. Rád by se byl jako dříve rozjímáním povznést k Bohu, ale pro slabost nemohl. Poněvadž jej to velmi rmoutilo, upokojil ho zpovědník, že to jest svatá vůle boží. Místo toho měl často říkati střelné modlitby. Poslušně se podrobil rozhodnutí zpovědníkovu. Střelné modlitby jeho byly tak vroucí a tak hluboce procítěné, že přítomní byli pohnuti k slzám. „Drahý Spasiteli“, prosil úpěnlivě, „chci lásku za lásku, bolest za bolest, krev za krev! Maria, přesladká Matko, viš, že tě miluji, vždyť jsem ti to slíbil! Stůj teď ty v slovu! Blažený svatý Josefe, kde jsi? Nevidíš, že umírám? Pojď, pospěš mi ku pomoci!“ Tyto modlitby říkal hlasitě a ani zpovědník nevěděl,

proč; neboť dříve pečlivě ukrýval tajemství srdce svého.

Jizba nemocného stala se v pravdě školou ctnosti a vzdělání. Přes strašlivé bolesti nepřešel nikdy nářek přes jeho rty. Aby nepozbyl trpělivosti, upíral zrak na Ukřižovaného a na bolestnou Matku. Ano snažil se drobnými skutky umrtvování připodobniti milému Spasiteli a sám sebe zapíratí. Přece však si stále stěžoval, že není dosti trpěliv a nepřijímá utrpení z lásky k Spasiteli.

V posledních dnech chtěl mu lékař přiložit dvě náplasti. Dobrý jinoch nenahlížel potřeby toho a odvážil se namítnouti: „K čemu to? Jsem přece více mrtev nežli živ“. Ihned toho však želel a zahanben doznal svoji vinu: „Bojím se, že jsem jednal proti vůli boží; беру slovo zpět a jsem hotov ke všemu“. A jakoby mu to nestačilo, prosil ihned lékaře, aby mu odpustil, takže i ten byl dojat k slzám.

Bratr Gabriel byl v nemoci své nejen trpělivý, nýbrž uchoval si i obvyklou veselost ducha. Byl čilý, duchaplný a rád žertoval.

Neméně podivuhodná byla jeho vděčnost. Bolelo jej, že působí spolubratřím tolik práce; rád by byl zůstal v noci sám, aby jich nepřipravil o spánek. Byl rozpačitý pro nejmenší služby, jež mu prokazovali. Tak se tázal poslední noci před smrtí bratra, který u něho bděl: „Čím bych se vám mohl odměniti?“ A když ho bratr prosil, aby jej doporučil

Matce Boží, vzal bratr Gabriel obrázek bolestné Matky do rukou a modlil se tak upřímně a vroucně, že se bratr nemohl zdržeti slz. Pak pokračoval: „A co mi třeba učiniti pro onoho dobrého muže, který mi denně přinášel mléko? Maria, dobrá matko, postarej se mu od odměnu, uděl mu těch milostí, jichž potřebuje!“ A když jej onen dobrodinec navštívil, rád by ho byl přitiskl na srdce. Vzal jeho ruce do svých a děkoval mu.

„Býval jsem často v jeho cele“, praví zpovědník, „a když jsem viděl, jak stále všecky vzdělává, jak při všem zachovává klid, když jsem slyšel jeho dojímové vzdechy lásky, musil jsem opustiti jizbu, abych ukryl slzy. Dojíkala mne jeho úzkostlivá péče, aby nikomu nebyl břemenem a láska, kterou ke každému jevil. Snažil se zmírniti moji bolest, maje stále úsměv na rtech. Přece však jsme zřetelně pozorovali, i přes jeho veselost, že velice trpí.“

XXIV. Blažená smrt.

Dvacátý šestý únor byl posledním dnem života světce; chtěli jej svatým pomazáním vyzbrojiti k zápasu. Dvakrát si dal vyložití milostiplné účinky této svátosti. Protože už dobře neslyšel, prosil kněze, aby se modlil hlasitě, aby modlitbám dobře rozuměl. Pak děkoval Pánu Bohu za milost svaté svátosti.

Večer po růženci navštívili všichni řeholníci drahého nemocného a vrátili se pak do cel, aby se odebrali na odpočinek. Pouze zpovědník s několika bratřími zůstal u něho. Unaven však napětím a upokojen klidným dechem nemocného, ulehl též ve vedlejším pokoji. Ale marně se snažil usnouti; myšlenky jeho se stále vracely k nemocnému. Šel tedy k němu, kdyby snad bylo třeba ho uklidnit a potěšit. Poslední chvíle bratra Gabriela, na něhož se díval jako na světce a jehož miloval jako syna, líčí takto :

Když mne spatřil, zaradoval se. Pochopil jsem, že to bylo vnuknutí s hůry, abych k němu šel. Neboť když jsem seděl u něho na lůžku, postřehl jsem jeho neklid a slyšel jsem, kterak hlasitě a vroucně pronesl slova sv. Bernarda : „Tvoje rány, Pane, jsou mými zásluhami“. S počátku jsem toho nedbal, protože často říkával takovéto střelné modlitby. Když je však několikrát opakoval, měl jsem za to, že zápasí s pokušením. Otázal jsem se ho, je-li pokoušen. „Ano“, odpověděl. „K nedůvěře či k opovážlivému spoléhání?“ zeptal jsem se. „K opovážlivému spoléhání“, pravil.

Předložil jsem mu pravdy, které se srovnávaly se stavem jeho duše a pokropil jsem lůžko svěcenou vodou. To jej upokojilo. Když jsem se ho tázal, odstoupilo-li již pokušení, odpověděl radostně : „Bohudíky ano“. Tázal jsem se ho tiše, má-li svědomí klidné. „Ano, zcela klidné, dík milosti boží“, pravil. Když

se tělesné utrpení stupňovalo, začal blouzniti, ale tak, že si toho byl vědom; neboť potom pravil s úsměvem: „Snil jsem, není-liž pravda?“ Byly to opravdu sny, ale jak je dříve míval. Neboť, když se ho zpovědník otázel, o čem snil, odpověděl: „Bohudíky, o dobrých věcech“. Chvílemi měl za to, že vyzvání „Anděl Páně“, modlil se a přál si, aby druzí odpovídali. Nebo se domníval, že jest v kostele při pobožnosti; počal se modliti brevír nebo zpívati mariánskou litanii.

Zlý nepřítel se však ještě nevzdal boje a obtěžoval služebníka božího novými pokušeními. Pln důvěry obrátil se syn Mariin na Matku. Zpovědník k němu přistoupil a pokropil jej i jizbu svěcenou vodou. Ihned zmizelo našeptávání ďábelské a nemocný byl zase klidný.

Jak se stará Matka Boží o ty, kdož se jí doporučí, jak skýtá jim pomoci!

Po této porážce neočekával již ďábel úspěchu při duši tak silné ochranou mocné Panny, jež potřela jeho hlavu. Služebník boží měl v posledních okamžicích pokdy, aby se zaměstnával zbožnými cvičbami.

Když byl delší čas jako zahloubán v rozjímání, pravil náhle radostně k zpovědníkovi: „Otče, nyní mi můžete udělití svaté rozhřešení“. Odpověděl jsem: „Buď klidný, synu milý, jakmile bude čas, udělím ti je“. Umírající mlčel několik okamžiků, pak opakoval svou prosbu: „Otče, teď jsem vzbudil lítost,

dejte mi poslední rozhřešení“. Obnažil hlavu, sepjal ruce a přijal v hluboké pokoře absoluci.

Potom prosil o drahý obraz bolestné Matky s křížem. Dali mu jej a on jej pozdvihl radostně ke rtům. Pak jej položil na prsa a tiskl jej k srdci tak vroucně, že přítomní nad tím žasli.

„Myslím“, praví Bonaccio, první životopisec světcův, „že při pohledu na Ukřižovaného a na jeho Matku vynořily se mu před duševním zrakem všechny milosti, jimiž ho přeblahoslašená Panna vyvedla z bouřlivého světa do tichého přístavu klášterního a že se rozpomínal s vítězoslavnou radostí na dny a hodiny, jež věnoval rozjímání o přehořkém utrpení; snad viděl i bohatou žeň svých zásluh, ovoce několika málo let, ale vytrvalé práce, patřil na velkodušná předsevzetí, jež splnil, na hrdinské oběti, jež přinesl, aby zvítězil nad sebou samým. A protože jasněji než kdy jindy poznával, že pramenem vši jeho síly bylo Srdce Spasitelovo a jeho dobrotivé Matky, v prudkém návalu vděčnosti tiskl její obraz na hrud, jako by si jej chtěl navždy vtisknouti do srdce.

Šťastným vnuknutím byl tento obrázek svatému jinochovi za čtyřicetšest let po jeho smrti vrácen, když po blahořečení r. 1908 bylo jeho svaté tělo uloženo do drahocenné schránky pod oltářem jeho kaple. Obrázek byl mu vložen do rukou, aby i po smrti ne-

ustále opakoval: „Skrze trpícího Spasitele a bolestnou Matku jsem šťasten v nebi a veleben na zemi“.

„Když položil obraz na prsa“, praví P. Norbert, „obrátil zraky k nebi, pozdvihl se trochu a zvolal s nevýslovnou touhou: „Ó matko moje, pojď rychle!“

Potom pokračoval, vyslovuje zřetelně každé slovo: „Maria, Matko milosti, Matko milosrdenství, ochraňuj nás proti nepřátelům a vezmi nás v hodinu smrti k sobě! Ježíši, Maria, Josefe, vám věnuji srdce i duši svou! — Ježíši, Maria, Josefe, stůjte při mně při posledním zápasu! — Ježíši, Maria, Josefe, s vámi ať se duše má odebírá v pokoji!“ — Když dokončil tyto povzdechy, zůstal klidně ležeti a měl oči obrácené k nebi, po němž toužil.

Protože všecko poukazovalo na blížící se smrt, dal zpovědník svolati všechny řeholníky a v několika okamžicích byli až na ty, kteří právě sloužili mši sv. nebo při ní přisluhovali, v jizbě umírajícího. Ten vypadal jako člověk, který chce usnouti; ani smrtelný chrapot, ani úzkost nebylo na něm pozorovati.

Pojednou zahrál mu úsměv kolem rtů. Otevřel oči, obrátil se na pravou stranu jizby, jako by viděl něco úchvatného. V této poloze, s obličejem radostí zářícím, s rukama skříženými na prsou vypustil duši bez všelikého smrtelného zápasu.

„Nepochybuji“, pokračuje P. Norbert, „že bratr Gabriel ve chvíli smrti byl u vytržení,

a že se na něm vyplnilo, co sliboval všem věrným ctitelům mariánským, že totiž přesvatá Panna se jim ukáže a vezme jejich duši do nebe. On sám očekával, že se mu dostane této milosti. Tak ho odměnila dobrá Matka za lásku a horlivost, s níž podporoval její úctu v malém kruhu své působnosti.

Bratr Gabriel od bolestné Matky zemřel 27. února 1862.

Všichni byli dojati takovou smrtí. Mnozí plakali, jiní nechtěli věřit, že zemřel. „Již tolik let jsem ve službě boží“, pravil kterýsi horlivý řeholník, „a tak málo jsem ušel na cestě ctnosti, kdežto jemu stačilo několik let, aby se stal světcem“. Někteří z přítomných otců líčili jeho smrt v misionářských kázáních a při jejich prostém vypravování byl lid hluboce dojat.

Smrt Gabrielova byla opravdu vzácná a pamětihodná. Jeho radost při pohledu na věčnost, klid, s nímž hovořil o smrti — mluvil o ní jako o radostném svátku — plná vláda nade všemi schopnostmi, jichž užíval pouze, aby pozoroval věci nebeské, jeho neochvějná důvěra v Marii a odevzdanost do její ochrany, vroucnost jeho modliteb, konečně vytržení, v němž vypustil duši: všechny tyto okolnosti upomínají na slova Písma svatého: „Blahoslavení mrtví, kteří v Pánu umírají“.

Služebník boží tedy zemřel. Mrtvola byla oděna hábitem, jež zemřelý proti svému přání musel svléci a v jeho cele uložena na prosté

Vše na světě je marnost
kromě milovati Boha a Jemu
sloužili.

Smrt sv. Gabriela.

Přeštedře, docela jinak než svět, odměňuje Bůh již zde své služebníky. Věrné následovníky Kristovy očekává radost věčná. (Sv. Gab. Pos.)

Maria je jako žebřík, po němž lze vystoupiti do blaženosti věčné. (Sv. Gab. Pos.)

Blahoslavený, kohož jsi vyvolil a přijal: bydleti bude v síních Tvých.

Vzácná je v očích Božích smrt spravedlivých jeho.

máry. Hlava odpočívala na dvou kamenech, čelo posypáno popelem a ve skřížených rukou držel kříž, jak jest obyčejem u pasionistů. Tvář jeho byla s počátku poněkud zahrnědlá, ale pomalu se jí vracela svěží barva, takže kdo ho viděl, myslil, že usnul. Přítomní mohli od něho sotva očí odvrátiti a pociťovali velikou zbožnost. Byli spíše nakloněni vyzývati jej, než se za něho modliti a mnozí se snažili opatřiti si památku po něm.

Večer byla mrtvola donesena do chrámu a druhého dne po slavnostních službách božích pochována v kostele. Pasionisté měli v obyčeji se svolením světských vrchností pohřbívati své zemřelé ve společné hrobce. Leželi tam bez rakví jeden vedle druhého na zemi, hlavu majíce podepřenu dvěma kameny. Tak byl i bratr Gabriel pochován až do slavnostního přenesení. Často chodili někteří bratři do chrámu, zdvihli mramorový kámen, jenž uzavíral hrob, aby měli útěchu, že vidí ještě jednou svatého spolubratra. Ale r. 1866 při rušení řádů byli řeholníci vyhnáni a kostel zůstal mnoho let prázdný a opuštěný.

Z listu, který napsal P. Norbert otci zemřelého služebníka božího, vyjímáme: „Myšlenka, že se vůle boží děje ve všem a všude, dává mi sílu v kruté ráně, jež nás stihla. Tato úctyhodná vůle nečiní ničeho bez úmyslu, jenž sám v sobě jest nekonečně svatý a nám užitečný. Život bratra Gabriela a jeho krásná smrt mocně dojalý všechny, povzbudily znovu

horlivost a přání, státi se mu podobnými. Zde mluví všichni o jeho ctnostech, všichni se cítí zahanbeni, srovnávají-li se s ním. Veliké množství jej vzývá s důvěrou a mnozí tvrdí, že jeho prostřednictvím obdrželi nějakou milost. Psal jsem vám již, že Gabriel velikými kroky spěchal na dráze ctnosti. Vskutku mu stačilo několik málo dní, aby došel tak vysokého stupně svatosti.

Místo co bychom jej oplakávali, měli bychom raději prositi o milost, abychom ho následovali. Musíte se pokládati za šťastného, že jste obdržel od Boha syna, jenž se pravděpodobně stane nejkrásnější ozdobou vaší rodiny. Jeho život zasluhuje, aby v každém ohledu byl dán světu za vzor“. A jinde píše: „Život spolubratra Gabriela jest opravdu svatostí pozoruhodný. Pro nás pasionisty jest druhým Janem Berchmansem, druhým Aloisiem z Gonzagy“.

XXV. Pověst svatosti.

Od vstupu do kláštera až do smrti byl život služebníka božího neustálou snahou milovati Boha a zvelebovati jej konáním nejkrásnějších ctností. Nikdy nehledal jiného, nikdy sebe sama nebo svého uspokojení. Jeho život byl s Kristem v Bohu skryt. Čeho Spasitel ani svatí nehledali, ale nalézali, našel i on v přebohaté míře: totiž lásku a úctu lidí; neboť Pán slíbil: „Kdo mne miluje, bude milován, a kdo mne oslavuje, bude oslaven“.

Když jsme pojednali o první části tohoto božského výroku, vizme nyní, jak se uskutečnila i druhá.

Má-li některý služebník boží býti prohlášen za blahoslaveného, jest církevně nařízeno nejprve vykopati jeho tělesné pozůstatky, aby byla zjištěna jejich pravost. Touto úlohou byl pověřen P. Germano. Chtěl je přenést z opuštěného kostela, v němž ještě odpočívaly, do kláštera kongregace a to 17. října 1892.

Aby mohl všechno potichu vykonati, šel P. Germano velmi časně zrána do chrámu. Jak se však podivil, když viděl, kterak obyvatelé Isoly a okolních vesnic v nedělních šatech za zpěvu písní se tam hrnou, třeba byl všední den a čas žní. Cesty, jež vedly k pahorku, kde ležel klášter, byly posety přicházejícími a ve chvíli byl kostel naplněn. Chtěli lid odstraniti, ale marně. „Bůh nám dal tohoto světce“, pravili dobří ti lidé, „nikdo nám ho nevezme. Neodejdeme odtud, dokavad se nepřesvědčíme, že svaté ostatky tu zůstanou“. Překvapeni tolika důkazy lásky, oddanosti a úcty musili vyslanci biskupovi ustoupiti a slíbili, že mrtvolu pouze vyzdvihnou a pak ji opět uloží v kostele u oltáře sv. Pavla z Kříže. Tím upokojen opustil lid kostel, avšak s podmínkou, že zástupci jednotlivých vesnic budou svědky vyzdvižení a pohřbení.

Ti, kdož sestoupili do hrobky, našli mrtvolu mezi jinými dvěma. Maso a šlachy byly zpráchnivělé, hlava trochu nakloněna a ruce ležely

skříženy na prsou. Z oděvu byl nalezen pouze kožený pás a odznak utrpení, jaký nosí pa-sionisté.

Lékaři dali kosti do lněného šatu, při čemž přesně dbáno církevních předpisů. Pak byla sepsána listina a ostatky uloženy do draho-cenné skříně. Lid zatím venku prozpěvoval písně. Pak mu opět dovoleno vstoupiti do chrámu. Jak jásal a jaké nadšení projevoval! Shromáždil se kolem svého „malého světce“, jak obyčejně nazýval služebníka božího. Do-týkali se svatých ostatků a líbali je; jiní je skrápěli slzami nebo házeli na ně květy, jež jiní opět odnášeli a uschovávali jako draho-cennou památku. Těmito květinami, jakož i prachem z hrobu světce působil Pán mnohé divy. Bůh zřejmě hovořil k srdcím věřících a povzbudil je k takovým projevům pobožnosti. Lid nepromluvil ani slova, jež by se nesrovnávalo se svatostí místa; naopak stále prozpěvoval ke cti Pána Boha a blahoslavené Panny. Zachoval také nejlepší pořádek a klid. Nebylo hluku, jako obyčejně bývá při tlačenci velikého, vzrušeného davu v malém kostele.

Aby bylo lze splniti slib, že ostatky budou ponechány ve chrámě, připraven nový hrob u oltáře sv. Pavla z Kříže. Protože však pohřeb nemohl již býti toho večera vykonán, byl odložen na ráno. I k této slavnosti přišlo mnoho lidí a opět projevovali velkou lásku, zbožnost a důvěru k služebníku božímu.

Nedlouho na to byl vsazen do zdi kámen s nápisem :

Mrtvé tělo služebníka božího
Gabriela od bolestné Matky Boží,
profesa
z kongregace Utrpení Pána našeho Ježíše Krista
bylo tu pohřbeno 18. října 1892,
30 let po jeho smrti.

XXVI. První zázraky.

V konsistoriu ve Vatikáně koncem června 1899 bylo oznámeno: „Bůh potvrzuje dnes svatost svého služebníka Gabriela od bolestné Matky Boží množstvím zázraků“. Akta procesu svatořečení obsahují jich velmi mnoho. Uvedeme nejprve ty, jež byly církví za pravé uznány při procesu blahořečení.

Prvním jest náhlé uzdravení úbytěmi trpící Marie Mazzarellové v Isole.

Byla to asi dvacetiletá nevinná dívka, miláček všech, obzvláště rodičů. Již tři léta trpěla vážnou plicní chorobou, jež pomalu, ale jistě ztravovala její síly. K tomu se přidružily velmi bolestné vředy a trvalá horečka. Nemohla se ani pohnouti a kdo ji viděl, měl za to, že vidí mrtvolu; slabý, pomalý dech byl jedinou známkou života. Po tři měsíce nepřijímala vůbec potravy.

„Dva dni po otevření hrobu,“ vypravuje P. Germano, „jsem byl požádán, abych nemocnou navštívil. Pamatuji se, že jsem řekl, kdyby ji blahoslavená Panna uzdravila, že by to byl div tak veliký, jako vzkříšení Lazarovo. Rodiče mi vyprávěli sen své dcery. Bude prý uzdravena na hrobě služebníka božího, jenž bude brzy prohlášen za blahoslaveného. Odvětil jsem, že nesmíme pokoušeti Pána Boha a proto nesmíme učiniti nic, co by mohlo urychlit smrt. Připojil jsem, že chce-li jí přeblahoslavená Panna prokázati tuto laskavost, může to učiniti i bez cestování. Proto jsem radil, aby konali třídenní pobožnost a dotýkali se nemocné koženým pásem, který byl nalezen v hrobě služebníka božího. Večer třetího dne bylo jí velmi zle. Matka pozbyla myslí a chtěla pás odstraniti ; dívka si však přála, aby vyčkali, až následujícího jitra bude triduum ukončeno. Na to tvrdě usnula k velikému podivu všech, neboť již dávno nemohla spáti. Druhého dne ráno se probudila a byla zdráva. „Vstanu,“ pravila sestře, jež spala v témže pokoji. Ta ji prosila, aby počkala, až zavolá rodiče. „Ne, ne,“ odvětila, „mohu vstáti sama, jsem uzdravena.“ V téže chvíli povstala a obě opustily pokoj. Polekáni hlukem přišli rodiče a viděli dceru zdrávu. Ani stopy po hrozném utrpení, úbytě zmizely ; plíce byly uzdraveny, rány se zacelily a zanechaly pouze jizvy ; vzrůst její bylo svěží, síly obnoveny. Bylo to v neděli 23. října, kdy přišlo mnoho ci-

zinců do toho místa. Otec, radostí jako bez smyslů, vyběhl ven. Sousedé přiběhli myslíce, že jeho dítě je mrtvo. Tu však přicházela jim dívka sama vstříc. Dva dni potom šla v průvodu rodičů a všeho obyvatelstva Isoly bosa ke hrobu služebníka božího, vzdálenému tři čtvrti hodiny. Nemoc se již nikdy nevrátila.

Druhý, od církve uznaný zázrak stal se prostému rolníkovi z Colliberti, Dominikovi Tiberi. Trpěl již přes dvanáct let kýlou. Nemoc byla špatně léčena, zhoršila se těžkou polní prací a soužila onoho muže nesmírně.

Jednoho dne, kdy měl tak prudké křeče a nesnesitelné bolesti, že myslel, že musí zemřít, odebral se ke hrobu světcovu. Poklekl tam a prosil se živou vírou o ulehčení v hrozném svém utrpení. Pak se dotkl uctivě rukou kamene, jenž pokrýval hrob a pak chorého místa. V témže okamžiku zmizela nemoc a Dominik šel bez obtíže domů. Lékař, jenž ho dosud ošetřoval, prohlásil jej za náhle uzdraveného a tři jiní lékaři dosvědčili, že nevidí ničeho z bývalé nemoci. Jeden z nich, jenž se honosil, že nechce nic vědět o zázracích, tvrdil, že tento muž ani nikdy nemohl takovou chorobu mít.

Tyto dva divy nejsou však jediné, jež Pán Bůh způsobil na přímluvu světcovu. Již dříve poznaly různé osoby sílu jeho přímluvy. Mezi jinými otec Gabrielův, jenž v říjnu r. 1871 — byl tehdy 81 rok star — byl raněn mrtvicí a tím pozbyl užívání sil jak duševních, tak

tělesných. Příbuzní utekli se v úzkosti o jeho život k drahému Gabrielovi a v témže okamžiku byl stařec mimo nebezpečí a mohl po třech dnech úplně zdráv opustiti lůžko.

Zdá se však, že jest svatému Gabrielovi dopřáno poskytovatí především pomoci při velmi obtížné a často nebezpečné trýzni, od které uzdravil Dominika Tiberi. Je na sta lidí, kteří toho zakusili. Mnozí zpozorovali, kterak jejich utrpení i se všemi neblahými následky okamžitě zmizelo; někteří byli uzdraveni po jediném vzývání služebníka božího, jiní, když se dotkli mramorového hrobu a pak učinili znamení kříže na chorém místě, většina však trochou prachu z hrobu, v němž svaté tělo odpočívalo. Mnozí uzdravení ponechali tam svůj pás na památku. Bylo tam sto dvacet pět pasů.

Sestra Marie z kláštera Smíření v Římě onemocněla v květnu r. 1880 úbytěmi míchy a zápalem plic a na radu lékařovu uděleny jí svátosti umírajících. Ležela v bezvědomí a nemohla pronést ani slova. Kašel a špatné dýchání ji nanejvýš soužily. Lékař, který poznával, že by léky jen škodily, zakázal koncem července vůbec jich užívati. Zatím se nemocná i spolusestry utíkaly k modlitbě. Jakýsi vnitřní hlas je nabádal, aby se doporučily služebníku božímu Gabrielovi, i započaly devítidenní pobožnost. Devátého dne byl stav nemocné horší než před tím. Druhého dne řekla jí představená: „Máte-li důvěru k služebníku

božímu, budete moci vstáti.“ Po těchto slovech pocítila nemocná neobvyklé hnutí, jako by se jí síly náhle vracely i pravila: „Velebná matko, dejte mi hábit!“ Když ještě jednou vykonaly modlitbu noveny, oblékla se sestra sama a cítila se tak zdráva, že mohla všechny cvičby konati.

To jest třetí zázrak, jenž byl předložen kongregaci obřadů. Vyšetřování o jeho pravosti trvalo dva roky.

V Lucce ležela služebnice boží Gemma Galgani již dlouhý čas těžce nemocna zápallem páteře a blány mozkové*). Již před rokem přijala sv. svátosti umírajících a lékaři se vzdali vši naděje. Mezitím pokračovala nemoc v díle svém, takže všeobecně očekávali brzký konec. Pán Bůh však, jenž ustanovil, že prokáže své služebnici k svému oslavení mimořádné milosti, zázračně ji uzdravil. Na radu svých příbuzných začala dne 23. února 1899 novenu. „Bylo to právě před půlnocí,“

---

*) Služebnice boží Gemma Galgani narodila se v Camiglianu u Luky v Itálii 12. března 1878 jako dcera Jindřicha Galgani a Aurelie Landi. Jsouc bezúhonných mravů a dětinně zbožná, byla podivuhodným příkladem křesťanských ctností. Od časného mládí byla navštěvována neštěstím v rodině, očištěna dlouhou a bolestnou nemocí, kterou snášela s příkladnou odevzdaností, nacházela jedinou útěchu ve vytrvalé lásce k Ježíši Kristu, jemuž toužila dokonale se posvětili v šatě dcer sv. Pavla z Kříže (pasionistek). Pro nebe zralá odebrala se tam na Bílou sobotu 11. dubna 1903.

vypravuje, „když jsem zaslechla chraštění růžence a čísi ruka dotkla se mého čela. Jakýsi hlas se modlil devětkrát Otčenáš, Zdravas a Sláva Otci. Sotva jsem odpovídala, neboť jsem byla všecka vyčerpána, Potom se mne tázal: „Chceš býti uzdravena? Modli se každého večera důvěrně k božskému Srdci Ježíšovu.“ Byl to sv. Gabriel od bolestné Matky, pasionista. A vskutku se vracel každého večera, kladl mi ruku na čelo a modlili jsme se spolu Otčenáše k nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu.“ V poslední den noveny přijala služebnice boží tělo Páně a vstala pak náhle uzdravena.

Nemůžeme zde vypočítávati všech podivuhodných uzdravení, o nichž bylo jednáno při procesu blahořečení. Spokojíme se ujištěním, že není nemoci, od níž by choří nebyli uzdraveni na přímluvu divotvorce z Isoly. Mnozí, kteří byli prohlášeni od lékařů za nevléčitelné a přijali již svátosti umírajících, povstali pojednou zcela zdraví.

Nesčetní věřící se denně hrnou k hrobu světcovu, aby došli důkazů milosti jeho prostřednictvím. Z okolních provincií přicházejí a přinášejí s sebou nemocné, mrzáky, slepé, chromé a není týdne, aby nebyl jeden nebo několik jich uzdraveno.

Kostel, v němž se zázraky dějí, není spravován řeholníky a místní duchovenstvo si jest vědomo povinnosti nebrati podílu na tomto neobyčejném hnutí lidovém. Zaujímá tedy vždy

zdrželivé stanovisko a jen z dálky se podivuje projevům boží moci. Proto největší část vzpomenuých událostí unikla jeho pozornosti. K tomu přistupuje i to, že sestavování akt procesu bylo urychleno, aby se mohlo dříve přistoupiti k blahořečení. Proto ze známých zázraků bylo vybráno pouze několik takových, jejichž svědky bylo snadno povolati. Přes to bylo úředně zapsáno od r. 1892 do 1896 více než 380 zázraků; r. 1902 převýšil počet jich 500.

I v naší milé vlasti osvědčil se svatý Gabriel jako divotvorce.

Dne 6. listopadu 1920 vznikl v dívčím pedagogiu Školských sester O. S. F. v Chrudimi oheň. Při odklizení nábytku urazili nohu skříně, ve které měla šaty a prádlo kandidátka IV. ročníku, nyní již učitelka, slečna Anna Sedláčková ze Sloupnice. Druhého dne se skříň na ni zvrátila a zasáhla zvláště páteř. Dívka onemocněla a když se choroba zhoršila, že se nemocná nemohla ani hnouti, odvezli si ji rodiče domů. Domácí lékař se o její nemoci vyjádřil, že je to výron krve k míše a že je to případ se stanoviska lékařského velice zajímavý, který obyčejně špatně končí. Ke konci ledna 1921 choroba se trochu zlepšila, dívka se pokusila vstáti, ale jak se polekala ona i její rodiče, když shledali, že levá noha zůstala úplně ochrnutá. Na radu domácího lékaře byla odvezena do Prahy do sanatoria, kde všeobecně známý profesor po-

tvrdil diagnosu lékaře domácího. Odjela domů. Všecko léčení bylo bezvýsledné, noha zůstala úplně bezcitná, ochrnulá.

Poněvadž si slečna vroucně přála, aby mohla studie dokončiti a stesk po milém ústavě zhoršoval i jinak chatrné zdraví dívčino, svolili konečně v dubnu rodiče i lékař, ač nerad, aby odjela do Chrudimě. Po několika dnech jela s řeholní sestrou opět do Prahy ke zmíněnému profesorovi. Když se ho sestra v soukromí ptala, zdali je naděje na uzdravení, odpověděl: „Bohužel není, obávám se naopak, aby se nemoc ještě nezhoršila.“ Totéž potvrdili i dva venkovští lékaři, z nichž jeden jí řekl přímo, že noha se nikdy nevyléčí. Nesmírně sklíčenou dívku těšily řeholnice, povzbuzující ji k důvěře v pomoc nejvyššího a nejlepšího lékaře a slíbily s ní vzývatí sv. Gabriela Possenti, aby mocnou, v posledních letech tolikrát osvědčenou přimluvou, jí vyprosil zdraví. Proto napsaly do Isoly o obrázky, dotýkané na hrobě světcově a ustanovily, že začnou novenu na Boží tělo, t. j. 26. května 1921, aby ukončily o svátku Srdce Páně. Důvěra jejich vzrostla, když právě ve středu před Božím tělem toužebně očekávané obrázky přišly a s nimi ostatek ze světcova hrobu. Po dobu novény měla dívka relikvii u sebe. Ale hned druhého dne omdlela na chodbě a cítila bolest větší než jindy. V sobotu se jí tak přitížilo, že byla déle bez vědomí a potom tolik naříkala bolestí, že lékař volán v noci. Ležela několik

dní a již se obávala, že nebude moci 6. června skládati maturitní zkoušky. Zatím řeholnice v pobožnosti horlivě pokračovaly a rovněž dívka na lůžku, k němuž obrázek z kaple vždy přinesen. Ve středu dne 1. června se nemocné zdálo, že k ní přišel kněz v taláru, podobný známému jí velebnému pánu, ale mladší - a pravil jí, že o svátku Srdce Páně zdráva nebude, ale k sv. přijímání a k maturitě že bude moci jíti. Povzbudil ji, aby pobožnost ještě jednou opakovala a když namítala, že 12. června chtěla jíti na Svatou Horu, odpověděl, že Panna Maria ji může i jinde uzdraviti.

O svátku Srdce Páně byla slečna Sedláčková opravdu v domácí kapli u sv. přijímání, ovšem za pomoci sestry ošetřovatelky, opírajíc se o hůl. I maturitu šťastně vykonala — počítala na tabuli, sedíc v lenošce. Novénu k milému světci zatím již opakovaly, vzývající zároveň Marii Pannu. Nemocná dívka si napsala seznam předsevzetí a slíbila, že je splní, bude-li uzdravena. Zapomněla si však poznamenati, že se dá obléci do pateronásobného škapulíře. jak si nedlouho před tím za hovoru s představenou umínila.

Ve čtvrtek 9. června s velikou radostí zpozorovala, že může pohybovati prsty ochrnuhé nohy, ale do neděle 12. června, kdy novéna skončena, se už nic nezlepšilo. V noci na pondělí se jí opět zdálo, že k ní přišel onen velebný pán a ujistil ji, že bude zdráva, ale

na ten škapulíř že zapomněla a dodal, aby se pomodlila za matku představené, že na včerejšek v noci zemřela, což se vskutku stalo. V 10 hodin dopoledne byla dívka oblečena do škapulíře. Cestou z kaple jí bylo najednou velmi špatně, naříkala na prudké bolesti v týle a když jí řeholní sestra položila v pokoji na pohovku, ihned usnula. Za půl hodiny se probudila a volala, že jí noha brní a svědí. Do té doby byla úplně bez citu. Nato ustoupila žlutavá barva nemocného údu zdravé červeni, slečna se postavila na obě nohy, začala choditi bez hole, skákala a jásala. Sestry i chovanky dojaty plakaly. Vděčným „Te Deum“ děkovaly v kapli za uzdravení.

Oba lékaři v Chrudimi se velice divili náhlému tomu úplnému uzdravení, o němž pochybovali a rovněž pražský profesor jevil podiv a radost z náhlého uzdravení a mezi jiným řekl, že je to druh lurdských zázraků. Slečna Sedláčková je od té doby zdráva jako nikdy před tím a s vděčností vzpomíná na zázračné uzdravení, za něž děkuje milému našemu světci. Působí již jako učitelka.

Avšak nejen uzdravováním nemocí těla ukazuje Pán Bůh moc svého služebníka, nýbrž i znovuoživenutím víry, zlepšením mravů, obráčením hříšníků.

Smutnými poměry a zanedbáváním náboženského vyučování utrpěla v kraji abruzském velice víra a zbožnost. Služby boží byly ne-

dbale navštěvovány a mnoho lidí nepřistupovalo již ke svatým svátostem. Mnozí byli křesťany pouze podle jména a podrželi jenom zdání zbožnosti. Jak musel vypadati mravní život? Klení, opilství, smyslnost a všechny ostatní neřesti, jež jsou nutným následkem vlažnosti ve víře, bujely přímo hrozným způsobem.

Takový byl stav většiny obyvatelstva oné krajiny, když Bůh prostřednictvím svatého Gabriela způsobil zázrak milosti.

Horlivý misionář, jenž přišel do Isoly nedlouho po vykopání svatých ostatků, pravil: „Děkuji Bohu a těším se z prací pro spásu duší, jež mi opatřil služebník boží. Blahoslavený Gabriel káže neviditelným způsobem a já klidím ovoce jeho působení. Lidé této krajiny ztratili horlivost v přijímání sv. svátostí; ale byli vyburcováni z lhostejnosti tichými kázáními služebníka božího. Nezřídka bylo viděti hříšníky, kteří žili od Boha vzdáleni třicet, čtyřicet let a nyní se vrátili s cily upřímné lítosti na dobrou cestu. A počet kajícníků je tak veliký, že by sotva pět nebo šest zpovědníků stačilo je vyzpovídati. Ó můj Bože, jak podivuhodná to obrácení a mne bolí, že mohu jen malému počtu jich pomoci.“

A s jakým nadšením, s jakou důvěrou, s jakou vděčností volá tisíce poutníků k němu! Za svého života ať ve světě, ať v klášteře, byl služebník boží dle slov zpovědníkových jakoby magnetem, jenž poutal k sobě srdce.

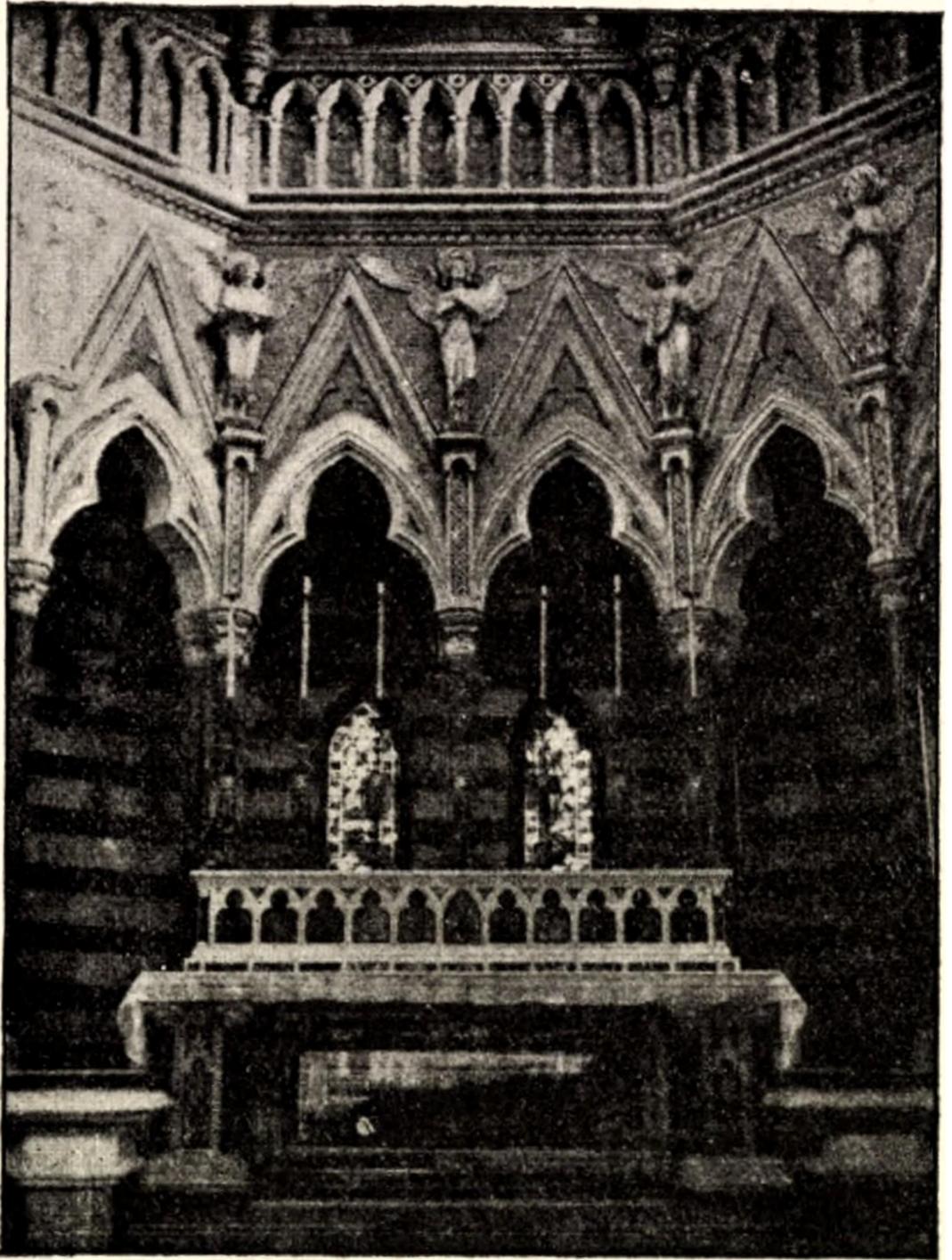
Kdo se s ním stýkali, cítili, jak jsou k němu přitahováni, ale zároveň i povzbuzováni k veliké horlivosti, k opravdové snaze po dokonalosti. Všichni přímo vyhledávali milého, svatého obcování s ním. A dnes se zdá, že i v hrobě zachoval tutéž přitažlivost.

Je tomu několik let, co se o něm začalo hovořiti. A dnes? V kraji isolském jsou velcí i malí, bohatí i chudí dojali při pouhém vyslovení jeho jména. Denně viděti lidi, kteří zdaleka s velikými obtížemi přicházejí k jeho hrobu. „Nevím, najdeme-li v annálech církevních jediného služebníka božího, jenž by byl již před blahořečením tak od lidu uctíván. To většina prelátů vytýká a zdůrazňuje v žádosti za blahořečení. Proto udělil i papež Lev XIII. při zahájení procesu dispens od obvyklého vyšetřování pověsti svatosti, protože jest již obecně známa.

Což pak vykonal světec tak mimořádné činy ku blahu člověčenstva, že vyvolal takové nadšení?

V několika letech klášterního života nečinil nic, co by naň mohlo obrátiti oči lidské. V tiché skrytosti, zapomenut od světa, jež dokonale opustil, plnil věrně svoje drobné, nepatrné povinnosti. Zde tedy působí prst boží; Bůh jest vždycky podivuhodný ve svých svatých.

Kterak vylíčiti horlivost poutníků, kteří celý rok přicházejí do Isoly? Místo aby na dlouhé, obtížné cestě Abruzzami rozprávěli,

Hrob sv. Gabriela.

modlí se a zpívají. Když přijdou ku bráně kaple, po kolenou se blíží ke hrobu Gabrielovu. Tam libají kámen, který uzavírá drahocenné ostatky. „Jak často jsem byl při tomto divadle dojat k slzám. Člověk by myslel, že jest přenesen do velikých svatyní v Loretě nebo v Lurdech“, praví očitý svědek.

Zpěv jest projevem lásky a proto jest krásný. Vlivem náboženství stává se však tak vznešeným a dovede tak pohnouti srdce, že sv. Augustin poslouchaje církevní zpěvy, musil plakati.

U hrobu Gabrielova zpívají všichni. Poutníci přicházejí zpívající a se zpěvem se vrací.

Jedno však jest při tom nápadné. Zdá se, že svatý Gabriel si vzpomíná ještě v nebi na slib, že se bude co nejvíce přičiňovati o úctu Marie Panny. Nejsvětější Panna byla do jisté míry jeho všecko, když ještě žil na zemi. Jak ji asi miluje, když nyní jej ona v nebi i na zemi tak velice oslavuje. To pochopili i věřící a tak jest úcta Mariina obyčejně předmětem zpěvů, jež slýcháme na hrobě jejího velikého služebníka.

Avšak i dary prokazují věřící lásku a vděčnost tomu, kterého nazývají svým andělem. Dobří lidé přinášejí šperky i jiné drahocenné věci, jichž se zříkají, aby ho oslavili. Ano, i chudí poskytují drobných dáreků. Malá Cecilie Liberabore z Isoly byla by také ráda něco světcu obětovala. Jednoho dne, když se modlila na hrobě, vpustilo jí jiné dítě knoflík do kapsy.

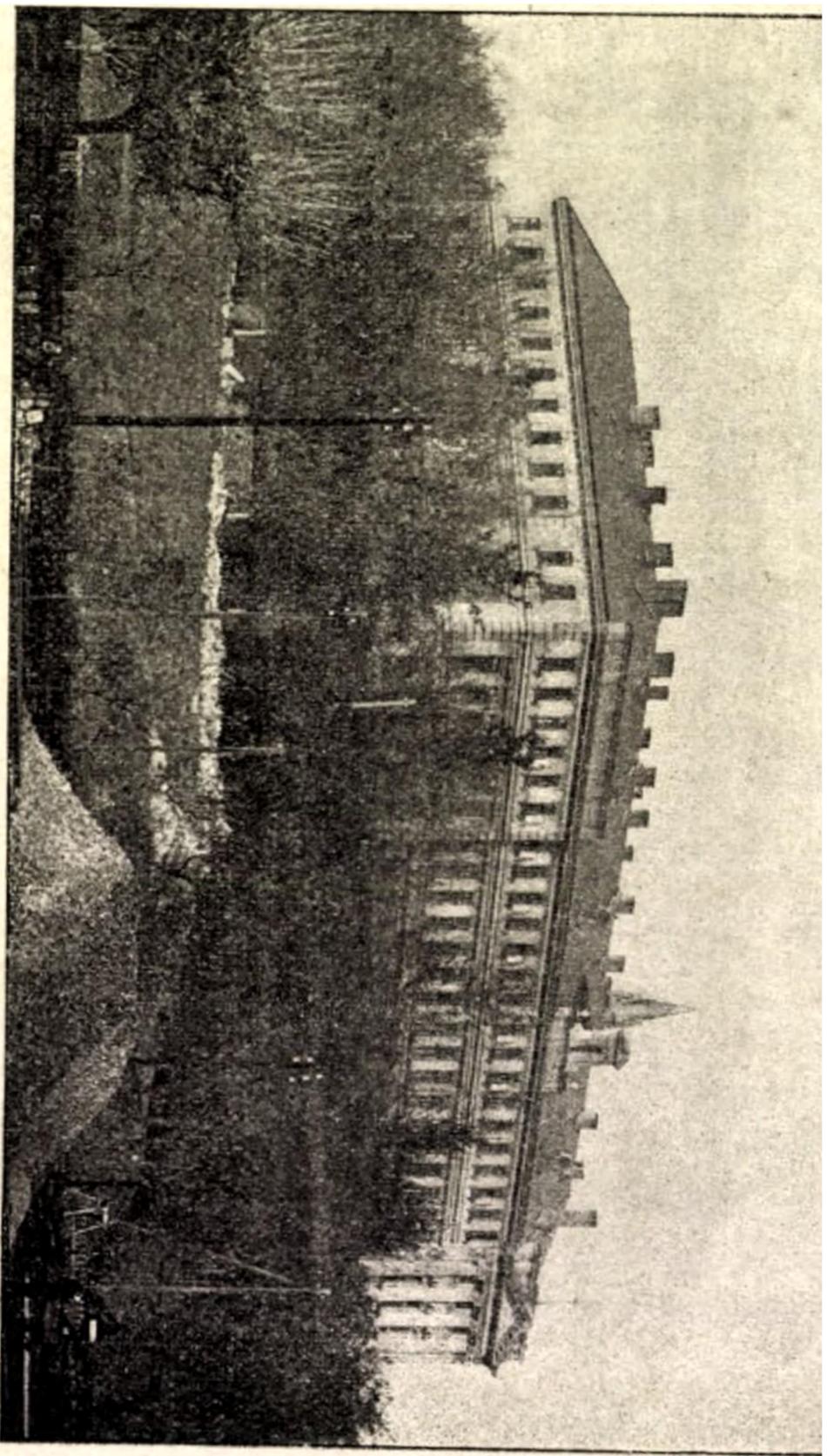
Myslí, že jest to peníz, sáhla tam, ale jak se podivila, když tam našla tři peníze; tak mnoho ještě nikdy neměla. Šťastna takovým bohatstvím, spěchala ke hrobu světcovu a položila naň celý svůj poklad. Ony tři peníze byly pečlivě uschovány. Cecilii pak odměnili z peněz jiných.

XXVII. Blahořečení a svatořečení.

V září r. 1894 rozhodli se představení pasionistů poprositi kongregaci ritu, aby se ujala záležitosti blahořečení bratra Gabriela od bolestné Matky Boží.

Předběžná soudní vyšetřování o životě a ctnostech služebníka božího byla dokončena koncem r. 1894 a akta byla odeslána kongregaci ritu. Pak několik kardinálů zkoumalo písemné památky po služebníku božím. Bylo jich málo, ale diktovalo je srdce svatého jinoha, pronikala ryzí a osvícená zbožnost. Církevní hodnostáři byli proto při čtení jich velmi dojati i vzděláni.

Pak bylo možno oficielně žádati o zahájení procesu. Když započal, přiznán služebníku božím titul „ctihodný.“ Všecky prosebné žádosti, jež byly předneseny sv. Otci od kardinálů, biskupů i generálů řádových, jsou skvělými chvalořečmi na služebníka božího. Lev XIII. — blahé paměti — vyslechl je blahosklonně a podepsal 7. července 1896 dekret k zahájení

DIVČÍ PEDAGOGIUM V KLÁŠTĚŘE ŠKOLSKÝCH SESTER O. S. F. V CHRUDIMI,
kde se stal zážrak v této knize líčený. Z něho vyšla a každoročně vychází mezi českou mládeží řada nadšených učitelů a obětavých pracovníků, aby přestily v ní zájmy Kristovy, zachovaly ji věru a mravnost.

procesu blahořečení ctihodného Gabriela od bolestné Matky Boží.

Po vyšetřování „de non cultu“, jímž má býti zjištěno, že služebník božímu nebyla prokazována úcta, jež jest vyhrazena těm, kdož byli od církve blahořečení, udělil papež dispens od vyšetřování o pověsti svatosti. Na rozličných místech započalo potom zkoumání ctností, jež konal služebník boží a zázraků, jež se staly na jeho přímluvu.

Dne 12. května 1905 uveřejnil papež dekret, jímž bylo prohlášeno, že ctihodný Gabriel konal heroickým způsobem božské i základní ctnosti. Zbývalo jen ještě vyšetření zázraků. Dne 26. ledna 1908 prohlásil papežský dekret dvě svrchu vypravované události za zázračné a 28. dubna dosvědčilo poslední shromáždění, že nelze ničeho namítnouti proti slavnostnímu blahořečení.

To bylo ustanoveno na 31. května. Již dlouho před slavností plnil se prostranný dóm sv. Petra. Mezi členy kongregace pasionistů bylo pozorovati v první řadě ctihodného, téměř osmdesátiletého starce, zpovědníka Gabrielova o d jeho vstoupení do řádu až po svatou smrt. Na protější tribuně byl pan Michael Possenti v kruhu příbuzných. Byl překonán dojmem, jakým naň působilo oslavení vlastního bratra.

Za slavnostního ticha předčítán dekret blahořečení a sotva dozněla poslední slova, zahlaholilo velebné Te Deum z tisíců úst. Skvělá

slavnost ukončena přesvatou obětí, přinášenou Pánu Bohu ke cti blahoslaveného Gabriela.

Slavnost večerní byla do jisté míry ještě velkolepější nejen větším počtem věřících, ale hlavně přítomností sv. Otce, jenž přišel, aby uctil svaté ostatky pokorného řeholníka.

Končíme toto dílko slovy, jež napsal kardinál Monaco la Valleta papeži Lvu XIII., když prosil o započetí procesu :

„Důkazem mimořádné svatosti tohoto služebníka božích jsou jednomyslné chvály, jež jest denně slýchat, nával zbožných lidí, kteří putují k jeho hrobu, vnitřní síla, již všichni, kdož se blíží ke hrobu tohoto svatého jinocha, bývají povzbuzeni, aby opustili cestu hříchu a nastoupili dráhu ctnosti, zapudili vlažnost ze srdcí a zanítily je láskou k našemu svatému náboženství.

Dobrotivý Bůh vzbudil tohoto služebníka svého, aby pomáhal lidstvu v bouřlivých těchto dobách. Proto brzy po blahořečení zahájen proces kanonisační a po desíti letech ukončen. K slavnosti svatořečení určen podle starého církevního zvyku svátek Nanebevstoupení Páně roku 1920, který tehdy připadl na 13. května.

Nechť se tedy raduje církev svatá i skromná kongregace sv. Pavla z Kříže z oslavy svého syna. Mnoho duší vychovala u paty kříže, kde sídlo její. Mnozí z nich se zaskvěli leskem hrdinských ctností, vynikli apoštolskou horlivostí, ale andělský jinoch Gabriel, který

přišel mezi posledními, oslavil ji po svatém jejím zakladateli nejvíce ukázav, jak se lze posvětit zachováváním jejích pravidel.

Modlitba k svatému Gabrielovi.

Ó blažený Gabrieli, serafe lásky, anděle čistoty, mladý bojovníku Kristův, příklade všech ctností, nový sv. Aloisie, podivujeme se tobě a blahopřejeme k tvému oslavení.

Děkujeme Nejsvětější Trojici, jež tě tak vysoko povznesla a oslavila tě v celém světě. Ó šťastný světče, jenž jsi v pobožnosti k Marii Panně našel nejkratší, nejsnazší a nejjistější cestu k svatosti, vypros nám něžnou lásku k nejsvětější Panně. Splň slib, jež jsi kdysi učinil, že budeš všude rozšiřovati pobožnost k Matce Boží. Jest ti to jistě možno, vždyť nyní stojíš tak blízko u trůnu Paní naší.

A poněvadž tě Pán učinil tak mocným a oslavil tvé jméno mnohými zázraky, prosíme tě, vyžádej nám nejprve milostí, kterých tolik potřebujeme . . . Prosíme tě o to ve jménu Panny Marie. Rozpomeň se, že jsi na zemi nikoho neodmítl, kdo tě prosil v jejím jménu. Jak bys mohl býti nevěrný svému zaslíbení nyní, kdy jsi v nebi? Nikoliv, to jest nemožné. Slyš tedy dobrotivě naši modlitbu a vypros nám milost, o kterou tě prosíme. Amen.

Modlitba církevní.

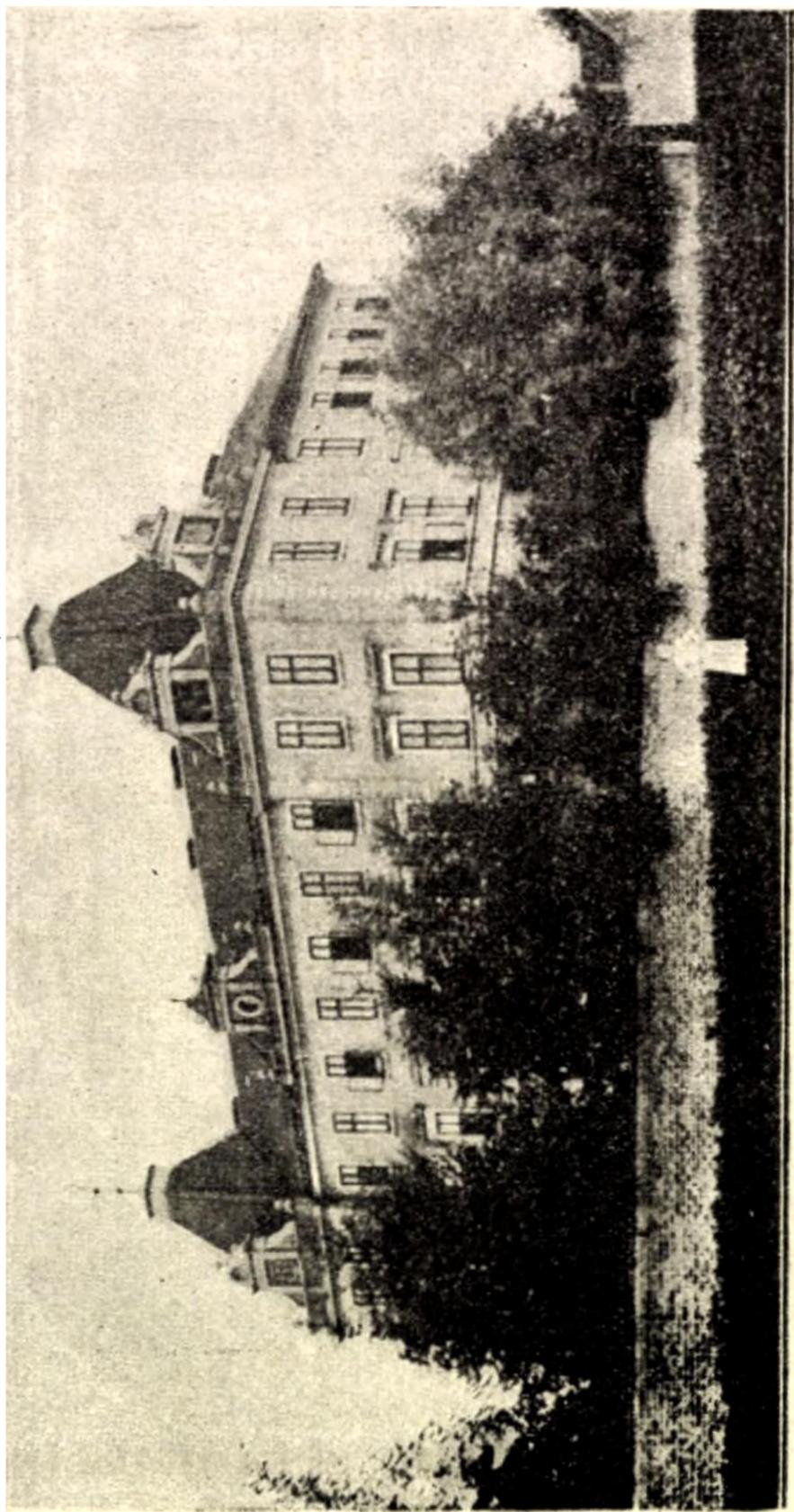
O Bože, jenž jsi svatého Gabriela, vyzna-
vače svého, naučil rozjímati o bolestech své
nejsladší Matky a skrze ni jej povýšil ke slávě
svatosti a zázraků: propůjč nám, abychom na
jeho přímluvu a jeho příkladem stali se účast-
nými bolestí této tvé Matky, tak abychom její
mateřskou ochranou byli zachráněni; jenž jsi
živ a kraluješ na věky věkův. Amen.

Siroťčinec v Slatinanech u Chrudimě
skýtá hřejivého tepla domova nyní již 50 si-
rotkům. Jsou mezi nimi děti malé, sotva ko-
lébce odrostlé i dospělejší do 14 let.

Školské sestry O. S. F. věnují jim svůj dům,
obětují jim neúnavně všechny své síly a co nej-
lepšího láska k trpícím v duše jejich vložila.
To však nestačí pro tolik hladovících a z pod-
výživy chorých dětí.

Každý laskavý čtenář a čtenářka snadno vy-
počte, co stojí strava, ošacení, obuv, peřiny,
ložní prádlo, potřeby školní, otop a svítivo za
nynějších poměrů, zvláště když ubozí sirotci
přicházejí do ústavu s holýma rukama, bez
obuvi, často i bez košilky, plni špíny a ne-
čistoty. Ústav však se snaží vybaviti chovance
i chovanky prádlem, šatstvem a obuví, i když
po 14. roce z ústavu vystupují, podporuje je

SIROTČINEC V SLATINANECH U CHRUDIMĚ.

i hmotně v učení, dokud nenabudou samostatného postavení; dívky slabé, nevyvinuté ponechává ve své péči ještě déle. Kongregace darovat více nemůže, neboť vydržíje několik ústavů a sirotčinců. A proto s důvěrou se obrací správa ústavu k laskavým členářům a členářkám s uclivou a snažnou prosbou o dobrotivý příspěvek, ať peněžitý neb v potravinách, šatstvu, obuvi, ať v jakýchkoli věcech, které by mohly zmírniti těžké její starosti. Čistý výtěžek z této knihy a ostatních publikací, uvedených na zadní straně desky, jest věnován k vydržování sirotků. Proto objednej aspoň některé z nich.

Dobrotivý Bůh, jenž v moudré své Prozřetelnosti staví mezi nás chudé a opuštěné, abychom jim sloužíce a pomáhajíce Jemu lásku osvědčovali, nenechá jistě bez odměny ani haléř jim věnovaný. Denně se kupí dívky ty kolem oltáře sv. Rodiny v kapli ústavní a vroucně se modlí za své dobrodince. V nebi pak spojují otcové a matky jejich hlas s prosbou svých dětí v sirotčinci — a zdaž Srdce Boží odolá? — Blahoslavení milosrdní, neboť oni milosrdenství dojdou.

*Správa sirotčince v Slatinanech
u Chrudimě.*

OBSAH.

	Strana
Úvod	3
I. Narození a první léta života	7
II. U Školských bratří. První sv. přijímání. Studie v koleji jesuitské	11
III. Povolání k řeholnímu stavu	16
IV. Boj a vítězství	20
V. Loreta a Morovalle	24
VI. Gabriel, syn sv. Pavla z Kříže	28
VII. Odloučení od věcí pozemských	32
VIII. Štěstí života řeholního a láska ke kon- gregaci	42
IX. Mladý novic příkladem všech ctností	50
X. Složení slibů	55
XI. Studentem v Pievetorině a v Isole	57
XII. Vnitřní život	61
XIII. Sjednocení s Bohem v modlitbě	70
XIV. Dokonalá poslušnost	74
XV. Andělská čistota	78
XVI. Láska k chudobě	80
XVII. Pokora	88
XVIII. Láska k spolubratřím	90
XIX. Kajicnost	94
XX. Veselost povahy	97
XXI. Pobožnost k přehořkému utrpení Páně a k Nejsv. Svátosti	102
XXII. Pobožnost k Panně Marii	107
XXIII. Poslední nemoc	118
XXIV. Blažená smrt	123
XXV. Pověst svatosti	130
XXVI. První zázraky	133
XXVII. Blahořečení a svatořečení	146
Modlitba k sv. Gabrielovi	149
Modlitba církevní	150
